

แนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์

สำหรับชาวต่างชาติ

Education Approach Guideline of
Applied Thai Course for Foreigners

วีณา สงวนพงษ์

ทรงสิริ วิชิรานนท์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

พ.ศ. 2555

แนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

Education Approach Guideline of Applied Thai Course for Foreigners

วีณา สวงนพงษ์

ทรงสิริ วิชิรานนท์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2555

ชื่องานวิจัย : แนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ
 ผู้วิจัย : วินา สงวนพงษ์ ทรงสิริ วิชิรานนท์
 พ.ศ. : 2555

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้สอน นักศึกษา ศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษา ศึกษาปัญหาการจัดการศึกษา รวมถึงเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์ ประชากรในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ ผู้สอน หลักสูตรภาษาไทยประยุกต์ นักศึกษาจีนชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2554 ทุกคน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ (SPSS for Windows) สถิติที่ใช้คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า

- ภาพรวมความคิดเห็นของนักศึกษา นักศึกษาเห็นด้วยกับการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์ในระดับมาก ($\mu=3.59$) โดยเห็นด้วยกับคุณสมบัติผู้สอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=3.86$)
 ภาพรวมความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้บริหารเห็นด้วยกับการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์ในระดับมาก ($\mu=3.56$) โดยเห็นด้วยกับการประเมินผลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=3.84$)
 ภาพรวมความคิดเห็นของผู้สอน ผู้สอนเห็นด้วยกับการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์ในระดับมาก ($\mu=3.80$) โดยเห็นด้วยกับคุณสมบัติผู้สอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.37$)
- ในภาพรวมของความพึงพอใจของนายจ้างต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษา พบว่านายจ้างมีความพึงพอใจระดับมาก ($\mu=3.96$) โดยพึงพอใจในด้านความรับผิดชอบต่อจรรยาวิชาชีพ ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.13$)
- ปัญหาการจัดสภาพการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติพบว่า มีปัญหาในหลายด้าน ได้แก่ ด้านการจัดเนื้อหาวิชาที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลักสูตรหลายวิชาเรียนแล้วใช้ประโยชน์ไม่ได้ ด้านการประเมินผลควรแจ้งผลการประเมินหลังการสั่งงาน เพื่อให้ศึกษารู้ข้อบกพร่องของตน รวมถึงข้อสอบยากเกินไป ด้านทรัพยากรการเรียนรู้อุปกรณ์ในเรื่องความพร้อมของสื่อโสตทัศนูปกรณ์ รวมถึงปริมาณหนังสือในห้องสมุดไม่เพียงพอ และการใช้อินเทอร์เน็ตที่ไม่สะดวก ด้านบริหารจัดการ มีปัญหาในการจัดรายวิชาและประโยชน์ของรายวิชาไม่สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา ด้านสภาพแวดล้อมมีปัญหาเรื่องความพร้อมของห้องพัก

ห้องเรียน รวมถึงเครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ ด้านกิจกรรม นักศึกษาจีนต้องการเข้าร่วมกิจกรรมกับนักศึกษาไทย

4. แนวทางการจัดการศึกษาภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ คือ การจัดการศึกษาภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ ควรคำนึงถึงความต้องการและความสนใจของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ โดยจัดทำหลักสูตรให้มีเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเป้าหมายของผู้เรียน และความต้องการของตลาดแรงงาน

Title: The Approach on the Program Management of Applied Thai for Foreigners

Researchers: Weena Sangounpong, Songsiri Wichiranon

Year: 2012

Abstract

This research is aimed to study the circumstances of the program management of Applied Thai for foreigners in accordance with the views of the executives, the lecturers and the students; the employers' preferences to student performances; the problems relating to the program management as well as to recommend the development approach on the program management of Applied Thai. The target group includes the executives, the lecturers of Applied Thai, the third and the fourth class students in the academic year 2011. The tool is the questionnaire, data analysis using SPSS. The statistics used include the frequency, percentage, mean, and the standard deviation.

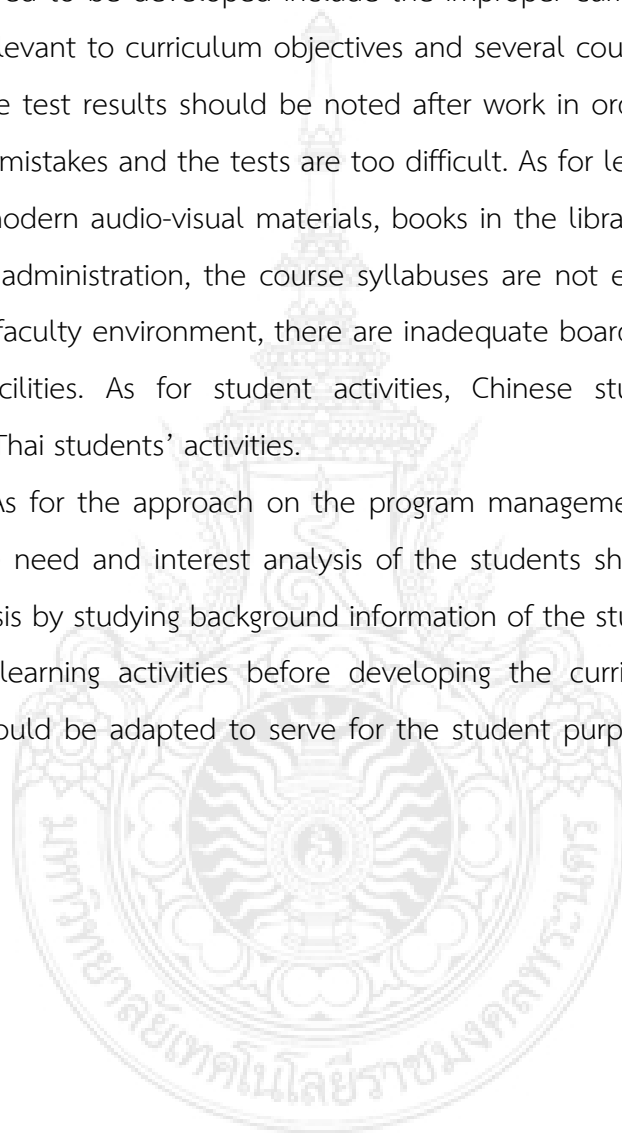
The results of the study are as follows:-

1. As for the overall views of the students, the students agree with the program management of Applied Thai in a high level ($\mu=3.59$). The highest mean is the lecturers' qualifications ($\mu=3.86$). As for the overall views of the executives, the executives agree with the program management of Applied Thai in a high level ($\mu=3.56$). The highest mean is the evaluation ($\mu=3.84$). As for the overall views of the lecturers, the lecturers agree with the program management of Applied Thai in a high level ($\mu=3.80$). The highest mean is the lecturers' qualifications ($\mu=4.37$).

2. As for the employers' preferences to students' performances, the employers are generally satisfied with the students in a high level ($\mu=3.96$). The highest mean is the students' responsibilities for professional ethics ($\mu=4.13$).

3. As for the problems relating to the program management, the issues that are required to be developed include the improper curriculum: the curriculum content is irrelevant to curriculum objectives and several courses are useless. As for evaluation, the test results should be noted after work in order to enable students to know their mistakes and the tests are too difficult. As for learning resources, there are lacks of modern audio-visual materials, books in the library and internet access. As for course administration, the course syllabuses are not equivalent to students' needs. As for faculty environment, there are inadequate boarding rooms, classrooms and other facilities. As for student activities, Chinese students would like to participate in Thai students' activities.

4. As for the approach on the program management of Applied Thai for foreigners, the need and interest analysis of the students should be considered as the crucial basis by studying background information of the students, course syllabus content and learning activities before developing the curriculum. Moreover, the curriculum should be adapted to serve for the student purposes and labor market needs.

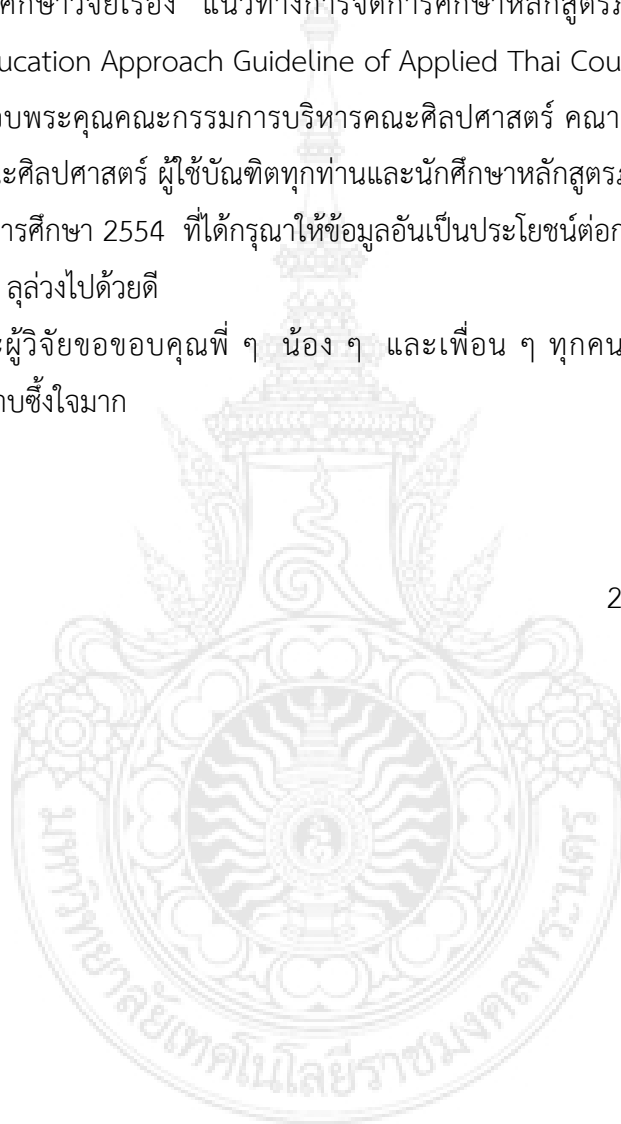
กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ (Education Approach Guideline of Applied Thai Course for Foreigners) เล่มนี้ คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณะกรรมการบริหารคณะศิลปศาสตร์ คณาจารย์ผู้สอนทั้งภายในคณะและภายนอกคณะศิลปศาสตร์ ผู้ใช้บัณฑิตทุกท่านและนักศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2554 ที่ได้กรุณาให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย จนทำให้การจัดทำวิจัยฉบับนี้สำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณพี่ ๆ น้อง ๆ และเพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้กำลังใจตลอดมา ซึ่งคณะผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งใจมาก

คณะผู้วิจัย

24 กันยายน 2555

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.4 คำจำกัดความ	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 หลักสูตร	5
2.2 การเรียนการสอนภาษา	28
2.3 หลักสูตรภาษาไทยประยุกต์	37
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	39

เรื่อง	หน้า
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	44
3.1 ประชากรเป้าหมาย	44
3.2 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	44
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	75
บรรณานุกรม	78
ภาคผนวก	81
-หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ	
-ภาพการประชุมระดมสมองเพื่อหาแนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์ สำหรับชาวต่างชาติ	
-แบบสอบถาม แนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์ สำหรับชาวต่างชาติ (กรณีผู้บริหาร, ผู้สอน, ผู้ใช้บัณฑิต, นักศึกษา)	

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 การใช้หลักการและเหตุผลของไทเลอร์มากำหนดองค์ประกอบของหลักสูตร	9
2.2 การเปรียบเทียบขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร	11
4.1 จำนวนและร้อยละนักศึกษา จำแนกตามข้อมูลทั่วไป	44
4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ	45
4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติผู้สอนหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ	46
4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ	46
4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับทรัพยากรการเรียนรู้หลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ	47
4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ	47
4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านสภาพแวดล้อมหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ	48
4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการให้บริการ / การสนับสนุนการเรียนการสอน / การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร หลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ	48

ตารางที่	หน้า
4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการประเมินผล หลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ	49
4.10 ภาพรวมค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษา หลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ	49
4.11 จำนวนและร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามข้อมูลทั่วไป	50
4.12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดการศึกษา หลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ	51
4.13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติผู้สอน การจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ	51
4.14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนการจัด การศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ	52
4.15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับทรัพยากรการเรียนรู้ การจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ	52
4.16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการการจัด การศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ	53
4.17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมการจัด การศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ	53
4.18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการให้บริการ / การสนับสนุนการเรียนการสอน / การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรการจัดการศึกษา หลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ	54

ตารางที่	หน้า
4.19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการประเมิน ผลการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ	54
4.20 ภาพรวมค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร ภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ	55
4.21 จำนวนและร้อยละของผู้สอน จำแนกตามข้อมูลทั่วไป	56
4.22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านหลักสูตร การจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ	57
4.23 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านคุณสมบัติผู้สอน การจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ	57
4.24 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการเรียนการสอน การจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ	58
4.25 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านทรัพยากรการเรียนรู้ การจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ	58
4.26 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการบริหารจัดการ การจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ	59
4.27 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านสภาพแวดล้อม การจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ	59
4.28 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการให้บริการ/ การสนับสนุนการเรียนการสอน/การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรการจัดการศึกษาหลักสูตร ภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ	60

ตารางที่	หน้า
4.29 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการประเมินผล การจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ	60
4.30 ภาพรวมค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร ภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ	61
4.31 จำนวนและร้อยละของผู้ใช้บัณฑิต จำแนกตามข้อมูลทั่วไป	61
4.32 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานของนักศึกษา ด้านความรู้ความสามารถในวิชาการ / วิชาชีพ	62
4.33 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานของนักศึกษา ด้านคุณธรรม จริยธรรม และมนุษยสัมพันธ์	62
4.34 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานของนักศึกษา ด้านความรับผิดชอบต่อจรรยาวิชาชีพ	63
4.35 ภาพรวมค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ผู้ใช้บัณฑิตหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ	65

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันภาษาไทยมีบทบาทสำคัญต่อประเทศต่างๆ เพราะเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมที่มีความเป็นเอกลักษณ์ เป็นที่ยอมรับทั่วไป กอปรกับกฎบัตรอาเซียนที่จะมีผลบังคับใช้ในปี 2558 ซึ่งจะก่อให้เกิดการเปิดกว้างในด้านเสรีทางการค้า และการเคลื่อนย้ายแรงงานคนในภูมิภาคมากยิ่งขึ้น ปรากฏการณ์เหล่านี้ มีผลให้ภาษาไทยมีความสำคัญในฐานะที่เป็นสื่อกลางในหมู่ชนที่ใช้ภาษาไทย และชาวต่างชาติที่มีความต้องการที่จะเรียนรู้และมีความมุ่งหมายที่จะใช้ภาษาไทยในการติดต่อสื่อสาร และประกอบธุรกิจการค้าข้ามชาติ อีกทั้งนโยบายของรัฐบาลไทยก็เอื้อต่อการลงทุนทางธุรกิจของชาวต่างชาติ ในประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นการออกกฎหมายสนับสนุน หรือการจัดตั้งหน่วยงานที่ให้ความดูแลทำให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินการทางธุรกิจ เช่น หน่วยงานบีไอไอ หรือ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เป็นต้น

นอกจากนี้ประเทศไทยยังเป็นประเทศที่ชาวต่างชาติให้ความสนใจเข้ามาท่องเที่ยวปีละหลายล้านคน โดยเฉพาะประชาชนจากสาธารณรัฐประชาชนจีนซึ่งเพิ่งเปิดประเทศมาได้ประมาณ 1 ทศวรรษก็นิยมมาท่องเที่ยวที่ประเทศไทย และในขณะเดียวกันประชาชนชาวไทยก็นิยมไปท่องเที่ยวที่เมืองต่าง ๆ ของสาธารณรัฐประชาชนจีนเช่นกัน ความนิยมเช่นนี้ทำให้เกิดเป็นอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวขนาดใหญ่ ซึ่งส่งผลให้เกิดการสร้างรายได้จำนวนมาก การเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวระหว่างสองชนชาติดังกล่าว จำเป็นที่จะต้องใช้มัคคุเทศก์ท้องถิ่นที่สามารถพูดภาษาของผู้ไปท่องเที่ยวได้ ทำให้ประชาชนชาวจีนตื่นตัวและสนใจที่จะเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์นำนักท่องเที่ยวชาวไทยท่องเที่ยวไปยังเมืองต่าง ๆ ของสาธารณรัฐประชาชนจีนและนำนักท่องเที่ยวชาวจีนมายังประเทศไทย นอกจากนี้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวแล้ว ประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนยังได้ติดต่อสัมพันธ์ทางการค้าในด้านต่าง ๆ เช่น อุตสาหกรรมการเกษตร อุตสาหกรรมเหล็ก อุตสาหกรรมสิ่งทอ เป็นต้น และด้วยการเติบโตของธุรกิจอุตสาหกรรมต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นทำให้สถานศึกษาของสาธารณรัฐประชาชนจีนตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาจนถึงระดับปริญญาตรีได้จัดการเรียนการสอนภาษาไทยเป็นวิชาเลือกบ้าง เป็นวิชาหลักบ้าง และยังมีโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาไทยและนักศึกษาจีนได้มีโอกาสไปศึกษาภาษานั้น ๆ ในสถานการณ์จริงด้วย

สมพงษ์ วิทยศักดิ์พันธ์ (2546 : 11) ได้กล่าวถึงความเป็นมาของการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติสรุปได้ว่า ในอดีตภาษาไทยเป็นเพียงภาษาท้องถิ่นของประเทศเล็กประเทศหนึ่งของเอเชียที่ไม่ได้รับความสนใจจากชาวต่างชาติมากนัก มาถึงวันนี้มีผู้สนใจเรียนภาษาไทยมากขึ้นเรื่อยๆ โดยมูลเหตุของความสนใจเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทาง สังคม เศรษฐกิจ การเมืองของโลก และของภูมิภาค ภาษาไทยได้กลายเป็นเครื่องมือสำคัญ ทางเศรษฐกิจ สื่อการค้า การโฆษณา และการเข้าถึงจิตใจคนไทยเพื่อบริโภคสินค้าต่างชาตินมากขึ้น ภาษาไทยได้กลายเป็นภาษาสำคัญสำหรับการบริหารจัดการของบริษัทและองค์กรต่างชาติที่เข้ามาทำธุรกิจในประเทศ ภาษาไทยได้กลายเป็นภาษาจำเป็นของตลาดงานสากลทั้งในยุโรป อเมริกา ออสเตรเลีย และเอเชีย ที่จะมาประจำในประเทศไทยหรือในอาณาบริเวณที่นักธุรกิจไทยเข้าไปลงทุน หรือเดินทางไปท่องเที่ยว

ปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้แก่ชาวต่างชาติเป็นภาระสำคัญหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษาทั้งของภาครัฐบาลและเอกชน ในปี 2544 กองวิเทศสัมพันธ์ สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ได้รวบรวมสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติประมาณ 25 สถาบัน (กองวิเทศสัมพันธ์ สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, 2544: 1) โดยในแต่ละสถาบันได้มีการจัดทำหลักสูตรที่แตกต่างกันทั้งด้านวัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล และระยะเวลาเรียน ตามความต้องการของผู้เรียนและความรู้ความเชี่ยวชาญของสถาบันที่เปิดสอน ทั้ง ๆ ที่ในความเป็นจริงการพัฒนาหลักสูตรนั้นต้องคำนึงถึงองค์ประกอบของหลักสูตร 4 ส่วนคือ วัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล โดยแต่ละส่วนต้องมีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นคณะที่มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอน เพื่อตอบสนองความต้องการการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเข้าสู่ความเป็นสากล ก็ได้เปิดหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ เพื่อผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยสำหรับรองรับความต้องการของตลาดแรงงาน และให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศ ทั้งนี้คณะศิลปศาสตร์ได้รับความร่วมมือจาก Nanning College for Vocational Technology เมืองหนานหนิง มณฑลกุ้ยโจว ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ที่ส่งนักศึกษาจีนมาเข้าร่วมการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2551 โดยแรกเริ่มเป็นการฝึกอบรมใช้เวลา 10 เดือน ได้รับวุฒิบัตรการฝึกอบรม ซึ่งได้ดำเนินการมา 2 รุ่น มีนักศึกษาที่ฝึกอบรมสำเร็จ จำนวน 35 คน และในปีพ.ศ. 2553 คณะศิลปศาสตร์ได้จัดหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี สาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์เพื่อรองรับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษาในระดับปริญญาตรี และสามารถไปประกอบอาชีพตามความต้องการของตลาดแรงงานได้ ซึ่งหลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรที่เปิดกว้างให้นักศึกษาทุกชาติสามารถเข้าศึกษาต่อได้ ในการจัดการศึกษาปีแรกมีนักศึกษาจีนที่ขอเทียบโอนจากหลักสูตรฝึกอบรมจำนวน 24 คน เพื่อศึกษาต่อในระดับปริญญา

ตรี และมีนักศึกษาจีนจาก Nanning College for Vocational Technology ที่เรียนภาษาไทย 2 ปี ขอเทียบโอนเข้าศึกษาต่อในชั้นปีที่ 3-ชั้นปีที่ 4 จำนวน 34 คน ส่วนในปีการศึกษาต่อ ๆ ไปคณะฯ ยังคงนโยบายที่จะเปิดรับนักศึกษาสาขาภาษาไทยประยุกต์ 1 ชั้นเรียน จำนวนนักศึกษาประมาณ 40 คน

คณะผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาหาข้อมูลการจัดการศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ โดยจะศึกษาปัจจัยนำเข้า (Input) อันประกอบด้วย ทรัพยากรคน (ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน นักศึกษา) หลักสูตร การเรียนการสอน การบริหารจัดการ สภาพแวดล้อม การให้บริการ/การสนับสนุนการเรียนการสอน/การอุปกรณ์ ซึ่งมีผลต่อกระบวนการ (process) อันประกอบด้วย การบริหารจัดการ การเรียนการสอน การให้บริการ ซึ่งจะส่งผลถึงผลผลิต (Output) อันประกอบด้วย ปริมาณบัณฑิต คุณภาพบัณฑิต รวมถึง ความคาดหวัง ความพึงพอใจของสถานประกอบการ ข้อค้นพบที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อแนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์ สำหรับชาวต่างชาติของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลตามมาตรฐานของการจัดหลักสูตรในระดับอุดมศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการการศึกษาตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารคณะ ผู้สอน และ นักศึกษา
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษา
3. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการการศึกษาตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารคณะ ผู้สอน และ นักศึกษา
4. เพื่อเสนอแนะการพัฒนาการจัดการศึกษาตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารคณะ ผู้สอน และ นักศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ศึกษาได้แก่ ผู้บริหารคณะ ผู้สอน นักศึกษาจีน และสถานประกอบการที่ นักศึกษาไปฝึกงาน ประจำปีการศึกษา 2554
2. ตัวแปรที่สำคัญได้แก่

2.1 สภาพการจัดการศึกษา ได้แก่ การจัดหลักสูตร คุณสมบัติผู้สอน การเรียน การสอน ทรัพยากรการเรียนรู้ การบริหารจัดการ สภาพแวดล้อม การให้บริการ/การสนับสนุนการเรียนการสอน/การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการประเมินผล

2.2 ปัญหาการจัดการศึกษา

3. ระยะเวลา 1 ปี คือ 1 ตุลาคม 2554 - 30 กันยายน 2555
4. พื้นที่ที่ศึกษา คือ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

คำจำกัดความ

แนวทางการจัดการศึกษา หมายถึง การกำหนดการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

หลักสูตรภาษาไทยประยุกต์ หมายถึง เอกสารที่กำหนดแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติที่มีพื้นฐานความรู้ภาษาไทย โดยระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ชาวต่างชาติ หมายถึง ผู้เรียนซึ่งในการศึกษาครั้งนี้คือนักศึกษาจีนสาขาภาษาไทย ประยุกต์ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษา 2/2554

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1 คณะศิลปศาสตร์ ได้ทราบข้อมูลสภาพปัญหา และความต้องการในการจัดการศึกษา หลักสูตรสาขาภาษาไทยประยุกต์
- 2 คณะศิลปศาสตร์ได้แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาของหลักสูตรสาขาภาษาไทยประยุกต์
- 3 นักศึกษาชาวต่างชาติของคณะศิลปศาสตร์มีคุณภาพ
- 4 มหาวิทยาลัยมีศักยภาพในการแข่งขันในระดับสากล

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ เพื่อเป็นการนำข้อค้นพบไปเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ ของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ดังนั้นในบทนี้ได้รวบรวมแนวทฤษฎีเกี่ยวกับ การจัดทำหลักสูตร การเรียนการสอนภาษา หลักสูตรภาษาไทยประยุกต์ การเรียนการสอน ภาษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. หลักสูตร
 - 1.1 ความหมายของหลักสูตร
 - 1.2 ความสำคัญของหลักสูตร
 - 1.3 กระบวนการพัฒนาหลักสูตร
 - 1.4 การนำหลักสูตรไปใช้
 - 1.5 การประเมินหลักสูตร
2. การเรียนการสอนภาษา
 - 2.2 แนวทางการสอนภาษา
 - 2.3 ปัญหา การเรียน การสอนภาษาของคนต่างชาติ
3. หลักสูตรภาษาไทยประยุกต์
4. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. หลักสูตร

หลักสูตร เป็นคำที่มีความหมายหลากหลาย หากพิจารณาจากภาษาอังกฤษ คือ Curriculum ซึ่งที่มาจากภาษาละตินว่า currere แปลว่า The course to run แปลได้ว่า เส้นทางที่จะต้องวิ่งไป เมื่อนำมาใช้จึงมีความคิดเกี่ยวกับความหมายของหลักสูตรว่า a race course of subject matter to be mastered ซึ่งแปลได้ว่า ลู่แข่งขันของเนื้อหาสาระที่ต้องเรียนรู้

1.1 ความหมายของหลักสูตร ได้มีผู้ให้ความหมายของหลักสูตร พอที่จะรวบรวมได้ดังนี้

กูด (Good, 1987: 157) ได้นิยามไว้ว่าหลักสูตร คือ กลุ่มรายวิชาที่จัดไว้อย่างมีระบบ หรือ ลำดับวิชาที่บังคับสำหรับการจบการศึกษา หรือเพื่อรับประกาศนียบัตรในสาขาวิชาหลักๆ เช่น หลักสูตรสังคมศึกษา หลักสูตรพลศึกษา

แคสเวลล์ และแคมป์เบลล์ (Caswell & Campbell, 1935) ได้นิยามหลักสูตรว่าหลักสูตร เป็นประสบการณ์ทุกชนิดที่เด็กมีภายใต้การแนะนำของครู

เซเลอร์ และคณะ ได้นิยามหลักสูตรว่า เป็นแผนสำหรับกำหนดอนุกรมของโอกาสการเรียนรู้ให้บุคคลได้รับการศึกษา

ทาบ (Taba, 1962: 8) ได้นิยามหลักสูตรเอาไว้อย่างกะทัดรัดว่า ได้แก่ “แผนสำหรับการเรียนรู้” และได้ขยายนิยามนี้ลงไปโดยละเอียดที่ค่อนข้างจะเป็นรูปธรรมว่า ไม่ว่าจะมีการออกแบบให้เฉพาะเพียงใดก็ตาม หลักสูตรทุกประเภทจะประกอบด้วยส่วนประกอบที่แน่นอน ตามปกติ หลักสูตรจะบรรจุข้อความเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และจุดหมายเฉพาะ หลักสูตรชี้ให้เห็นถึงการเลือกและการจัดเนื้อหา พร้อมทั้งบ่งบอกหรือแสดงแนวทางที่แน่นอนของการเรียนการสอนไม่ว่าจะมีจุดหมายหรือการจัดเนื้อหาสาระเป็นตัวกำหนดหรือไม่ก็ตาม ประการสุดท้ายหลักสูตรจะรวมโปรแกรมการประเมินผลเข้าไว้ด้วย

ดอลล์ (Doll, 1978: 6) ได้นิยามหลักสูตรของโรงเรียนว่าได้แก่นเนื้อหาและกระบวนการที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการที่ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้และความเข้าใจ พัฒนาทักษะต่างๆ และเปลี่ยนเจตคติ ความซาบซึ้ง และค่านิยม ภายใต้ความดูแลของโรงเรียน

แทนเนอร์และแทนเนอร์ (Tanner & Tanner, 1980: 43) มองว่าหลักสูตรเป็นเรื่องของการสร้างความรู้และประสบการณ์โดยพัฒนาขึ้นมาอย่างมีระบบภายใต้ความดูแลของโรงเรียน (หรือมหาวิทยาลัย) เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเพิ่มการควบคุมความรู้และประสบการณ์ของเขา

โอลิเวอร์ (Oliver, 1977: 3) ไม่ได้นิยามคำว่าหลักสูตรเอาไว้โดยตรง แต่ได้เสนอความคิดและความเชื่อไว้ว่า หลักสูตร ควรจะเทียบเคียงกันได้ดีกับโปรแกรมการศึกษา จึงแบ่งหลักสูตรออกเป็นองค์ประกอบพื้นฐาน 4 องค์ประกอบคือ (1) โปรแกรมของการศึกษา (2) โปรแกรมประสบการณ์ (3) โปรแกรมของการบริการ และ (4) หลักสูตรแฝง

ซึ่งตามแนวคิดของโอลิเวอร์จะพบว่า องค์ประกอบทางด้านโปรแกรมการศึกษา โปรแกรมประสบการณ์ และโปรแกรมการบริการ มองเห็นได้ชัดเจน แต่องค์ประกอบที่ 4 ที่หมายถึง หลักสูตรแฝงอาจจะมองเห็นได้ไม่ชัดเจนนัก หลักสูตรแฝงดังกล่าวนี้ได้รวมไว้ซึ่งค่านิยมของโรงเรียน จุดเด่นต่างๆ จากครูแต่ละคนในสาขาวิชาเดียวกัน ปริมาณความกระตือรือร้นของครู ตลอดจนบรรยากาศของโรงเรียนทั้งในด้านกายภาพและทางสังคม

ฟอเช (Foshay, 1970: 28 – 32) มองหลักสูตรในขอบเขตที่กว้างออกไปในเชิงเนื้อหาสาระ โดยได้กล่าวถึงหลักสูตรของโรงเรียนว่า มีอยู่สามประเภทคือ วิชาการและกิจกรรมพิเศษ ซึ่งได้รับความสนใจมากที่สุด ปัญหาการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางสังคม และกิจกรรมที่สัมพันธ์กับการพัฒนาตนเอง

จะเห็นได้ว่า นักพัฒนาหลักสูตรจะนิยามความหมายและเน้นองค์ประกอบของนิยาม แตกต่างออกไปตามความคิดและประสบการณ์ของแต่ละคน กานแอม (Gagne, 1967: 21) ซึ่งเป็น นักจิตวิทยาทางด้านการเรียนการสอน ได้มองหลักสูตรในลักษณะของการนำเนื้อหาสาระ จุดหมาย ปลายทาง การลำดับเนื้อหา และการประเมินล่วงหน้าถึงทักษะเดิมที่จำเป็นของนักเรียนเมื่อเขาศึกษา เนื้อหามาสัมพันธ์กัน

จอห์นสัน (Johnson, 1967: 130 – 133) เป็นผู้หนึ่งที่มองหลักสูตรไปในทิศทางเดียวกับ กานแอม โดยเขาได้นิยามว่า หลักสูตรเป็นอนุกรมของผลการเรียนรู้ที่เกิดจากความตั้งใจที่ได้เตรียมแผน ไว้อย่างดี และมองต่อไปว่า หลักสูตรเป็นผลิตผลของระบบการพัฒนาหลักสูตรและเป็นตัวป้อน (input) สู่อระบบการสอน (instruction)

มีนักพัฒนาหลักสูตรบางคนที่มีความคิดรวบยอดของเขาเกี่ยวกับหลักสูตรได้เปลี่ยนแปลงไป ตามเวลา ประสบการณ์ และเงื่อนไขที่เปลี่ยนแปลงไป โอลิวา (Oliva, 1972: 81) ได้นิยามหลักสูตร สำหรับโรงเรียนประถมและโรงเรียนมัธยมไว้ว่า ได้แก่ ประสบการณ์ทั้งหลายที่คนในวัยหนุ่มสาวต้อง ประสบภายใต้การอำนวยการของโรงเรียนเพื่อที่จะแสดงให้เห็นถึงความคิดรวบยอดของหลักสูตรว่ามี ลักษณะเป็นแผน และเพื่อผนวกผู้เรียนในวัยผู้ใหญ่เอาไว้ จึงได้มีการปรับปรุงคำจำกัดความเสียใหม่ เพียงเล็กน้อยเพื่อให้เห็นว่าหลักสูตรก็คือแผนหรือโปรแกรมสำหรับประสบการณ์ทั้งหลายที่ผู้เรียน จะต้องประสบภายใต้การอำนวยการของโรงเรียน (Oliva, 1982: 10) สิ่งที่ได้ปรับปรุงก็คือ ได้เพิ่ม ข้อความที่แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรก็คือแผน ซึ่งถูกเสนอออกมาในรูปของเอกสารที่ปรากฏให้เห็นได้ ในรูปของหน่วยการเรียน รายวิชา การลำดับรายวิชาโปรแกรมทั้งหมดของโรงเรียนที่จะต้องศึกษา และอาจจะเกิดขึ้นนอกห้องเรียนหรือนอกโรงเรียนก็ได้ แต่ควบคุมโดยบุคลากรของโรงเรียน

ปีซัมพ์ (Beauchamp, 1975: 199) ซึ่งเป็นนักทฤษฎีหลักสูตรได้นิยามว่าหลักสูตรได้แก่ เอกสารที่เขียนขึ้นมาและได้ย้ำว่าหลักสูตรจะต้องได้แก่สิ่งที่เป็นเอกสารที่เขียนขึ้นมา สำหรับประเทศไทยได้มีนักการศึกษาและนักพัฒนาหลักสูตร ซึ่งส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลทางความคิดมาจากตะวันตกได้นิยามหลักสูตรเอาไว้ในลักษณะที่กว้างและส่วนใหญ่จะมีแนวคิดและความเชื่อไปในทิศทางเดียวกัน ดังนี้

สมิตร คุณานุกร (2518: 2-3) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ในสองระดับ คือ หลักสูตร ในระดับชาติกับหลักสูตรในระดับโรงเรียน หลักสูตรในระดับชาติ หมายถึง โครงการให้การศึกษาเพื่อ พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะสอดคล้องกับความมุ่งหมายทางการศึกษาที่กำหนดไว้ ส่วนหลักสูตรในระดับโรงเรียน หมายถึง โครงการที่ประมวลความรู้และประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้กับนักเรียน ไม่ว่าจะภายในหรือภายนอกโรงเรียนก็ตาม เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนา ไปตามมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ถึงแม้จะใช้ถ้อยคำแตกต่างกันไปบ้างก็พอจะสรุปได้ว่า คำนิยามของ หลักสูตรทั้งสองระดับของสมิตร คุณานุกร ไม่แตกต่างกันเลยในแง่เนื้อหาสาระที่บรรจุอยู่ในคำนิยาม

กมล สดประเสริฐ (2516: 10) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตรมิได้หมายความว่า แต่เพียงหนังสือหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการเท่านั้น แต่ยังมีความหมายถึงกิจกรรมและประสบการณ์ทั้งหลายที่จัดให้กับเด็ก ซึ่งรวมถึงการสอนของครูต่อนักเรียนด้วย

เอกวิทย์ ณ ถลาง (อ้างในสมิทร คุณานุกร, 2515: 3) ในบทความเรื่อง “ข้อคิดเรื่องหลักสูตร” ได้ให้ความหมายว่า หลักสูตรหมายถึง มวลประสบการณ์ทั้งหลายที่จัดให้เด็กได้เรียน เนื้อหาวิชา ทักษะคนดี แบบพฤติกรรม กิจวัตร สิ่งแวดล้อม ฯลฯ เมื่อประมวลเข้ากันแล้วก็ เป็นประสบการณ์ที่ผ่านเข้าไปในการรับรู้ของเด็ก ถือว่าเป็นหลักสูตรทั้งสิ้น

ในทำนองเดียวกัน ชำรง บัวศรี (อ้างในสมิทร คุณานุกร 2518: 3) ได้นิยามหลักสูตรว่า หมายถึง “ประสบการณ์ทุกอย่างที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียน”

นอกจากนี้ยังมีนักการศึกษาและนักพัฒนาหลักสูตรรุ่นหลังของไทยได้ให้ความหมายของหลักสูตรในลักษณะที่กว้างและครอบคลุมเช่นเดียวกันคือ ไม่ได้ หมายถึงเฉพาะตัวหลักสูตร (Curriculum guide) หรือเอกสารที่เป็นรูปเล่มเท่านั้นแต่หมายถึงกิจกรรมและประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียน

จากคำนิยามหลักสูตรของนักการศึกษาทั้งในประเทศตะวันตก และในประเทศไทย จะพบว่า ส่วนใหญ่ให้คำนิยามที่มีความหมายครอบคลุมกว้าง มีนักการศึกษาเพียงไม่กี่คนเท่านั้นที่ให้ความหมายแคบ เช่น บีซัมพ์ (Beauchamp, 1975) ให้นิยามว่าหลักสูตรได้แก่เอกสารที่เขียนขึ้นมา ซึ่งหมายถึงเฉพาะหลักสูตรที่เป็นเล่ม ส่วนคำนิยามของทาบ่า (Taba, 1962) ที่ว่า หลักสูตรได้แก่ แผนสำหรับการเรียนรู้ หรือ ของเซย์เลอร์ และคณะ (Saylor, et.al., 1981) ที่ว่าหลักสูตรคือ แผนสำหรับกำหนดโอกาสการเรียนรู้ให้บุคคลได้รับการศึกษา ยังดูเหมือนว่ามีความหมายค่อนข้างแคบเพราะมองหลักสูตรในขอบข่ายของแผนสำหรับการเรียนรู้เท่านั้น

สำหรับในการศึกษาครั้งนี้ขอานิยามความหมายของหลักสูตรว่า “หลักสูตร หมายถึง แผนการเรียนรู้และประสบการณ์หรือกิจกรรมทั้งหลายที่สถานศึกษาจัดให้แก่ผู้เรียน” จากคำนิยามที่มีลักษณะครอบคลุมแต่สิ้น และกะทัดรัดนี้อาจนำไปสู่การตีความและการเข้าใจที่แตกต่างกันได้ จึงจำเป็นต้องอธิบายเพิ่มเติมถึงความหมายของคำหลักๆ ที่ประกอบกันขึ้นเป็นคำนิยาม ซึ่งได้แก่ คำว่า แผนการเรียนรู้ ประสบการณ์ โรงเรียนและผู้เรียน

แผนการเรียนรู้ หมายถึง เนื้อหาสาระที่กำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตลอดจนแผนกิจกรรมต่างๆ ที่เอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ในตัวผู้เรียน หรืออีกนัยหนึ่งก็คือให้เกิดประสบการณ์ขึ้นในตัวผู้เรียน

ประสบการณ์ หมายถึง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งสิ่งแวดล้อมในที่นี้ รวมถึงเนื้อหาสาระที่ต้องการให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยผ่านทางกิจกรรมที่โรงเรียนหรือครูผู้สอนเป็นผู้จัดให้

ดังนั้นคำว่าประสบการณ์กับกิจกรรมจึงเป็นคำที่ใช้แทนกันได้ แต่ต้องเป็นกิจกรรมที่นักเรียนหรือผู้เรียนเป็นผู้กระทำหรือมีส่วนร่วม

โรงเรียน หมายถึง สถานศึกษาทุกประเภทและทุกระดับที่ทำหน้าที่ให้การศึกษาหรือจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ส่วนผู้เรียนหมายถึงนักเรียน หรือผู้เรียนที่มีชื่อเรียกเป็นอย่างอื่น

ดังนั้น เมื่อกล่าวถึงหลักสูตรตามนิยามนี้จะประกอบด้วยสองส่วนใหญ่ๆ คือ ส่วนที่เป็นแผน (สำหรับ) การเรียนรู้ กับประสบการณ์หรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งแต่ละส่วนมีขอบข่ายดังต่อไปนี้

1. แผน (สำหรับ) การเรียนรู้ มีการนำเสนอแผนการเรียนรู้ในรูปแบบและชื่อเรียกต่างๆ ดังนี้

1.1 ตัวหลักสูตร หรือหลักสูตรที่จัดพิมพ์เป็นเล่ม (Syllabus หรือ Curriculum guide) ซึ่งภายในเล่มจะประกอบด้วยเนื้อหาหรือสังเขปวิชาแต่เพียงอย่างเดียว หรืออาจจะประกอบด้วยแผนการเรียนรู้ที่ละเอียดที่มีทั้งจุดหมาย เนื้อหา กิจกรรมการสอน และการประเมินผล เช่น ตัวหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521

1.2 แผนการเรียนรู้ที่ขยายออกไปจากตัวหลักสูตร โดยกำหนดรายละเอียดของเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ให้พิสดารมากขึ้น ซึ่งมีชื่อเรียกและรูปแบบต่างๆ ดังนี้ โครงการสอน ประมวลการสอน บันทึกการสอน คู่มือครู แผนการสอน หนังสือเรียน หนังสือเสริมการเรียน ตลอดจนสื่อการเรียนรู้และอุปกรณ์การสอนในรูปแบบอื่น

2. ประสบการณ์หรือกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นขั้นตอนของการนำแผนการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติในรูปของการจัดประสบการณ์ หรือกิจกรรมในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ตามแผนการเรียนรู้ หรือตามตัวหลักสูตรที่กำหนดไว้ล่วงหน้า กิจกรรมที่เกี่ยวข้องในขั้นนี้ได้แก่

2.1 การสอนของครู

2.2 การเรียนของนักเรียน

2.3 การวัดและประเมินผลการเรียน

2.4 กิจกรรมอื่นๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ หรือประสบการณ์ในตัวผู้เรียน

ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรและการสอน

จากคำนิยามที่ให้ไว้ หลักสูตร หมายถึง แผนการเรียนรู้และประสบการณ์หรือกิจกรรมที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียน คำนิยามนี้มีความหมายกว้างที่รวมเอาไว้ทั้งตัวหลักสูตร ซึ่งโดยทั่วไปจะประกอบด้วยจุดหมาย หลักการ โครงสร้าง และเนื้อหาเอาไว้ และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ซึ่งหมายถึงการสอนเป็นหลัก

1.2 ความสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตรเป็นเครื่องมือที่ถ่ายทอดเจตนารมณ์หรือเป้าประสงค์ของการศึกษาระดับชาติสู่การปฏิบัติ หรืออาจกล่าวได้ว่าหลักสูตรเป็นการนำจุดมุ่งหมายและนโยบายการศึกษาไปฝึกฝนอบรม

ให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร หลักสูตรจึงมีความสำคัญต่อการศึกษาและต่อการสอน (ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 2539: 10-13) ดังนี้

หลักสูตรมีความสำคัญต่อการศึกษาเพราะเป็นแนวทางและเป็นเกณฑ์มาตรฐานสำหรับควบคุมการเรียนการสอนในแต่ละระดับการศึกษา หลักสูตรเป็นเครื่องชี้แนวทางในการจัดความรู้และประสบการณ์แก่ผู้เรียนซึ่งผู้สอนต้องปฏิบัติตามเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน

นอกจากนี้ หลักสูตรมีความสำคัญต่อการสอน เพราะหลักสูตรเป็นแม่บทต่อการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกสาขาวิชา หลักสูตรจึงระบุสิ่งที่คาดหวังจะเกิดขึ้นกับผู้เรียนและแนวทางในการจัดให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ต่างๆ ตามต้องการ

ดังนั้น หลักสูตรและการสอนจึงเป็นสิ่งที่ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ เพราะการพัฒนาหลักสูตรต้องอาศัยหลักสูตรเพื่อช่วยในการสอนและตัดสินใจเกี่ยวกับวิธีการสอน

1.3 กระบวนการพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development) เป็นกระบวนการกำหนดวัตถุประสงค์เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผลเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ตลอดจนมีการวางแผนในการประเมินผลเพื่อให้ทราบว่าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนนั้นบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่อย่างไร เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขต่อไป การพัฒนาหลักสูตรมีความหมาย 2 นัยคือ การสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่โดยไม่มีหลักสูตรเดิมเป็นพื้นฐานอยู่เลย และการทำหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นหรือสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรจะรวมไปถึงการผลิตเอกสารต่างๆ สำหรับผู้เรียนด้วย (Saylor & Alexander, 1974: 6 ; สงัด อุทรานันท์, 2532: 36-43) แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรมีหลายทรรศนะด้วยกันแต่ก็เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังนี้

ไทเลอร์ (Tyler, 1949: 1) ได้เสนอแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรที่รู้จักกันดี คือ หลักการและเหตุผลในการสร้างหลักสูตร (Tyler's Rationale) ว่าในการจัดหลักสูตรและการสอนนั้นควรจะตอบคำถามพื้นฐาน 4 ประการคือ

1. มีวัตถุประสงค์ทางการศึกษาอะไรบ้างที่สถาบันการศึกษาควรจะให้ผู้เรียนได้รับ
2. มีประสบการณ์ทางการศึกษาอะไรบ้างที่สถาบันการศึกษาควรจัดขึ้นเพื่อช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
3. จะจัดประสบการณ์ทางการศึกษาอย่างไรจึงจะทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ
4. จะประเมินผลประสิทธิภาพของประสบการณ์ในการเรียนอย่างไร จึงจะบรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

จากคำถามของไทเลอร์ชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาหลักสูตรต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ในการให้การศึกษา ประสบการณ์ (เนื้อหาวิชาและเวลาเรียน) กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผล

การเรียนการสอน จากแนวคิดดังกล่าวสามารถกำหนดเป็นองค์ประกอบของหลักสูตรได้ 4 ประการ คือ

ตารางที่ 1 การใช้หลักการและเหตุผลของไทเลอร์มากำหนดองค์ประกอบของหลักสูตร

หลักการและเหตุผลของไทเลอร์	องค์ประกอบของหลักสูตร
1. มีวัตถุประสงค์ทางการศึกษาอะไรบ้างที่สถานศึกษาต้องการให้ผู้เรียนได้รับ	1. วัตถุประสงค์
2. มีวิธีการคัดเลือกประสบการณ์ทางการศึกษาอย่างไรจึงจะบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด	2. การกำหนดเนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้
3. จะจัดประสบการณ์ทางการศึกษาเหล่านั้นให้มีประสิทธิภาพได้อย่างไร	3. แนวการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
4. จะประเมินประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างไร	4. การประเมินผลการเรียนรู้

ที่มา : วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา, 2549: 16

ลักษณะเด่นของการพัฒนาหลักสูตรและการสอนของไทเลอร์นั้นใช้วัตถุประสงค์เป็นสิ่งที่กำหนดควบคุมการเลือก และจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ดังนั้น การกำหนดวัตถุประสงค์จึงมี 2 ชั้น ในตอนแรกจะเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ชั่วคราวขึ้นมาก่อนแล้วจะต้องหาวิธีการและเกณฑ์จากทฤษฎีการเรียนรู้ ปรัชญาการศึกษา สังคม มากลั่นกรองวัตถุประสงค์ชั่วคราวนั้น เพื่อให้ได้มาเป็นวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของหลักสูตร ในกระบวนการนี้ พื้นฐานทางจิตวิทยาและปรัชญาในการพัฒนาหลักสูตรจะเข้ามามีบทบาทและช่วยในการตรวจสอบเพื่อความชัดเจนของการกำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อตอบคำถามและหาความชัดเจนว่า การจัดหลักสูตรเพื่อตอบสนองใคร ควรจะตอบสนองผู้เรียน หรือสังคมหรือตอบสนองผู้สอนหรือเพื่อให้มีงานทำ ถ้าจัดหลักสูตรเพื่อตอบสนองสังคมการกำหนดวัตถุประสงค์จะนำไปสู่การกำหนดโครงสร้างและกระบวนการวิชาได้ชัดเจน เช่น สมมุติว่าจัดหลักสูตรเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม วิชาบังคับจะมีมากกว่า วิชาเลือกก็จะมีน้อย ถ้าจัดหลักสูตรเพื่อตอบสนองผู้เรียน วิชาบังคับจะมีน้อย วิชาเลือกก็จะมีมากกว่า ส่วน โบซอง(Beauchamp, 1981: 394) เสนอแนวคิดในเรื่ององค์ประกอบของหลักสูตรว่าประกอบด้วย

- 1) ขอบข่ายของเนื้อหาสาระ
- 2) การกำหนดเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์เฉพาะ
- 3) การวางแผนการใช้หลักสูตร
- 4) การพิจารณาตัดสิน

ในขณะที่การพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของทาบ (Taba, 1962: 456-459) แบ่งเป็น 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวินิจฉัยความต้องการ (Diagnosis of Needs) สํารวจความต้องการและความจำเป็นต่างๆ ของสังคม

ขั้นที่ 2 กำหนดวัตถุประสงค์ (Formulation of Objectives) กำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน และเข้าใจตรงกันตามที่สังคมต้องการ

ขั้นที่ 3 การเลือกเนื้อหาสาระ (Selection of Content) เลือกเนื้อหาสาระที่ต้องการนำมาสอนให้ตรงกับความต้องการจำเป็นของสังคม

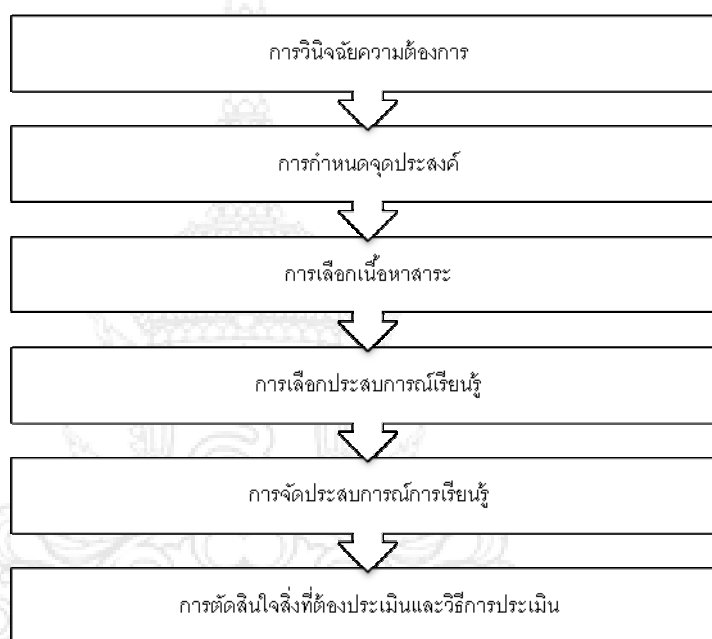
ขั้นที่ 4 จัดเนื้อหาสาระ (Organization of Content) จัดระเบียบ จัดลำดับแก้ไข ปรับปรุงเนื้อหาสาระที่คัดเลือกไว้ในขั้นที่ 3

ขั้นที่ 5 เลือกประสบการณ์ในการเรียนรู้ (Selection of Learning Experiences) คัดเลือกประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้เนื้อหาสาระให้สมบูรณ์

ขั้นที่ 6 การจัดประสบการณ์ในการเรียนรู้ (Organization of Learning Experience) จัดระเบียบ จัดลำดับ แก้ไข ปรับปรุงประสบการณ์ต่างๆ ในอันที่จะช่วยผู้เรียนให้มีโน้มน้าที่จะได้รับและขั้นตอนของข้อมูลเกี่ยวกับเจตคติและความรู้สึก การวางแผนสำหรับจัดประสบการณ์ในการเรียนรู้เป็นขั้นตอนที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตร ทำอย่างไรผู้สอนจึงจะรู้จักแปลงเนื้อหาที่จะต้องสอนไปสู่ประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่เหมาะสม และจะวางโครงการเพื่อประสบการณ์การเรียนรู้อย่างไรจึงจะทำให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการเรียนและเกิดแรงจูงใจขึ้น

ขั้นที่ 7 การตัดสินใจว่ามีเนื้อหาและประสบการณ์อะไรที่จะต้องประเมินผลว่าได้มีการเรียนรู้ตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ เพียงใด และกำหนดด้วยว่าจะใช้วิธีประเมินผลอย่างไร มีอะไรที่จะช่วยในการประเมินผลได้บ้าง (Determination of what to evaluate and of the ways and means of doing it)

การพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของ ทาบา แสดงให้เห็นได้ดังภาพที่ 2 ดังนี้

ภาพที่ 2 แนวคิดการพัฒนาหลักสูตรของทาบา

เมื่อวิเคราะห์ตามแนวคิดของไทเลอร์ ทาบา และโบซงแล้ว จะเห็นได้ว่ามีส่วนคล้ายคลึงกันในประเด็นหลักขององค์ประกอบของหลักสูตร เพียงแต่ระบุในรายละเอียดเพื่อขยายขั้นตอนที่แตกต่างกัน ดังนี้

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร

ไทเลอร์	ทาบา	โบซง
การกำหนดวัตถุประสงค์	-การวินิจฉัยความต้องการ -การกำหนดวัตถุประสงค์	การกำหนดวัตถุประสงค์
การเลือกเนื้อหาสาระและ	-การเลือกเนื้อหาสาระ	ขอบข่ายของเนื้อหาสาระ

ประสบการณ์การเรียนรู้	-การจัดเนื้อหาสาระ	
การจัดประสบการณ์การเรียนรู้	-การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ -การจัดประสบการณ์การเรียนรู้	การวางแผนการใช้หลักสูตร
การประเมินผลการเรียนรู้	-การประเมิน	การพิจารณาตัดสิน

นอกจากนี้ ชำรง บัวศรี (2542: 194) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรไว้ดังต่อไปนี้

- 1) เป้าประสงค์และนโยบายการศึกษา (Education Goals and Policies) เป็นสิ่งที่รัฐระบุไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- 2) จุดหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims) เป็นสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนหลังจากเรียนจบหลักสูตรแล้ว
- 3) รูปแบบและโครงสร้างหลักสูตร (Types and Structures) เป็นลักษณะและแผนผังที่แสดงรายวิชา หรือกลุ่มประสบการณ์ที่จัดให้แก่ผู้เรียน
- 4) วัตถุประสงค์ของวิชา (Subject Objective) เป็นผลที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากที่ได้เรียนรายวิชานั้นไปแล้ว
- 5) เนื้อหา (Content) เป็นสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทักษะและความสามารถที่ต้องการให้มีรวมทั้งประสบการณ์ที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับ
- 6) วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ (Instructional Objectives) เป็นสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ได้มีทักษะและความสามารถหลังจากที่ได้เรียนรู้เนื้อหาที่กำหนดให้
- 7) ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน (Instructional Strategies) เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมและมีหลักเกณฑ์ เพื่อให้บรรลุผลตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้
- 8) การประเมินผล (Evaluation) เป็นการประเมินผลการเรียนรู้เพื่อใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและหลักสูตร
- 9) วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน (Curriculum Materials and Instructional Media) เป็นเอกสารสิ่งพิมพ์ หรือวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพและประสิทธิภาพการเรียนการสอน

ส่วนแนวคิดในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ นั้น ไทเลอร์ (Tyler, 1970) กล่าวว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่คาดหวังจะให้ผู้เรียนมีประสบการณ์นั้นเป็นอย่างไร มีกิจกรรมใดที่จะจัดได้ทั้งในการเรียนการสอนและส่งเสริมหลักสูตร เพื่อที่จะให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปเพื่อ

ตอบสนองวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้นั้น โดยได้เสนอเกณฑ์ในการพิจารณาเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ไว้ดังนี้

- 1) ผู้เรียนควรมีโอกาสฝึกพฤติกรรมและเรียนรู้เนื้อหาตามที่ระบุไว้ในวัตถุประสงค์
- 2) กิจกรรมและประสบการณ์นั้นควรจะทำให้ผู้เรียนพอใจที่จะพึงปฏิบัติตามพฤติกรรมที่ได้ระบุไว้ในวัตถุประสงค์
- 3) กิจกรรมและประสบการณ์นั้นควรอยู่ในข่ายความพอใจที่จะพึงปฏิบัติได้
- 4) กิจกรรมและประสบการณ์หลายๆ ด้านของการเรียนรู้อาจนำไปสู่วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เพียงข้อเดียวก็ได้
- 5) กิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้เพียงหนึ่งอย่างอาจตอบสนองวัตถุประสงค์หลายๆ ข้อก็ได้

นอกจากนี้ไทเลอร์ยังเน้นเกี่ยวกับการพิจารณาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ว่าต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ในด้านเวลาและเนื้อหา เรียกว่าเป็นความสัมพันธ์แบบแนวตั้ง (Vertical) กับแนวนอน (Horizontal) ซึ่งมีเกณฑ์ในการจัด ดังนี้

- 1) ความต่อเนื่อง (Continuity) หมายถึง ความสัมพันธ์ในแนวตั้งขององค์ประกอบหลักของตัวหลักสูตรจากระดับหนึ่งที่สูงขึ้นไป เช่นในวิชาทักษะต้องเปิดโอกาสให้มีการฝึกทักษะในกิจกรรมและประสบการณ์บ่อยๆ และต่อเนื่องกัน
- 2) การจัดช่วงลำดับ (Sequence) หมายถึง ความสัมพันธ์แนวตั้งของส่วนองค์ประกอบหลักของตัวหลักสูตรจากสิ่งที่เกิดขึ้นก่อนไปสู่สิ่งที่เกิดขึ้นภายหลัง หรือจากสิ่งที่มีคามง่ายไปสู่สิ่งที่มีความยาก ดังนั้นการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ให้มีการเรียงลำดับก่อนหลังเพื่อให้ได้เรียนเนื้อหาที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น
- 3) บูรณาการ (Integration) หมายถึงความสัมพันธ์กันในแนวนอนขององค์ประกอบหลักของหลักสูตรจากหัวข้อเนื้อหาหนึ่งของรายวิชาหรือจากรายวิชาหนึ่งไปยังอีกรายการวิชาอื่นๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกัน การจัดประสบการณ์จึงควรเป็นลักษณะที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เพิ่มพูนความคิดเห็นและได้แสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องกัน เนื้อหาที่เรียนเป็นการเพิ่มความสามารถทั้งหมดของผู้เรียนที่จะได้ใช้ประสบการณ์ได้ในสถานการณ์ต่างๆ กัน ประสบการณ์การเรียนรู้จึงเป็นแบบแผนของปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างผู้เรียนกับสถานการณ์ที่แวดล้อม

1.3.1 การกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.3.1.1 ความสำคัญของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเป็นสิ่งที่กำหนดทิศทางของหลักสูตรว่าจะพัฒนาไปในแนวทางใด การกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรส่วนมากมักจะกระทำหลังจากที่ได้ทราบสภาพข้อมูลพื้นฐานแล้วว่าควรดำเนินการแก้ปัญหาและตอบสนองความต้องการของสังคมและของผู้เรียนอย่างไร เมื่อ

กำหนดทิศทางของหลักสูตรโดยเขียนเป็นวัตถุประสงค์แล้ว วัตถุประสงค์ของหลักสูตรก็จะเป็นเครื่องชี้แนะต่อการจัดหลักสูตรตลอดจนการจัดการเรียนการสอน คือ

1) วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเป็นแนวทางในการจัดเนื้อหาสาระที่นำมาบรรจุไว้ในหลักสูตรได้อย่างเหมาะสม

2) เป็นแนวทางให้ผู้สอนได้จัดประสบการณ์ที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน

3) เป็นสิ่งที่บอกผู้เรียนให้ทราบว่าควรจะเรียนรู้อะไรบ้าง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้เตรียมตัวล่วงหน้า

4) เป็นแนวทางในการกำหนดวิธีการประเมินผลการเรียนการสอน

5) เป็นการบอกให้คนทั่วไปทราบว่าหลักสูตรนั้นๆ มีความต้องการให้ผู้เรียนเกี่ยวข้องหรือดำเนินการอย่างไรบ้างกับทรัพยากรภายในชุมชนหรือสังคม

6) เป็นแนวทางในการบริหารงานของสถาบันการศึกษาว่าควรจะมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นที่ไปในลักษณะใด

หลักสำคัญในการกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีดังต่อไปนี้ (สังัด อุทรานันท์, 2532: 211-212 ; วิชัย วงษ์ใหญ่, 2539: 206-209)

1) ต้องสอดคล้องกับปรัชญาหรืออุดมการณ์ของสังคมเพราะประเทศไทยนอกจากจะมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขแล้วประชาชนส่วนใหญ่ยังนับถือศาสนาพุทธ จุดหมายที่กำหนดขึ้นจึงต้องสนับสนุนแนวความคิดประชาธิปไตย ได้แก่ อีสรภาพ เสรีภาพ ความเสมอภาค และการใช้เหตุผล เป็นต้น ขณะเดียวกันก็ต้องสอดคล้องกับหลักธรรมคำสอนของศาสนาด้วย

2) ต้องสอดคล้องและส่งเสริมค่านิยมของสังคม เช่น การให้ความเคารพต่อผู้ใหญ่ การแต่งกายสุภาพในที่ชุมชน การมีความซื่อสัตย์สุจริต การมีความกตัญญูต่อผู้มีอุปการคุณ การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ฯลฯ

3) ต้องมุ่งสนองความต้องการและแก้ปัญหาของสังคม โดยวิเคราะห์สภาพปัญหา และความต้องการที่แท้จริงของสังคม เพราะสังคมมีความเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาปัญหาและความต้องการก็มีความเปลี่ยนแปลงไป นักพัฒนาหลักสูตรจึงต้องมีวิสัยทัศน์ในการมองแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในอนาคต แล้วกำหนดวัตถุประสงค์ให้รับกับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นนั้น

4) สนองความต้องการของผู้เรียน นอกจากจะต้องทราบความต้องการจำเป็นพื้นฐานแล้ว ข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนเกี่ยวกับการปรับตัว ความรัก การยอมรับนับถือจากผู้อื่นและสังคม ตลอดจนความเชื่อมั่นในตนเอง ก็เป็นสิ่งกำหนดเกณฑ์ความต้องการที่นักพัฒนาหลักสูตรสามารถเลือกนำไปใช้ตามความเหมาะสม

5) ต้องสอดคล้องและส่งเสริมวัตถุประสงค์ของหลักสูตรระดับอื่นด้วยตามปกติในการกำหนดวัตถุประสงค์มักมองเฉพาะระดับการศึกษาที่รับผิดชอบอยู่เท่านั้น แต่ความเป็นจริงต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของหลักสูตรระดับอื่นด้วย คือ ต้องกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอื่นให้สอดคล้องกัน

1.3.1.2 การจัดประเภทวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ความมุ่งหมายของการศึกษานั้นมีหลายระดับ และนักวิชาการแต่ละคนใช้คำที่แตกต่างกันไป ได้แก่ เป้าประสงค์ (Goals) เป็นจุดหมายปลายทางอันสูงสุดที่มุ่งหวังในการจัดการศึกษาระดับชาติ จุดมุ่งหมาย (Purposes) เป็นความคาดหวังที่อยู่ในระดับรองลงมาจากเป้าประสงค์ที่อยู่ในระดับการศึกษา ส่วนจุดหมาย (Aims) เป็นคำที่ใช้ในระดับหลักสูตร และคำที่มีความหมายแคบที่สุดคือ จุดประสงค์ (Objective) ที่ใช้กับกลุ่มวิชา รายวิชา และการเรียนการสอนฉะนั้นในการกำหนดจุดหมายจึงจำเป็นต้องนำเอาเป้าประสงค์และจุดมุ่งหมายมาประกอบการพิจารณาด้วยทุกครั้ง โดยเฉพาะจุดหมายที่กำหนดขึ้นนั้นสอดคล้องและสะท้อนจุดมุ่งหมายและเป้าประสงค์หรือไม่ แม้ว่านักพัฒนาหลักสูตรอาจไม่มีส่วนในการกำหนดเป้าประสงค์และจุดมุ่งหมายโดยตรง แต่ก็จำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบทั้งสองด้วย

ในที่นี้จะใช้คำว่า “วัตถุประสงค์” เพื่อไม่ให้เกิดความสับสนกับความหมายของคำเพราะไม่ว่าจะใช้คำใดก็ตาม ความหมายก็ยังคงเน้นที่การพัฒนาผู้เรียนซึ่งเป้าหมายสุดท้ายของหลักสูตร ดังนั้นการแบ่งประเภทวัตถุประสงค์ของหลักสูตรจะจัดเป็นระดับต่างๆ เพื่อความสมดุลในการพัฒนาผู้เรียน นักพัฒนาหลักสูตรจึงสนใจเกี่ยวกับการจัดประเภทวัตถุประสงค์หลักสูตรตามลักษณะการจัดประเภทที่เสนอไว้คือ (สังต์ อุทรานันท์, 2532: 204-206)

1) พุทธิพิสัย (Cognitive Domain) เป็นวัตถุประสงค์ที่รวมถึงการเรียนรู้ทางด้านความรู้ ความคิดและการแก้ปัญหาซึ่งแบ่งระดับความซับซ้อนตามลำดับคือ ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า การมุ่งพัฒนาทางการคิด การประยุกต์ความรู้และความคิดเพื่อแก้ปัญหา ยุทธศาสตร์ทางความคิดและการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์

2) จิตพิสัย (Affective Domain) เป็นวัตถุประสงค์ที่รวมถึงการเรียนรู้ทางด้านเจตคติ ค่านิยม ความสนใจ และความซาบซึ้ง กระบวนการที่เกิดขึ้นภายในบุคคลสามารถแยกเป็นลำดับขั้นต่างๆ ดังนี้ คือ การรับรู้ การมีปฏิภิริยาโต้ตอบ การสร้างค่านิยม การปลูกฝังคุณค่า การรู้ค่าของตนเอง การประเมินตนเอง และการจัดระเบียบ

3) ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) เป็นวัตถุประสงค์ทางด้านทักษะในการเคลื่อนไหว การใช้อวัยวะต่างๆ ของร่างกาย ลำดับของทักษะจากง่ายไปสู่ความซับซ้อนในการพัฒนาทักษะในการเคลื่อนไหวทางร่างกายได้แก่ การเคลื่อนไหวอย่างไม่ซับซ้อนการเคลื่อนไหวที่ต้องใช้ประสาทรวมๆ กันหมายถึง การประสานงานกันระหว่างประสาทสัมผัส เช่น การเห็น การได้ยิน กับ

การเคลื่อนไหวร่างกาย การสื่อสารโดยใช้ท่าทางและพฤติกรรมทางด้านภาษา เช่นการออกเสียง การสร้างเสียงและคำ การเปล่งเสียง การประสานระหว่างเสียงและท่าทาง ทักษะกระบวนการต่างๆ ตามที่วางแผนแล้วสามารถปฏิบัติได้อย่างเชี่ยวชาญมีระบบสามารถถ่ายทอดเชื่อมโยงความรู้และทักษะเดิมสู่สิ่งใหม่ได้

1.3.1.3 หลักในการร่างวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

วัตถุประสงค์เป็นสิ่งแรกที่นักพัฒนาหลักสูตรต้องดำเนินการตามขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตร การร่างวัตถุประสงค์จึงมีความสำคัญมาก แพรท (Pratt, 1980: 147-152) ได้ให้หลักในการร่างวัตถุประสงค์ของหลักสูตรไว้ 6 ประการ ดังนี้

1) บอกถึงความต้องการอย่างชัดเจน (Intention) คือไม่พูดในลักษณะที่เป็นเพียงความหวัง เช่น “หวังว่า” หรือ “อาจจะ” แต่จะต้องบ่งชัดลงไปว่าต้องการอะไร

2) บอกถึงความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญซึ่งจะเกิดทักษะใหม่ ความรู้ใหม่ ความเข้าใจใหม่ การหยั่งรู้ หยั่งเห็นใหม่หรือเจตคติใหม่ ดังนั้นในการร่างวัตถุประสงค์จะต้องบอกให้ชัดว่าจะเกิดอะไรขึ้น ไม่ใช่เป็นเรื่องลอยๆ หากความหมายอะไรไม่ได้

3) กะทัดรัดไม่เยิ่นเย้อ (Conciseness) ต้องร่างวัตถุประสงค์ที่เขียนไว้ให้กะทัดรัดชัดเจน

4) มีความถูกต้องแน่นอน (Exactness) ร่างวัตถุประสงค์ต้องมีความชัดเจนที่ผู้ปฏิบัติสามารถเข้าใจและนำไปปฏิบัติได้ตัวอย่างเช่น “เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกว่าระหว่างทางเลือกหลายๆ ทางนั้น สมควรเลือกทางใด” วัตถุประสงค์นี้มีลักษณะกว้างเกินไป และไม่ได้ระบุว่าต้องการให้เกิดอะไรแก่ผู้เรียน

5) มีความสมบูรณ์ (Completeness) วัตถุประสงค์ต้องกล่าวถึงผลที่ต้องการทุกอย่าง ซึ่งจะทำให้ไม่จำเป็นต้องไปกล่าวซ้ำอีกในวัตถุประสงค์ ในการร่างวัตถุประสงค์อาจต้องแก้ไขหลายครั้งจนแน่ใจว่าสิ่งที่ต้องการมีอยู่ครบถ้วน

6) เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง (Acceptability) ผลที่เกิดขึ้นจากวัตถุประสงค์ไม่ได้เกิดขึ้นแต่เฉพาะผู้เรียนเท่านั้น แต่เกี่ยวข้องกับผู้สอน ผู้บริหาร พ่อแม่ ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนด้วย บุคคลเหล่านี้จะต้องเห็นพ้องต้องกันกับจุดมุ่งหมายด้วยนักพัฒนาหลักสูตรจึงต้องกำหนดวัตถุประสงค์อย่างมีเหตุผลเพียงพอและสะท้อนวัฒนธรรมและค่านิยมของสังคมด้วย

การกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่ชัดเจนจะเป็นแนวทางให้ผู้สอนได้จัดกิจกรรมหรือประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางในการกำหนดวิธีการวัดและประเมินผล และเป็นแนวทางในการบริหารจัดการ แต่สิ่งที่สำคัญที่ในการกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรควรให้ครอบคลุมทั้งพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ทั้งนี้ต้องสอดคล้องกับปรัชญาหรืออุดมการณ์ของสังคม ตลอดจนค่านิยม ของสังคม สนองความต้องการและแก้ปัญหาของสังคม และสนองความต้องการของผู้เรียนอย่างชัดเจน

1.3.2 การจัดเนื้อหาสาระของหลักสูตร

หลักสูตรใดๆ ก็ตามต้องมีเนื้อหาสาระที่จะให้ผู้เรียนได้เรียน ผู้พัฒนาหลักสูตรจะต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้นๆ หรืออาจเชิญผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้นๆ มาเป็นที่ปรึกษาในการคัดเลือกเนื้อหาสาระในหลักสูตร สิ่งที่นักพัฒนาหลักสูตรต้องทราบธรรมชาติของความรู้ซึ่งมีดังต่อไปนี้ (สงัด อุทรานันท์, 2532: 164-177)

1.3.2.1 โครงสร้างของความรู้

1.3.2.2 ประเภทของเนื้อหาสาระ

1.3.2.3 หลักเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาสาระที่จะนำมาบรรจุในหลักสูตร

1.3.2.1 โครงสร้างของความรู้

บรูเนอร์ (Bruner, 1963 : 17) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับโครงสร้างของสาขาวิชาต่างๆ โดยกล่าวว่าถ้ามีการจัดลำดับโครงสร้างของสาขาวิชาต่างๆ ให้เหมาะสมแล้วเราจะสามารถนำความรู้ในสาขาวิชาเหล่านั้นมาสอนให้สอดคล้องกับระดับวุฒิภาวะและความสามารถของผู้เรียนแต่ละวัยได้ ซึ่งตามนัยแห่งข้อแนะนำนี้ นักพัฒนาหลักสูตรควรตระหนักถึงความสำคัญของธรรมชาติของศาสตร์ในสาขาที่จะนำมาบรรจุในหลักสูตรและจัดลำดับความยากง่ายของเนื้อหาสาระของศาสตร์ให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

1.3.2.2 ประเภทของเนื้อหาสาระ

ทาบ (Taba, 1962: 174 - 181) ได้จัดแบ่งลักษณะของเนื้อหาสาระในหลักสูตรไว้ 4 ประเภท คือ

- 1) ข้อเท็จจริงเฉพาะและกระบวนการ
- 2) แนวความคิดพื้นฐาน
- 3) ความคิดรวบยอด
- 4) ระบบความคิด

นิโคล และนิโคล (Nicholls and Nicholls, 1976: 48) ได้กล่าวว่าเนื้อหาสาระที่บรรจุไว้ในหลักสูตรอาจจำแนกออกได้เป็น 3 ประเภท คือ

- 1) ความรู้ความเข้าใจ
- 2) ทักษะ
- 3) ค่านิยม

กาเย่และบริกก์ (Gagne' and Briggs, 1974: 53-70) ได้จัดแบ่งเนื้อหาสาระออกได้เป็น 3 ประเภทคือ

- 1) ข้อมูลที่เป็นความรู้
- 2) เจตคติ

3) ทักษะ

สังต์ อุทรานันท์ (2532: 237) ได้กล่าวสรุปว่าเนื้อหาสาระจัดแบ่งออกได้เป็น 5 ประเภท

คือ

- 1) ข้อเท็จจริงและความรู้ธรรมดา
- 2) ความคิดรวบยอดและหลักการ
- 3) การแก้ปัญหาและความคิดสร้างสรรค์
- 4) เจตคติและค่านิยม
- 5) ทักษะทางกาย

1.3.2.3 หลักเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาสาระที่จะนำมาบรรจุในหลักสูตร

ทาบ (Taba, 1962: 267-284) เสนอหลักเกณฑ์เพื่อการเลือกเนื้อหาสาระว่าทำได้โดย

พิจารณา

- 1) ความเชื่อถือและความสำคัญของเนื้อหาสาระ (Validity and Significant of Content)
- 2) ความสอดคล้องกับความเป็นจริงในสังคม (Consistency of Social Reality)
- 3) ความสมดุลในความกว้างและความลึก (Balance of Breadth and Depth)
- 4) สนองความต้องการของวัตถุประสงค์ได้หลายๆ ข้อ (Provision for Wide Range of Objectives)
- 5) สอดคล้องกับประสบการณ์ของผู้เรียน (Learnability and Adaptability to Experience of Student)
- 6) สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน (Appropriateness to the Needs and Interest of Students)

สุมิตร คุณานุกร (2523: 76) เสนอหลักเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาสาระว่าควรพิจารณาจาก

- 1) ความเชื่อถือได้และความเป็นแก่นสารของความรู้ในแต่ละสาขาวิชา
- 2) ความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในสังคม
- 3) ความสมดุลระหว่างความกว้างและความลึกซึ่ง
- 4) สามารถสนองความมุ่งหมายได้หลายๆ ประการ
- 5) สอดคล้องกับวุฒิภาวะในการเรียนรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน
- 6) สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน

สังต์ อุทรานันท์ (2532: 176) ยังได้เสนอแนวทางการจัดเนื้อหาสาระที่ได้รับการคัดเลือกให้บรรจุในหลักสูตรดังนี้

- 1) แนวทางการจัดเนื้อหาสาระในแต่ละวิชา ควรทำดังนี้

- 1.1) เรียงลำดับจากง่ายไปยาก หรือจากสิ่งไม่ซับซ้อน
- 1.2) เรียงส่วนรวมก่อนแล้วย่อย
- 1.3) เรียนสิ่งที่ป็นรูปธรรมก่อนสิ่งที่เป็นนามธรรม
- 1.4) เรียนพื้นฐานก่อนสิ่งที่เป็นความรู้ขั้นสูง
- 1.5) เรียงตามลำดับเวลาให้เห็นความต่อเนื่องกัน อาจจะเป็นจากอดีตมาสู่ปัจจุบัน หรือจากปัจจุบันย้อนไปสู่อดีต

2) แนวทางการจัดเนื้อหาสาระระหว่างวิชา ในบางครั้งการจัดหลักสูตรจะมีความเกี่ยวข้องกับการบรรจุเนื้อหาสาระหลายๆ วิชาเข้าไว้ในหลักสูตรเดียวกัน ในกรณีเช่นนี้เนื้อหาสาระของวิชาต่างๆ ที่นำมาบรรจุไว้ จำเป็นต้องมีความสัมพันธ์กันด้วย ทั้งนี้เพื่อให้วิชาเหล่านั้นส่งเสริมและสนับสนุนซึ่งกันและกัน ทำให้ผู้เรียนได้สร้างความเข้าใจในเนื้อหาสาระของวิชาเหล่านั้นได้โดยสะดวก

3) ข้อควรคำนึงในการจัดเนื้อหาสาระโดยทั่วไป นอกเหนือจากการจัดเนื้อหาสาระโดยคำนึงถึงสาขาวิชาเป็นหลักโดยการมองในส่วนที่เป็นเนื้อหาสาระเป็นรายวิชาและสัมพันธ์ระหว่างวิชาแล้วยังอาจต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมทางสังคมประกอบด้วยกล่าวคือเนื้อหาสาระที่นำมาสอนควรจะคำนึงถึงความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนอีกด้วย

นอกจากนี้ สังกต อุทรานันท์ (2532: 171-173) ได้เสนอหลักการเลือกเนื้อหาสาระที่จะบรรจุในหลักสูตรโดยอาศัยเกณฑ์ต่อไปนี้ คือ

- 1) เกณฑ์ความถูกต้อง
- 2) เกณฑ์แห่งความสามารถที่จะเรียน
- 3) เกณฑ์แห่งความสำคัญ
- 4) เกณฑ์แห่งความสนใจ

โดยสรุปแนวคิดการจัดเนื้อหาสาระและมวลประสบการณ์ในหลักสูตรควรพิจารณาในเรื่องของธรรมชาติของความรู้ ลักษณะเนื้อหาสาระ ประเภทของเนื้อหาสาระและหลักเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาที่จะต้องมีความถูกต้อง สามารถเรียนได้ มีความสำคัญ และเป็นที่น่าสนใจของผู้เรียนด้วย

1.3.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบหนึ่งของหลักสูตรที่มีความสำคัญต่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดีควรประกอบด้วยคุณลักษณะที่สำคัญๆ 5 ประการ คือ (วิชัย ดิสสระ, 2535: 100-103)

- 1) จุดมุ่งหมายเฉพาะ การระบุจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนให้ชัดเจนหรือเฉพาะเจาะจงว่าผู้เรียนต้องมีความสามารถที่จะปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งจะเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะพยายามเรียนให้สามารถปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ให้ได้

2) หน่วยย่อยของการเรียน การกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนการสอนที่ชัดเจนจะช่วยให้สามารถกำหนดแผนการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี โดยการจัดทำแผนการเรียนการสอนออกเป็นระบบของหน่วยย่อยของการเรียนรู้ที่เน้นการเรียนรู้โมดูล แต่ละโมดูลไปที่ละหน่วยๆ จนครบทุกเรียนทั้งหมด

3) กิจกรรมการเรียนรู้ เมื่อกำหนดจุดมุ่งหมายเฉพาะและสอดคล้องกับหน่วยย่อยของการเรียนรู้แต่ละหน่วยแล้วก็จะกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ตรงและสอดคล้องสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายเฉพาะ และหน่วยย่อยของการเรียนรู้

4) การเรียนรู้ได้ตามความสามารถและความถนัด กระบวนการเรียนการสอนที่ดีควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ตามความถนัดและความแตกต่างระหว่างบุคคล

5) ข้อมูลย้อนกลับ การให้ข้อมูลย้อนกลับโดยการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกหัดในสิ่งที่เรียนรู้มาใช้ให้เป็นประโยชน์จะช่วยให้ผู้สอนทราบว่าผู้เรียนเอาความรู้ทักษะที่ได้รับนั้นไปใช้หรือประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ได้มากน้อยเพียงใด

นอกจากนี้ สัจจ อูทรานันท์ (2532: 231) ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในภารกิจการเรียนการสอน ไว้ดังนี้

1) กิจกรรมเตรียมความพร้อม การเตรียมความพร้อมเป็นกิจกรรมที่ช่วยชักนำให้ผู้เรียน พร้อมที่จะเรียนรู้ในสิ่งที่จะได้นำมาสอน ถึงแม้ว่ากิจกรรมการเตรียมความพร้อมจะมีความสำคัญก็ตาม ผู้สอนก็ไม่ควรจะใช้เวลามากเกินไป เพราะถ้าหากได้ใช้เวลาในส่วนของกิจกรรมความพร้อมมากเกินไปแล้วก็จะทำให้มีเวลาสำหรับการเรียนการสอนในเนื้อหาใหม่น้อยลงไป นอกจากนี้อาจจะสร้างความเบื่อหน่ายให้แก่ผู้เรียนก็ได้ โดยเหตุนี้กิจกรรมการเตรียมความพร้อมจึงควรใช้เวลาให้น้อยที่สุด ซึ่งอาจจะใช้เวลาประมาณ 3-5 นาที และอย่างมากไม่ควรจะเกิน 10 นาที

2) กิจกรรมสร้างการเรียนรู้ กิจกรรมสร้างการเรียนรู้ถือว่าเป็นกิจกรรมหลักที่มีความสำคัญยิ่ง เป็นส่วนของการให้ความรู้หรือฝึกให้เกิดทักษะหรือสร้างเจตคติตามที่ได้กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของการสอน เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนทั้งชั้นหรือเป็นกลุ่มใหญ่ได้เรียนพร้อมๆ กัน และเป็นกิจกรรมที่ใช้เวลามากกว่ากิจกรรมชนิดอื่นๆ การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างการเรียนรู้ในส่วนนี้ เป็นส่วนที่ผู้สอนจะต้องใช้ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการเลือกใช้เทคนิควิธีการสอน การรู้จักเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนและการเลือกใช้แหล่งวิทยาการต่างๆ

3) กิจกรรมสร้างเสริมทักษะ กิจกรรมสร้างเสริมทักษะการเรียนรู้เป็นการให้ผู้เรียนได้ทำการฝึกซ้อมเพื่อสร้างความเข้าใจในสิ่งที่ได้เรียนมาแล้วให้ดียิ่งขึ้น กิจกรรมการสร้างเสริมทักษะอาจจะทำได้โดยการให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การทำแบบฝึกหัดหรือทำงานต่างๆ ตามที่มอบหมายให้ โดยกิจกรรมสร้างทักษะแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทคือ กิจกรรมที่ทำร่วมกัน กิจกรรมที่ทำเป็นรายบุคคล

4) กิจกรรมสนับสนุนการเรียนการสอน กิจกรรมสนับสนุนการเรียนการสอนในที่นี้ หมายถึงกิจกรรมที่จะช่วยให้การเรียนการสอนเป็นไปด้วยความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นกล่าวถึง ช่วยให้ผู้เรียน มีความเข้าใจแจ่มแจ้งยิ่งขึ้น ช่วยให้จดจำได้นานยิ่งขึ้น หรือช่วยให้การเรียนการสอนที่จะดำเนินการใน ครั้งต่อไปเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กิจกรรมสนับสนุนดังกล่าวมานี้ ได้แก่ การสรุปบททวน และการสั่งงาน

ดังนั้นแนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพควรคำนึงถึง พฤติกรรมตามตัวบ่งชี้ต่างๆ ทั้งในเรื่องความชัดเจน ความหลากหลาย การเน้นภารกิจ การเรียนการ สอนโดยตรง การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน และการทำให้ผู้เรียน เตรียมความ พร้อม กิจกรรมการสร้างการเรียนรู้ กิจกรรมการเสริมทักษะ และกิจกรรมสนับสนุนการเรียนการสอน

1.3.4 การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

1.3.4.1 ความมุ่งหมายของการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนซึ่ง ผลที่ได้จากการวัดผลและประเมินผลสามารถนำไปแก้ไขปรับปรุงการเรียนการสอน และตัดสิน ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ (กึ่งแก้ว อารีรักษ์, 2546: 1-2) การวัดและประเมินผลการเรียนมี ความมุ่งหมายดังนี้

- 1) เพื่อนำมาใช้ในการจัดตำแหน่งของผู้เรียนว่ามีความรู้ความสามารถเด่นด้อย เพียงใด มีตำแหน่งอยู่ระดับใดของกลุ่ม หรือเปรียบเทียบกับเกณฑ์แล้วอยู่ในระดับใด
- 2) เพื่อนำมาใช้ในการวินิจฉัยว่าผู้เรียนที่เก่งอ่อน มีสาเหตุมาจากสิ่งใดเพื่อจะนำไปสู่ การตัดสินใจแก้ไขปรับปรุงได้ตรงจุด หรือเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน
- 3) เพื่อนำมาใช้เปรียบเทียบว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นเพียงไร อยู่ในระดับที่น่าพอใจ หรือไม่ โดยเปรียบเทียบกับก่อนเรียนกับหลังเรียนในช่วงเวลาหนึ่ง เพื่อดูพัฒนาการว่ามีมากน้อยเพียงใด
- 4) นำมาใช้เพื่อพยากรณ์หรือคาดคะเนในด้านการแนะแนวการเรียนในระดับสูงขึ้นไป หรือการประกอบอาชีพ เนื่องจากการเรียนต่อในระดับสูงและการประกอบอาชีพนั้นจะต้องใช้ข้อมูล หรือรายละเอียดหรือพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียนมาเป็นแนวทางในการตัดสินใจ

1.3.4.2 ชนิดของการประเมินผลการเรียน

การประเมินผลการเรียนสามารถดำเนินการประเมินผลในลักษณะต่างๆ ดังต่อไปนี้ (กรม วิชาการ สำนักงานทดสอบทางการศึกษา, 2545: 13-18 ; กึ่งแก้ว อารีรักษ์, 2546: 46-47 ; รุจิรี ภู สาร, 2545: 132-133)

- 1) การประเมินก่อนเรียน เป็นการหาข้อมูลของผู้เรียนในเบื้องต้นเพื่อตรวจสอบ ความรู้ ทักษะ และความพร้อมต่างๆ ของผู้เรียนอันจะนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้อง

กับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน นอกจากนี้ยังเป็นการเปรียบเทียบผลการเรียนภายหลังการเรียนซึ่งจะทำให้ทราบถึงศักยภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียน

2) การประเมินผลระหว่างเรียน (Formative Evaluation) เป็นการตรวจสอบพัฒนาการของผู้เรียนว่าบรรลุผลการเรียนรู้ตามที่ตั้งไว้หรือไม่ เพื่อแสดงความก้าวหน้าของผู้เรียน และเป็นการป้อนข้อมูลกลับให้ทั้งผู้เรียนและผู้สอนจักได้นำไปปรับปรุงแก้ไขหรือตรวจสอบประสิทธิภาพของการเรียนการสอน ตลอดจนส่งเสริมผู้เรียนที่มีความรู้ ความสามารถให้เกิดพัฒนาการสูงสุดตามศักยภาพ

3) การประเมินผลรวมสรุป (Summative Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อสรุปผลการเรียนที่มุ่งตรวจสอบความสำเร็จของผู้เรียนเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนและเป็นการประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนว่าบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้มากน้อยเพียงใดหรือเพื่อให้ค่าระดับคะแนนข้อมูลที่ได้จากการประเมินในลักษณะนี้สามารถนำไปใช้ปรับปรุงการจัดการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.3.4.3 ความสำคัญของการประเมินผล

การประเมินผลการเรียนการสอนมีความสำคัญเพื่อนำผลของการประเมินไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุง แก้ไข ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียนโดยตรง และนำผลไปปรับปรุงแก้ไขการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งนำไปใช้ในการพิจารณาตัดสินความสำเร็จของผู้เรียน (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2545: 13) นอกจากนี้การประเมินผลยังมีความสำคัญในประเด็นต่างๆ ดังนี้

1) ผู้เรียน การประเมินผลการเรียนช่วยให้ผู้เรียนสามารถปรับปรุงแก้ไขการเรียนของตนได้ก่อนที่จะศึกษาเนื้อหาใหม่ ผลการวิจัยได้ชี้ชัดว่า บุคคลจะแก้ไขตนเองได้ดีและถูกจุดก็ต่อเมื่อรู้จุดบกพร่องของตนเอง นอกจากนี้การประเมินผลยังช่วยให้ผู้เรียนวางแผนการเรียนการศึกษาในระยะยาวได้ เช่น การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม การศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ หรืออื่นๆ

2) ผู้สอน การประเมินผลการเรียนช่วยให้ผู้สอนสามารถช่วยเหลือนักเรียนได้ถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น เช่น การส่งเสริมหรือสนับสนุนผู้เรียนให้ตรงกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจ การเลือกวิธีสอนที่เหมาะสมกับสภาพและลักษณะของผู้เรียน การจัดกลุ่มผู้เรียนในชั้นหรือการประกอบกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนหรืออื่นๆ

3) ผู้ปกครอง การรายงานผลการเรียนไปยังผู้ปกครองผู้เรียนให้รับทราบผลการเรียนของบุตรหลานจะช่วยให้เกิดการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน อันจะเป็นประโยชน์โดยตรงที่ผู้ปกครองสามารถจะพัฒนาบุตรหลานของตนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

4) ครูแนะแนว การประเมินผลการเรียนที่ดีช่วยการทำงานของฝ่ายแนะแนวในโรงเรียนได้มาก เช่น ช่วยวินิจฉัยหรือวิเคราะห์ความเด่น ด้อย ของนักเรียนอันจะเป็นแนวทางใน

การศึกษาเป็นรายบุคคลและหาทางช่วยเหลือได้ถูกจุดต่อไป นอกจากนี้การประเมินยังนำมาเป็นแนวในการแนะนำการเรียนและแนะนำอาชีพ

5) ผู้บริหาร การประเมินผลการเรียนทำให้ผู้บริหารสามารถมองเห็นมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน มองเห็นสภาพและลักษณะของนักเรียนในโรงเรียนของตนได้ชัดเจน วินิจฉัยการเรียนการสอนของโรงเรียนได้ส่วนหนึ่ง ผลการประเมินที่ได้จะนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนของโรงเรียนได้โดยตรง และสามารถใช้เป็นข้อมูลปฐมนิเทศครูใหม่อีกด้วย

1.4 การนำหลักสูตรไปใช้

การนำหลักสูตรไปใช้ถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญกระบวนการพัฒนาหลักสูตรเพราะเป็นการนำหลักสูตรที่ออกแบบไว้ไปใช้จริงๆ กล่าวคือ การใช้หลักสูตรเป็นการแปลงหลักสูตรที่เขียนไว้สู่การปฏิบัติในห้องเรียน ดังนั้นหลักสูตรที่นำไปใช้จริงๆ (Enacted Curriculum) ควรจะเหมือนกันหรือเป็นอันเดียวกันกับหลักสูตรที่ออกแบบไว้ (Planned Curriculum) ทั้งนี้ในการนำหลักสูตรไปใช้นั้น Fullan (1982 อ้างถึงใน Marsh & Willis, 1995: 214-215) กล่าวว่า มีสาระสำคัญอยู่ 4 ประเด็น ได้แก่ การรับมาใช้ (Adoption) การนำไปใช้ตามที่กำหนดไว้ (Implementation) การสร้างมาตรฐานและการทดสอบ (Standardization and Testing) และการวางโครงสร้างใหม่ (Restructuring) ส่วน สจัด อุทรานันท์ (2532: 263-271) ได้กล่าวถึงงานที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้ว่ามีงานหลักอยู่ 3 ประการคือ

1.4.1 งานบริหารและบริการหลักสูตร ประกอบด้วยงานเตรียมบุคลากร การจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร การบริหารและบริการวัสดุหลักสูตร และการบริการหลักสูตรภายในโรงเรียน ดังนี้

1) งานเตรียมบุคลากร เป็นงานที่มีความสำคัญมากต่อการนำหลักสูตรไปใช้ ก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้ควรจะมีการให้ความรู้หรือชี้แจงให้ผู้ที่จะใช้หลักสูตรมีความเข้าใจถึงจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้างแนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผล ประเมินผล ซึ่งการเตรียมบุคลากรเพื่อการใช้หลักสูตรอาจจะดำเนินการได้หลายวิธี เช่น ประชุมชี้แจง อบรม ประชุมสัมมนา การเผยแพร่เอกสารและสื่อมวลชนต่างๆ

2) การจัดผู้สอนเข้าสอนตามหลักสูตร ซึ่งจำเป็นต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถ ตลอดจนความสนใจของครูแต่ละคน

3) การบริหารและบริการวัสดุหลักสูตร วัสดุหลักสูตร ได้แก่ เอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนทุกชนิดที่จัดทำขึ้นเพื่อความสะดวกและช่วยเหลือครูให้สามารถใช้หลักสูตรได้อย่างถูกต้อง เป็นหน้าที่ของหน่วยงานส่วนกลางจะต้องดำเนินการบริการหลักสูตรให้ถึงผู้ที่อยู่ในโรงเรียนแต่ละแห่งได้ครบและทันตามกำหนดเวลา

4) การบริการหลักสูตรภายในโรงเรียน ได้แก่ การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้แก่ผู้ใช้หลักสูตร เช่น การบริการห้องสมุด สื่อการเรียนการสอน บริการเกี่ยวกับเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผล เป็นต้น

1.4.2 งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร ประกอบด้วย การปรับปรุงหลักสูตร ให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น การจัดทำแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียน และการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ดังนี้

1) การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น เนื่องจากหลักสูตรกลางที่ยกร่างขึ้นมาี้ เพื่อใช้กับประชากรโดยส่วนรวมนั้น มักจะไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น ดังนั้นควรจะได้มีการปรับหลักสูตรกลางให้มีความเหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่นที่ใช้หลักสูตรนั้นๆ การดำเนินการปรับหลักสูตรท้องถิ่นทำได้หลายลักษณะ คือ อาจทำโดยคณะกรรมการหรือบางลักษณะอาจจะทำโดยครูผู้สอนแต่ละคนก็ได้

2) การจัดทำแผนการสอน การจัดทำแผนการสอนเป็นการขยายรายละเอียดของหลักสูตรให้ไปสู่ภาคปฏิบัติโดยการกำหนดกิจกรรมและเวลาไว้อย่างชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้ การจัดทำแผนการสอนจึงมักดำเนินการเป็นรายวิชาหรือเป็นชั้นเรียน แผนการสอนอาจแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนแรกเป็นแผนการสอนระยะยาวและอีกส่วนหนึ่งเป็นแผนการสอนระยะสั้น โดยการนำเอาแผนการสอนระยะยาวมาขยายเป็นรายละเอียดสำหรับการสอนในแต่ละครั้ง

3) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในการจัดกิจกรรมการสอนแต่ละครั้งจะต้องเริ่มจากการพิจารณาถึงจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ได้กำหนดไว้ในแผนการสอนว่าการสอนในครั้งนั้นๆ มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญอย่างไร การที่จะให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้จะต้องให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมอะไร ในบางครั้งการที่จะให้บรรลุจุดมุ่งหมายเรื่องใดเรื่องหนึ่งอาจจะสามารถจัดกิจกรรมได้หลายๆ ชนิด แต่ละชนิดอาจจะมี ความแตกต่างกันเป็นอย่างมากในเรื่องการใช้เวลา การใช้แรงงาน การใช้ทรัพยากร ตลอดจนการใช้งบประมาณ ครูผู้สอนควรเลือกกิจกรรมที่เห็นว่าจะก่อให้เกิดความรู้หรือประสบการณ์ สามารถทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ง่ายที่สุด เร็วที่สุด ประหยัดทั้งเวลา แรงงานและค่าใช้จ่ายให้มากที่สุด

4) การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน เป็นงานที่สำคัญงานหนึ่งเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ทั้งนี้เพราะการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนที่ดำเนินการอย่างถูกต้องตามหลักการของหลักสูตรจะช่วยบ่งบอกถึงสัมฤทธิ์ผลการใช้หลักสูตรได้ ครูผู้สอนจะต้องศึกษาให้เข้าใจถึงจุดประสงค์และจุดเน้นของหลักสูตรอย่างชัดเจน ต่อจากนั้นจึงศึกษาเกี่ยวกับระเบียบวิธีการวัดและประเมินผลให้เข้าใจ แล้วจึงปฏิบัติตามข้อกำหนดและวิธีการต่างๆ อย่างถูกต้องครบถ้วน จะเป็นการช่วยให้การใช้หลักสูตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.4.3 งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

ประกอบด้วยกรณีศึกษาและติดตามผลการใช้หลักสูตร และการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

1) กรณีศึกษาและติดตามผลการใช้หลักสูตร ในระหว่างการใช้หลักสูตรนั้นจะต้องมีการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรในโรงเรียนว่าได้ดำเนินการด้วยความถูกต้อง มีปัญหาใดเกิดขึ้นหรือไม่ หากมีปัญหาจะได้หาทางแก้ไขหรือให้คำแนะนำช่วยเหลือแก่ครูผู้ใช้หลักสูตรหรือนิเทศการจัดการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงหลักสำคัญของการนิเทศว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันเพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือ ไม่ใช่เป็นการตรวจสอบเพื่อจับผิด

2) การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร โดยหน่วยงานส่วนกลางควรหาทางสนับสนุนและส่งเสริมหน่วยงานผู้ใช้หลักสูตรให้สามารถดำเนินการใช้หลักสูตรด้วยความตั้งใจ การจัดตั้งศูนย์วิชาการอาจจะทำในลักษณะของศูนย์ให้บริการแนะนำช่วยเหลือหรือจัดตั้งโรงเรียนตัวอย่างเพื่อพัฒนาให้เป็นแกนนำในการขยายผลการพัฒนาและการใช้หลักสูตรไปสู่โรงเรียนอื่น รวมทั้งยังเป็นการกระตุ้นให้โรงเรียนพัฒนาประสิทธิภาพในการใช้หลักสูตรในโรงเรียนของตน และส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงประสบการณ์ในการใช้หลักสูตรในระหว่างโรงเรียนต่างๆ อีกด้วย

อย่างไรก็ตาม ฟูลแลน (Fullan, 1982 อ้างถึงใน Marsh & Willis, 1995: 209-211) ได้กล่าวถึงสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อ การนำหลักสูตรไปใช้ได้แก่

- (1) คุณสมบัติของการเปลี่ยนแปลง
 - ก. ความต้องการและความเหมาะสมของการเปลี่ยนแปลง
 - ข. ความชัดเจน
 - ค. ความซับซ้อน
 - ง. คุณภาพและความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ
- (2) คุณสมบัติของท้องถิ่น (School District)
 - ก. ความเป็นมาของพยายามในการสร้างนวัตกรรม
 - ข. กระบวนการยกเอามาใช้ (Adoption Process)
 - ค. การสนับสนุนและการเกี่ยวข้องทางการบริหารของส่วนกลาง
 - ง. การพัฒนาบุคลากรและการมีส่วนร่วม
 - จ. กำหนดเวลาที่ต้องการและระบบข่าวสาร
 - ฉ. คณะกรรมการโรงเรียนและชุมชน
- (3) คุณสมบัติของโรงเรียน

ก. ครูใหญ่

ข. ความสัมพันธ์ระหว่างครูด้วยกัน

ค. การปฐมนิเทศครู

(4) คุณสมบัติของสิ่งภายนอกท้องถิ่น

ก. บทบาทของรัฐบาล

ข. การช่วยเหลือจากภายนอก

ดังนั้น การนำหลักสูตรไปใช้ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตร การบริการหลักสูตร การบริการหลักสูตร การดำเนินการตามหลักสูตร และการนิเทศการใช้หลักสูตร เพื่อให้การใช้หลักสูตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

1.5 การประเมินหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ต้องอาศัยความเข้าใจ การตัดสินใจเกี่ยวกับระบบและผลต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากหลักสูตร โดยเริ่มจากกระบวนการปรับปรุงแก้ไข ดังนั้นการประเมินผลในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการพัฒนาหลักสูตรจะช่วยให้การควบคุมกระบวนการต่างๆ ให้อยู่ในแนวทางที่ต้องการ สามารถแก้ไข และปรับปรุงได้ทันท่วงที (อัญชลี สารรัตน์, 2547: 25)

1.5.1 ความหมายของการประเมินหลักสูตร

กู๊ด (Good อ้างถึงใน ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 2539: 190) ได้กล่าวถึงการประเมินหลักสูตรว่าเป็นการประเมินผลของกิจกรรมการเรียนการสอนภายในขอบข่ายของการสอนที่เน้นเฉพาะวัตถุประสงค์ของการตัดสินใจในความถูกต้องของวัตถุประสงค์ ความสัมพันธ์และความต่อเนื่องของเนื้อหา และผลสัมฤทธิ์ของวัตถุประสงค์เฉพาะ ซึ่งนำไปสู่การตัดสินใจในการวางแผนการจัดโครงการ การต่อเนื่อง และการหมุนเวียนของกิจกรรมโครงการต่างๆ ที่จะจัดให้มีขึ้น

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2539: 192) ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรว่าเป็น “การพิจารณาเกี่ยวกับคุณค่าของหลักสูตรโดยใช้ผลจากการวัดในแง่มุมมองต่างๆ ของสิ่งที่ประเมินเพื่อนำมาพิจารณาร่วมกัน และสรุปว่าจะให้คุณค่าของหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมานั้นว่าเป็นอย่างไรมีคุณภาพดีหรือไม่เพียงใด หรือได้ผลตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดหรือไม่ มีส่วนใดที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข”

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539: 191-192) กล่าวถึงความหมายของการประเมินผลหลักสูตรว่าเป็น “การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลมาใช้ในการตัดสินใจหาข้อบกพร่องหรือแก้ปัญหา เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขส่วนประกอบทุกส่วนของหลักสูตรให้มีคุณค่าดียิ่งขึ้นหรือตัดสินใจหาคุณค่าของหลักสูตรนั้นๆ”

การประเมินหลักสูตร จึงหมายถึงการรวบรวมและศึกษาข้อมูล รวมทั้งการวิเคราะห์ต่างๆ เพื่อทำการพิจารณาตรวจสอบตัดสินว่าหลักสูตรมีคุณค่าบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่มากน้อยเพียงใด และควรจะปรับปรุงในข้อดีข้อเสียต่างๆ อย่างไรบ้าง

1.5.2 วัตถุประสงค์ของการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรมีวัตถุประสงค์ เพื่อพิจารณาทบทวนเกี่ยวกับคุณภาพของหลักสูตร โดยใช้ผลการวัดในแง่มุมต่างๆ ของสิ่งที่จะประเมินนำมาพิจารณาร่วมกัน เช่น ตัวเอกสารหลักสูตร วัสดุหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน ตัวผู้เรียน ความคิดเห็นของผู้ใช้หลักสูตรและความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องในชุมชนและสังคม เป็นต้น แนวการประเมินหลักสูตรสามารถทำได้เป็น 3 ระยะด้วยกันคือ

- 1) ระยะก่อนโครงการ เป็นการประเมินการสร้างและพัฒนาหลักสูตร
- 2) ระยะระหว่างโครงการ เป็นการประเมินการนำหลักสูตรไปใช้
- 3) ระยะหลังโครงการ เป็นการติดตามการประเมินหลักสูตรทั้งระบบ

ทาบ (Taba, 1962) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร กระทำขึ้นเพื่อศึกษากระบวนการต่างๆ ที่กำหนดไว้ว่า มีการเปลี่ยนแปลงใดบ้างที่สอดคล้อง หรือขัดแย้งกับวัตถุประสงค์ทางการศึกษา ซึ่งการประเมินดังกล่าวจะครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดของหลักสูตรและกระบวนการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แก่ จุดประสงค์ ขอบเขตของเนื้อหาสาระ คุณภาพของผู้บริหาร และผู้ใช้หลักสูตร สมรรถภาพของผู้เรียน ความสัมพันธ์ของวิชาต่างๆ การใช้สื่อและวัสดุการสอน

โดยทั่วไปแล้วการประเมินหลักสูตรใดๆ ก็ตามจะมีวัตถุประสงค์คล้ายคลึงกันอยู่ 3 ประการสำคัญๆ (ทิตนา แชมมณี, 2528: 2) คือ

1. เพื่อหาคคุณค่าของหลักสูตรนั้น โดยดูว่าหลักสูตรที่จัดขึ้นสามารถสนองตามวัตถุประสงค์ที่จะฝึกผู้เรียนให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีคุณลักษณะที่ดี การประเมินหลักสูตรก็จะพิจารณาว่าหลักสูตรนั้นช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวหรือไม่

2. เพื่อตัดสินว่า การวางเค้าโครงและระบบของหลักสูตรตลอดจนการบริหารงานและการสอนตามหลักสูตรเป็นไปในทางที่ถูกต้องแล้วหรือไม่

3. เพื่อวัดผลดูว่าผลผลิตคือผู้เรียนนั้นเป็นอย่างไร

ใจทิพย์ เข็รัตน์พงษ์ (2539: 192-193) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการประเมินหลักสูตรไว้ดังนี้

- 1) เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขสิ่งบกพร่องที่พบในองค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตร
- 2) เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขระบบการบริหารหลักสูตร การนิเทศกำกับดูแล และการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- 3) เพื่อช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารว่า ควรใช้หลักสูตรต่อไป หรือควรยกเลิกการใช้หลักสูตรเพียงบางส่วน หรือยกเลิกทั้งหมด

4) เพื่อต้องการทราบคุณภาพของผู้เรียนซึ่งเป็นผลผลิตของหลักสูตรว่ามีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามความมุ่งหวังของหลักสูตรหลังจากผ่านกระบวนการทางการศึกษามาแล้วหรือไม่อย่างไร

ดังนั้น จุดมุ่งหมายสำคัญของการประเมินหลักสูตรใดๆ ก็ตามจะมีความมุ่งหมายและขั้นตอนของการปฏิบัติที่ส่วนใหญ่คล้ายคลึงกันพอสรุปได้ดังนี้

1) เพื่อหาคุณค่าของหลักสูตร หรือการประเมินปัจจัยเบื้องต้น โดยตรวจสอบดูว่าหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมา นั้น สามารถบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ ซึ่งเป็นระยะของการพัฒนาหลักสูตร และการตรวจสอบหลักสูตรตามลำดับดังนี้

ก. การประเมินวัตถุประสงค์ทั่วไปของหลักสูตรและวัตถุประสงค์เฉพาะที่สำคัญของหลักสูตร

ข. การประเมินผลแต่ละระยะของการวางแผนปรับปรุงหลักสูตร

ค. การทดลองและการปรับปรุงวัสดุประกอบหลักสูตร และวิธีการสอนต่างๆ

ง. การประเมินผลระยะทดลองต่างๆ

จ. การประเมินคุณภาพของการใช้หลักสูตรทั่วไป

2) เพื่อประเมินว่า การวางเค้าโครงและรูปแบบระบบของหลักสูตรรวมทั้งวัสดุประกอบหลักสูตร และการบริหารและการบริการหลักสูตรเป็นไปในทางที่ถูกต้องแล้วหรือไม่ในบางครั้งจะเรียกว่าการประเมินกระบวนการ โดยแบ่งระยะของการประเมินดังนี้

ก. ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชา ตรวจสอบเสนอแนะให้ข้อมูลในการประเมินผล

ข. สร้างเครื่องมือ ข้อทดสอบ ในการประเมินหลักสูตร

ค. ศึกษาแหล่งข้อมูลสำหรับการประเมินผล จากครู ผู้ปกครองและชุมชน

ง. รวบรวมวิเคราะห์ข้อมูล

3) การประเมินตัวผู้เรียน หรือการประเมินผลผลิตเพื่อตรวจสอบดูว่ามีลักษณะที่พึงประสงค์เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่เพียงไร

สิ่งที่ปัญหาและอุปสรรคของการประเมินหลักสูตร อันอาจทำให้การประเมินหลักสูตรผิดพลาดไปได้คือวิธีการประเมินและเครื่องมือประเมิน เป็นสิ่งที่จะต้องกำหนดและสร้างขึ้นมาให้สอดคล้องกับสิ่งที่จะประเมินและมีความเชื่อมั่นได้ ต้องทำความเข้าใจให้แน่ชัดว่า การประเมินหลักสูตรนั้นจะกระทำตอนไหน และระยะใดของการพัฒนาหลักสูตรเป็นการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรหรือเป็นการประเมินหลักสูตรทั้งระบบและองค์ประกอบของหลักสูตร เวลาอภิปรายผลและเสนอแนะจะได้ชัดเจนว่าการประเมินหลักสูตรนั้นกระทำกันที่จุดใด หรือกระทำทั้งระบบของการพัฒนาหลักสูตรและการสอน แนวคิดของไทเลอร์ (Tyler) ซึ่งเป็นผู้ให้แนวคิดของ

การศึกษาว่า “การศึกษาคือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การประเมินผลจึงมุ่งไปที่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ตัวผู้เรียนเป็นประการสำคัญ และการวัดผลการเปลี่ยนแปลงที่ตัวผู้เรียน จะต้องวัดอะไรบ้างจึงจะครอบคลุมได้ทั่วถึง การวัดที่ตัวคนนั้นจะต้องกระทำทั้ง 4 ประการควบคู่กันไปคือ หัว (Head) จิตใจ (Heart) มือ (Hand) และสุขภาพอนามัย (Health) การวัดทางด้านหัวจะต้องคำนึงถึงความสามารถทางสมองเป็นหลัก การวัดทางด้านจิตใจหมายถึง ความสนใจ เจตคติ ค่านิยม และการวัดทางด้านมือ คือ การมุ่งเน้นการฝึกปฏิบัติ ประการสุดท้ายคือ วัดทางด้านสุขภาพอนามัย จะต้องเสริมสร้างคนให้มีวินัยในการรักษาสุขภาพอนามัย การออกกำลังกาย เป็นต้น เมื่อทราบว่าคนมีองค์ประกอบที่จะวัดอะไรบ้างแล้ว จะต้องศึกษาจุดประสงค์ เนื้อหาสาระของหลักสูตรว่าต้องการให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงที่ด้านใดมากน้อยแค่ไหนหาวิธีการที่วัดและสร้างเครื่องมือในการวัดและประเมินผลจะต้องกระทำกันอย่างพิถีพิถันและละเอียดรอบคอบเพื่อการประเมินที่ถูกต้อง (อำรง บัวศรี, 2542 ; สุมิตร คุณากร, 2523 ; สัจด์ อุทรานันท์, 2532 ; Beauchamp, 1981 ; Saylor & Alexander, 1974 ; Pratt, 1980)

1.5.3 ประเภทของการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรแบ่งออกเป็น 3 ประเภทตามระยะเวลาของการประเมินดังนี้ (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2543: 35-40)

1) การประเมินก่อนนำหลักสูตรไปใช้หรือการประเมินในระหว่างการร่างหลักสูตร (Ex-ante Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของการใช้หลักสูตรตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร เพื่อหาข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์อันจะนำไปสู่การปรับแก้ก่อนนำหลักสูตรไปใช้

2) การประเมินในระหว่างการใช้หลักสูตร (On-going or Formative Evaluation) เป็นการประเมินในช่วงระยะเวลาของการใช้หลักสูตร เพื่อการตรวจสอบการดำเนินการของหลักสูตรว่ามีจุดเด่นจุดด้อยอย่างไรบ้าง รวมทั้งการประเมินเพื่อดูความก้าวหน้าของการใช้หลักสูตรและควบคุมแก้ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในขณะที่ใช้หลักสูตร

3) การประเมินหลังจากเสร็จสิ้นการใช้หลักสูตร (Summative Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อสรุปผลการใช้หลักสูตรว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาหลักสูตรต่อไป

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2539: 198) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะของการประเมินหลักสูตรไว้ 2 ลักษณะ คือ

1) การประเมินก่อนการนำหลักสูตรไปใช้ กล่าวคือ ภายหลังจากการร่างหลักสูตรเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก่อนจะนำหลักสูตรไปใช้จะต้องตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร ซึ่งทำได้หลายวิธี เช่น วิธีการประชุมสัมมนาโดยใช้ผู้เชี่ยวชาญและผู้มีประสบการณ์ การวิจัยเอกสารหลักสูตรโดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) การทดลองใช้หลักสูตรแบบนำร่องเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของ

หลักสูตร รวมทั้งมีคณะกรรมการติดตาม และประเมินผลการทดลองใช้หลักสูตรในแต่ละระยะ อย่างมีระบบ เป็นต้น เพื่อการปรับปรุงแก้ไขก่อนจะนำหลักสูตรไปใช้ต่อไป

2) การประเมินจากการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อดูว่าหลักสูตรเมื่อนำไปปฏิบัติจริงได้ผลเพียงใด บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ มีข้อดีข้อเสียในวิธีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อย่างไร เพื่อจะได้แนวทางปรับปรุงหลักสูตร รวมทั้งช่วยการตัดสินใจของฝ่ายบริหารว่าควรจะใช้หลักสูตรนี้ต่อไปหรือไม่

2. การเรียนการสอนภาษา

2.1 แนวทางการสอนภาษา

จากการที่โลกทั้งโลกถูกเชื่อมต่อกันด้วยเทคโนโลยีเป็นโลกาภิวัตน์ทำให้การเรียนรู้ภาษาต่างชาติมีความเคลื่อนไหวสูงมาก สถาบันอุดมศึกษา ศูนย์สอนภาษาและโรงเรียนสอนภาษาเชิงธุรกิจต่างเปิดสอนภาษาไทยให้กับชาวต่างชาติทั้งสิ้น ดังที่ศรีวิไล พลมณี (2545:15-16) ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจุบัน สถาบันการศึกษาต่างๆ ทั่วโลก ได้เปิดสอนหลักสูตรภาษาไทยและไทยศึกษาเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ จากการสำรวจของกระทรวงการต่างประเทศมีสถานอุดมศึกษาทั่วโลกเปิดสอนหลักสูตรภาษาไทยหรือหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย เช่น หลักสูตรเอเชียศึกษาหรือหลักสูตรเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา รวมประมาณ 114 สถาบัน ในทวีปเอเชีย ยุโรป อเมริกา และออสเตรเลีย เชื่อว่า จำนวนสถาบันที่เปิดสอนภาษาไทยจะเพิ่มสูงขึ้น ทั้งนี้ยังไม่รวมศูนย์สอนภาษาและโรงเรียนสอนภาษาที่จัดสอนในเชิงธุรกิจ ซึ่งนับว่ามีการเติบโตพอสมควร ทั้งนี้น่าจะมาจากความเป็นไทยที่น่าสนใจ เช่น เป็นประเทศที่มีภูมิประเทศ ภูมิอากาศดี มีทิวทัศน์สวยงามหลากหลายลักษณะ รวมไปถึงความเลื่องชื่อของอาหารไทย มวยไทย และน้ำใสใจจริงของคนไทย...

ปัจจุบันภาษาไทยมิใช่ภาษาที่ใช้เฉพาะในประเทศไทยเท่านั้นแต่เป็นภาษาที่ได้รับความนิยมในหลายประเทศทั่วโลก สมพงษ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์ (2545:163) กล่าวว่า ผลจากกระแสคลื่นเศรษฐกิจโลก หรือโลกาภิวัตน์นี้เองทำให้มีผู้เรียนภาษาไทยในต่างประเทศเป็นจำนวนมาก และอีกจำนวนไม่น้อยได้เดินทางมาเริ่มเรียนใหม่หรือเรียนเพิ่มเติมในประเทศไทยภายใต้โครงการแลกเปลี่ยนโครงการความร่วมมือ ฯลฯ หรือการเดินทางมาท่องเที่ยวระยะสั้น ที่กระจายไปทั่วทุกภูมิภาค โดยเฉพาะไปยังสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคของประเทศ ชาวต่างชาติจากหลากหลายประเทศเดินทางมาเรียนภาษาไทยในดินแดนของเจ้าของภาษา คือ ประเทศไทย แต่มีคนไทยสักกี่คนที่ตระหนักถึงความสำคัญ คุณค่าของภาษาไทยและการเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบัน โดยเฉพาะการสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติ ถือได้ว่าเป็นการเผยแพร่ความรู้ทั้งทางด้านภาษาและวัฒนธรรมของประเทศ อีกทั้งทำให้คนไทยตระหนักถึงคุณค่าของภาษาไทยมากขึ้น ปัญหาของผู้สอนภาษาไทย คือ เด็กไม่สนใจเรียนภาษาไทย เปื่อภาษาไทย

ปัญหาของผู้เรียนภาษาไทย คือ รู้สึกเบื่อ ไม่เข้าใจ ไม่อยากเรียน เรียนภาษาไทยไปทำไม เมื่อสามารถพูดและเขียนภาษาไทยได้แล้ว ปัญหาของการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยและการศึกษาไทย คือ หลักสูตรไม่น่าสนใจ ไม่น่าเรียน นำไปใช้ประโยชน์จริงไม่ได้เท่าที่ควร (Teach Thai Learn Thai, Foongstudio@gmail.com)

การเป็นครูสอนภาษาไทยแก่ผู้เรียนชาวต่างประเทศนั้น ต้องมีภูมิรู้ภาษาไทยลึกซึ้งพร้อมที่จะนำออกมาใช้ ต้องมีความไวต่อความรู้สึกของผู้เรียน ปัญหาและความสนใจของเขา และตอบสนองได้ทันทั่วทั้งที่มีความยืดหยุ่นในการสอน แต่มีการเตรียมพร้อมที่ดีมากด้วย ประการสุดท้ายและสำคัญที่สุดคือต้องมีความสนใจในการเรียนรู้สังคม เหตุการณ์รอบประเทศรอบโลก เพื่อเข้าได้กับการเรียนที่ภาษาไทยอยู่ในบริบทโลก ขณะเดียวกันประวัติศาสตร์ นิรุกติศาสตร์ ความเป็นมาของภาษา ความเชื่อและประเพณี วิถีชีวิต อันเป็นเอกลักษณ์ของไทยก็ต้องรอบรู้อย่างถูกต้องและใจกว้างต่อวัฒนธรรมอื่นของผู้เรียนด้วย (ศรีวิไล พลมณี, 2545: 99)

นอกจากนี้ ศรีวิไล พลมณี (2545: 119-122) ยังได้สรุปเป้าหมายการเรียนภาษาไทยสัมพันธ์กับเป้าหมายชีวิตและจะต้องสะท้อนออกมาในการจัดหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้จุดประสงค์ที่จะไปสู่เป้าหมายนั้นเป็นจุดหมายปลายทางของการเรียนภายในกรอบของเวลา ซึ่งแต่ละคนมีจำกัด การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ถ้าเป็นในประเทศไทยของเราก็จะมองไปที่การสอนภาษาอังกฤษในประเทศของเรา ซึ่งเป็นสิ่งที่เราคำนึงเคยดี จะเห็นว่าในระดับมหาวิทยาลัยและระดับโรงเรียนที่ทันสมัยมักจัดให้มีห้องปฏิบัติการทางภาษา (Language laboratory) เพื่อให้นักศึกษาหรือนักเรียน เข้าไปใช้ฝึกทักษะทางภาษาหลังจากที่ได้เรียนในห้องเรียนแล้ว ทั้งนี้เพราะวิชาภาษาเป็นวิชาทักษะ การฝึกเป็นหัวใจของการเกิดทักษะ ก่อนที่จะอภิปรายถึงเรื่องห้องปฏิบัติการทางภาษา เราควรทราบประวัติของมันสักเล็กน้อย

ศรีวิไล พลมณี (2545: 125-129) ได้เสนอแนะว่าสำหรับการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ โดยทฤษฎีทางหลักสูตรและการสอน เราสามารถประยุกต์ใช้ศาสตร์ทางการสอนภาษาต่างประเทศ และศาสตร์ทางการสอนภาษาที่สองมาใช้ได้มาก อาทิ ความจำเป็นในการฝึกทักษะของผู้เรียนโดยเครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อการสอน ในลักษณะห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ ดังกล่าว ทั้งนี้ ถ้าสถาบันใดสอนภาษาไทยอย่างจริงจัง มีหลักสูตรและกระบวนวิชาที่พัฒนามาถึงระดับหนึ่ง ย่อมจะมีอุปกรณ์ สื่อการสอน ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ เตรียมไว้อย่างครบครัน นอกเหนือจากตำราเรียนที่ต่อเนื่องครบครันเช่นกัน ห้องปฏิบัติการทางภาษามีข้อดีหลายประการคือ

1. ในห้องปฏิบัติการทางภาษา นักเรียนทุกคนสามารถฝึกอ่านออกเสียงให้ดังได้อย่างต่อเนื่อง เป็นรายบุคคล ในขณะที่ถ้าเป็นชั้นเรียนฝึกได้ทีละคนเท่านั้น

2. ครูมีโอกาและเป็นอิสระที่จะให้ความสนใจนักเรียนคนใดคนหนึ่งโดยเข้าไปพูดหรือแนะนำโดยไม่ขัดจังหวะนักเรียนคนอื่น ๆ
3. อุปกรณ์เครื่องช่วยในห้องปฏิบัติการภาษา ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะตามอัตราเร็ว-ช้า ของตนเอง ไม่ต้องตามเวลาของทั้งชั้น เพราะแต่ละคนย่อมมีความต้องการเวลาในการฝึกต่างกัน
4. ปฏิบัติการทางภาษาในห้องปฏิบัติการสร้างให้มีความสมจริงได้ แต่ไม่ต้องผูกมัดกับความเป็จริง นักเรียนฝึกได้โดยการเลียนแบบ
5. การมีหูฟังแยกของใครของมัน ทำให้ผู้เรียนเป็นเอกเทศและอยู่ในวงค์ของการติดต่อกับเจ้าของภาษา มีความเสมอภาคในการได้ยินความชัดเจนของเสียงเท่าเทียมกัน ตั้งสมาธิได้
6. การมีเสียงพูดหลายแบบ หลายสำเนียง หลากเอกลักษณ์ของเจ้าของภาษาให้เลือกฝึก เป็นข้อดีของห้องปฏิบัติการภาษา ถ้านักเรียนเคยชินสำเนียงเดียว ไม่มีความหลากหลายให้ฝึกฟัง นักเรียนอาจเข้าใจเฉพาะสำเนียงที่เคยเรียนมาเท่านั้น
7. ห้องปฏิบัติการทางภาษามีเครื่องช่วยในการทดสอบนักเรียนแต่ละคนในการฟัง ถ้าครูคนเดียวต้องทำการนี้โดยไม่มีเครื่องมือช่วยเช่นนี้ ก็จะทำไม่ได้ง่าย
8. การทดสอบการพูดในชั้นเรียนปกติ โดยปราศจากเครื่องมืออย่างในห้องปฏิบัติการทางภาษาก็เป็นเรื่องยากสำหรับครูคนเดียวจะทำให้ดี
9. ในกรณีที่ครูผู้สอนไม่ได้เป็นเจ้าของภาษา หรือเป็นเจ้าของภาษาที่อยู่ในต่างประเทศเป็นเวลานาน ขาดการเตรียมตัวพอและขาดข้อมูลข่าวสาร เรื่องราวอันทันสมัย และพลอยขาดความรอบรู้ที่น่า สนใจ ผู้เขียนได้รับแบบอย่างของสำเนียงการใช้ภาษาเพียงแบบเดียว การมีห้องปฏิบัติการภาษา จะแก้ปัญหาเหล่านี้ได้มาก
10. การแบ่งกลุ่มเป็น 2 กลุ่ม เรียนกับครูครึ่งหนึ่ง เรียนกับเครื่องมือครึ่งหนึ่ง แล้วสลับ เป็นสิ่งที่ทำได้ถ้ามีห้องปฏิบัติการทางภาษา และเป็นการดีที่ได้ทำทั้งสองอย่างในกลุ่มที่เล็กลง
11. ปฏิบัติการทางภาษาบางแบบ ช่วยเพิ่มความสามารถของนักเรียนในการประเมินผลตัวเอง ปรับปรุง และพัฒนา
12. ในบางปฏิบัติการ ผนวกกับการออกแบบทางสื่อการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษา บทฝึกเหล่านั้น สามารถใช้ถึงขั้นที่ผู้เรียนเรียนด้วยตนเองได้ทั้งหมด

โกชัย สาริกบุตร (อ้างถึงใน Teach Thai Learn Thai, Foongstudio@gmail.com) กล่าวไว้ในส่วนความนำของเอกสารประกอบการอบรมวิธีการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ : แนวสอนแบบบูรณาการ (2550) ว่า ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของกระทรวงศึกษาธิการ มีจุดเน้นที่ครูผู้สอนพึงตระหนักชัด คือ สถานศึกษาต้องมอบหมายให้ครูผู้สอนทุกคนออกแบบการเรียนการสอน โดยคาดหวังว่าผู้เรียนควรจะสามารถทำอะไรได้และได้ในระดับใด และการออกแบบการเรียนรู้นั้นจะต้องให้ผู้เรียนพัฒนาทั้งด้านความรู้ ความคิด ทักษะ และเจตคติที่ดี

ต่อกลุ่มสาระวิชาต่างๆ จากจุดเน้นที่ผู้สอนพึงตระหนักดังกล่าว ทำให้ได้แนวทางซึ่งเป็นแนวคิดสำหรับสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติ คือ

1. ออกแบบหลักสูตร
2. ให้ความรู้คู่วัฒนธรรม
3. พัฒนาทักษะและนำไปใช้

1. ออกแบบหลักสูตร

การออกแบบหลักสูตร คือ การจัดการเรียนการสอน ซึ่งผู้สร้างบทเรียนและผู้สอนบทเรียน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบต่างๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์จากการเรียนภาษามากที่สุดตามองค์ประกอบของหลักสูตร รุจิรุ ภูสาระ (2546 : 8) ได้กล่าวถึงคำจำกัดความขององค์ประกอบของหลักสูตรว่า หมายถึง ส่วนที่อยู่ภายในและประกอบกันเข้าเป็นหลักสูตร เป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ความหมายของหลักสูตรสมบูรณ์ เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน การประเมินผล และการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรไปด้วย

การออกแบบหลักสูตรการสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติในระดับต้น สิ่งที่สำคัญ คือ ต้องวิเคราะห์หลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตรคืออะไร จากนั้นวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนนำมาสร้างเป็นเนื้อหาบทเรียนและกำหนดจำนวนชั่วโมงสอนบทเรียนแต่ละบทให้เหมาะสมกับกลุ่มของผู้เรียน กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และกำหนดการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม

2. ให้ความรู้คู่วัฒนธรรม

เมื่อออกแบบหลักสูตรเรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อไปเป็นการลงมือปฏิบัติ การสอนจริงในห้องเรียน การสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติ นั้น สิ่งสำคัญ คือ การสอนภาษาที่มีใช้สอนหลักภาษา ไวยากรณ์เท่านั้น แต่ต้องสอนภาษาควบคู่กับการสอนวัฒนธรรมของไทย โดยการแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมในแต่ละบทเรียน หากสอนผู้เรียนที่เป็นคนไทยอาจไม่ต้องสอนเกี่ยวกับวัฒนธรรมมากนัก เนื่องจากทราบและเรียนรู้จากการอบรมสั่งสอนของครอบครัว หรือการเรียนการสอนในวิชาสังคมและวัฒนธรรมมาพอสมควร สำหรับชาวต่างชาติทุกสิ่งทุกอย่างเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมไทยเป็นเรื่องราวที่น่าสนใจ น่าศึกษา น่าเรียนรู้ เป็นความรู้ใหม่ ดังนั้นในห้องเรียนภาษาไทยของชาวต่างชาติจะมีคำถามมากมายที่ผู้เรียนต้องการทราบ และผู้สอนต้องหาคำตอบเพื่ออธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจ

3. พัฒนาทักษะและนำไปใช้

การสอนวัฒนธรรมไทยเป็นสิ่งที่คู่กับการสอนภาษาไทย และการสอนภาษาต้องพัฒนาทักษะของผู้เรียนทั้งการพูด การฟัง การอ่านและการเขียนให้มีประสิทธิภาพ ผู้เรียนจึงจะสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน ซึ่งการพัฒนาทักษะของชาวต่างชาติผู้เรียนภาษาไทยในระดับต้นนั้น ควรเริ่มจากทักษะการฟังและการพูด เมื่อผู้เรียนเรียนทักษะการฟังและการพูดได้ระยะหนึ่งแล้ว ผู้สอนสามารถเริ่มสอนทักษะการอ่านและการเขียนได้โดยขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้เรียน ในที่นี้ขอเสนอขั้นตอนในการพัฒนาทักษะ 5 ขั้นตอน ได้แก่

- 3.1 ปฐมนิเทศ
- 3.2 เริ่มบทเรียน
- 3.3 สอนออกเสียง
- 3.4 ทำกิจกรรม
- 3.5 ทบทวน

3.1 ปฐมนิเทศ

การปฐมนิเทศเป็นการทำข้อตกลงร่วมกันระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน เกี่ยวกับวิธีการที่ใช้สอนภาษาในวันแรกของการเรียนการสอน เมื่อปฐมนิเทศปัญหาที่เกิดขึ้น คือ ผู้เรียนไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่เมื่อผู้สอนอธิบายด้วยภาษาอังกฤษผู้เรียนไม่สามารถเข้าใจได้ การแก้ไขผู้สอนอาจใช้ภาษามือ ภาษาร่างกาย (body language) ในการสื่อสารกับผู้เรียน หรือใช้สถานการณ์ในการเรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ทำตามเพื่อนและเข้าใจวิธีการที่ใช้สอน

ปัญหาที่พบประการที่ 2 คือ ผู้เรียนไม่ทำตามข้อตกลงที่ได้ทำร่วมกันระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน เนื่องด้วยหลายสาเหตุอาจเพราะวิธีการเรียนของผู้เรียนแตกต่างกับวิธีการสอนของผู้สอน ผู้เรียนบางคนเรียนภาษาจากภาพ บางคนเรียนภาษาจากอักษร อาจเพราะอายุของผู้เรียนแตกต่างกัน ผู้เรียนอายุน้อยความสนใจน้อย ผู้เรียนอายุมากความสนใจมาก อาจเพราะเพศที่ต่างกัน เป็นต้น แนวทางแก้ไขปัญหานี้ ผู้เรียนและผู้สอนควรพบกันครึ่งทาง ต่างคนต่างยืดหยุ่นและยอมรับข้อเสนอของทั้งสองฝ่าย

3.2 เริ่มบทเรียน

หลังจากการปฐมนิเทศ เป็นการเริ่มบทเรียน เริ่มการเรียนการสอนจริง สิ่งสำคัญสำหรับผู้สอนก่อนการเริ่มบทเรียน ได้แก่ การเตรียมตัว เตรียมใจและเตรียมอุปกรณ์ เตรียมตัว เตรียมสภาพร่างกายให้แข็งแรงสมบูรณ์ เตรียมเนื้อหาบทเรียนที่จะสอน เตรียมใจ เตรียมใจรับฟังคำถาม และตอบคำถามในห้องเรียน เตรียมอุปกรณ์สำหรับใช้ประกอบในการสอนให้พร้อม ทั้งรูปภาพ อุปกรณ์จริง อุปกรณ์จำลอง บทเรียน แบบฝึก บัตรอักษร บัตรคำ แถบบันทึกเสียงประกอบบทเรียน

และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เมื่อผู้สอนเตรียมตัว เตรียมใจและเตรียมอุปกรณ์พร้อมแล้ว ผู้สอนจะสามารถเริ่มบทเรียนได้อย่างมั่นใจและเกิดปัญหาน้อยที่สุด

3.3 สอนออกเสียง

การเริ่มบทเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติระดับต้น ผู้สอนควรบอกผู้เรียนว่าเนื้อหาที่จะสอนเกี่ยวกับอะไร จากนั้นจึงเริ่มสอนการออกเสียงคำศัพท์ที่ถูกต้อง โดยผู้สอนออกเสียงเป็นตัวอย่างให้ผู้เรียนฟังพร้อมทั้งใช้สื่อการสอนที่อาจเป็นรูปภาพ อุปกรณ์จริงหรืออุปกรณ์จำลองเพื่อสื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของคำศัพท์นั้นๆ จากนั้นให้ผู้เรียนออกเสียงตามผู้สอน (หากเป็นไปได้ควรให้ผู้เรียนได้ฝึกออกเสียงทุกคน) เมื่อผู้เรียนออกเสียงผิดพลาด เพื่อนในชั้นเรียนสามารถช่วยแก้ไขได้ หากเพื่อนในชั้นเรียนไม่สามารถช่วยแก้ไขได้ ผู้สอนจะเป็นผู้แก้ไขให้กับผู้เรียน การฝึกออกเสียงควรฝึกซ้ำหลายๆ ครั้ง ทบทวนคำศัพท์กลับไปกลับมาจนผู้เรียนสามารถออกเสียงถูกต้องและจำความหมายได้

หลังจากผู้เรียนออกเสียงถูกต้องและจำความหมายได้แล้ว ผู้สอนแจกบทเรียนที่ได้ฝึกออกเสียงแล้วซึ่งมีทั้งภาพและคำศัพท์ภาษาไทยให้ผู้เรียน ผู้สอนออกเสียงคำศัพท์อีกครั้งและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเขียนคำอ่านโดยใช้ภาษาของตนเองได้ พอผู้เรียนออกเสียงคำศัพท์พื้นฐานได้ ผู้สอนควรสอนคำถามที่ใช้ประกอบบทเรียนนั้นๆ จากนั้นสอนการตั้งคำถามและตอบคำถามโดยใช้คำศัพท์ที่เรียนแล้ว สร้างบทสนทนาสั้นๆ และง่ายที่สุด เป็นการสอนโครงสร้างประโยคภาษาไทยให้ผู้เรียนในขณะเดียวกัน

3.4 ทำกิจกรรม

ผู้เรียนฝึกออกเสียงคำศัพท์ได้แล้ว ผู้สอนสามารถให้ผู้เรียนทำกิจกรรมฝึกปฏิบัติการออกเสียงเพิ่มเติมโดยให้ผู้เรียนฝึกการถามการตอบ สนทนาเป็นคู่ เป็นกลุ่ม เกม แสดงบทบาทสมมติ สร้างสถานการณ์จำลอง หรือการฝึกในสถานการณ์จริง เป็นต้น

3.5 ทบทวน

นอกจากการทำกิจกรรมฝึกปฏิบัติทบทวนในห้องเรียนแล้ว ผู้สอนควรให้การบ้านเพื่อให้ผู้เรียนได้ทบทวนบทเรียนนอกห้องเรียนและได้ฝึกใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันในสถานการณ์จริงด้วย เมื่อผู้เรียนนำไปใช้จริงและเกิดปัญหาการใช้ภาษาไทยขึ้นในชั่วโมงเรียนครั้งต่อไปผู้เรียนสามารถนำปัญหาที่เกิดจากการใช้ภาษาไทยในสถานการณ์จริงนั้นมาสอบถามอาจารย์ในห้องเรียนได้ นำไปสู่การใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องและเข้าใจจากที่กล่าวมาเป็นเพียงส่วนหนึ่งของแนวคิด วิธีการสอนภาษาไทย ปัญหาที่เกิดขึ้น และแนวทางในการแก้ไขปัญหาจากการสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติเท่านั้น การสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติ มิใช่ใช้เพียงวิธีการใดวิธีการหนึ่งแต่สามารถนำวิธีการสอนที่หลากหลายมาประยุกต์ใช้ได้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการสอนภาษาไทย

กลุ่มวิเคราะห์ข่าวและฐานข้อมูล สำนักโฆษกสำนักข่าวไทยได้สัมภาษณ์รศ.ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิซซ์ อาจารย์ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มศว) ถึงงานวิจัยในโครงการประกาศการรู้หนังสือด้วยแนวทฤษฎี การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ ภาษา ซึ่งเป็นความร่วมมือของ มศว องค์การโรตารีสากลและกระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) ว่างานวิจัยชิ้นนี้เป็นกระบวนการเรียนการสอนด้านภาษาเพื่อมุ่งเน้นการรู้หนังสือให้กับคนไทยและคนต่างประเทศกว่า 10 ประเทศ ได้แก่ สเปน ลาว มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ บังกลาเทศ เนปาล อินเดีย แอฟริกาใต้ บราซิล ตุรกี อียิปต์ มุ่งเน้นไปในกลุ่มผู้เรียนหลายวัย ตั้งแต่เด็กนักเรียน นักศึกษา และผู้ใหญ่ ยังเรียนอยู่ในระบบการศึกษาและนอกระบบการศึกษา นอกจากนี้ยังเป็นเด็กที่เรียนในระบบการศึกษาพิเศษ ซึ่งมีความผิดปกติทางการได้ยินและการมองเห็น ผู้ที่มีความผิดปกติทางร่างกาย พิการแขนขา เด็กออทิสติก ตลอดถึงเด็กเร่ร่อน ขณะนี้ประเทศญี่ปุ่นกำลังสนใจวิธีการรู้หนังสือแนวทฤษฎีการสอนแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ภาษาอย่างมาก แม้ประเทศญี่ปุ่นจะไม่มีปัญหาทางการรู้หนังสือ แต่เขาต้องการเรียนรู้ ศึกษาวิธีการนี้เพื่อนำไปใช้กับการเรียนรู้ภาษาที่สองอย่างภาษาอังกฤษให้กับประชาชนญี่ปุ่น ซึ่งการเรียนรู้หนังสือด้วยแนวทฤษฎีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาเป็นกระบวนการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นธรรมชาติในการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นหลัก ใช้กิจกรรมที่กระตุ้นการเรียนรู้แบบธรรมชาติให้ผู้เรียนได้ทดลองใช้ภาษา ซึ่งไม่ว่าจะเป็นภาษาแม่ หรือภาษาที่สอง ที่สาม กระบวนการทางภาษาด้วยกระบวนการทางความคิดของตนเอง ใช้หลักการทางสมองเป็นหลักควบคู่ไปกับศักยภาพส่วนตัวที่เรียกว่าพหุปัญญาและใช้จิตวิทยาหลายด้านเข้ามารวม สิ่งสำคัญเด็กได้ค้นคว้าลงมือปฏิบัติทางภาษาด้วยตัวเอง การสอนในลักษณะนี้ไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่ เมื่อได้เรียนรู้ด้วยวิธีการนี้จะสนุกและอยากเรียนรู้ (กลุ่มวิเคราะห์ข่าวและฐานข้อมูล สำนักโฆษกสำนักข่าวไทย ,www.thaigov.go.th/th/useful-information/item/31260-.html)

การจะเรียนภาษาต่างประเทศให้ได้ผลนั้น มีปัจจัยหลายอย่างเข้ามาเกี่ยวข้อง ได้แก่ ตัวผู้เรียน ผู้สอน หลักสูตรและวิธีการสอน

ผู้เรียนต้องมีแรงบันดาลใจและความมุ่งมั่น

การเรียนภาษาต่างประเทศก็เหมือนกับการกินอาหารที่เราไม่คุ้นเคย ถ้าไม่มีความอยากกิน หรือมีทัศนคติที่ไม่ดีต่ออาหารจานนั้น อย่างไรก็ดีกินให้อร่อยเลย แค่อัดเข้าปากก็ยากเต็มทน ดังนั้นการเรียนภาษาต่างประเทศให้ได้ผลผู้เรียนจะต้องมีแรงบันดาลใจในการที่จะเรียน กล่าวคือมีจุดประสงค์ที่แน่ชัดว่าเรียนไปเพื่ออะไร เช่นเรียนไปเพื่อระดับความรู้ เรียนเพื่อสื่อสารในการทำงาน เรียนเพื่อไปใช้ชีวิตในต่างประเทศ หรือใช้สื่อสารเวลาเดินทางไปท่องเที่ยวหรือติดต่อธุรกิจ เป็นต้น การมีจุดประสงค์ที่แน่ชัดในการเรียนจะทำให้ผู้เรียนรู้ว่าควรเลือกเรียนหลักสูตรใด เป็นการเรียน

แบบมีจุดหมายจะทำให้ผู้เรียนใช้เงินและเวลาที่ทุ่มเทไปอย่างคุ้มค่าที่สุด นอกจากนี้ยังต้องมีความมุ่งมั่นอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เห็นผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมชัดเจน การเรียนที่ต่อเนื่องจะทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้และทักษะได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

ผู้สอนมีความรู้และความเข้าใจในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี

ผู้สอนเป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญของความสำเร็จของผู้เรียน ผู้สอนต้องมีความรู้และประสบการณ์ในการสอน มีความสามารถในการถ่ายทอดเนื้อหาที่ซับซ้อนให้เข้าใจได้ง่าย ผู้สอนต้องมีความเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน แต่ละเพศ วัย อาชีพ และต้องสามารถปรับรูปแบบการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนได้ อีกประการที่สำคัญคือผู้สอนต้องสามารถสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้เรียน เพราะบางครั้งเมื่อผู้เรียนเจอกับเนื้อหาที่มีความยากก็อาจเกิดความท้อถอย จึงจำเป็นต้องสร้างกำลังใจและทำให้ผู้เรียนตระหนักว่าอุปสรรคทุกอย่างสามารถเอาชนะได้ด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจจริง

หลักสูตรต้องได้รับการออกแบบและจัดการอย่างเป็นระบบ

การเรียนภาษาต่างประเทศต้องเรียนอย่างมีจุดมุ่งหมายที่แน่ชัด ไม่ใช่เป็นการเรียนไต่ระดับจากระดับเบื้องต้นไปจนถึงระดับสูงแล้วก็จบ เพราะถ้าเป็นเช่นนั้นแล้วหากมีสถาบันใดที่ออกแบบหลักสูตรออกเป็นหลายระดับมากเกินไป ผู้เรียนก็จะเสียเวลานานและเงินจำนวนมากโดยไม่จำเป็น หลักสูตรจะต้องถูกออกแบบและจัดการอย่างเป็นระบบสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ไม่ใช่เป็นการซื้อตำราเรียนมาแล้วสอนตามหนังสือโดยไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเลย

วิธีการสอนต้องมีรูปแบบที่ชัดเจนและเป็นมาตรฐาน

ทฤษฎีและวิธีการสอนภาษาต่างประเทศมีมากมาย ไม่มีวิธีการใดที่ดีที่สุด แต่ละวิธีการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาบางประเภท ในปัจจุบันมีกระแสต่อต้านการเรียนแบบท่องจำ ซึ่งการเรียนโดยไม่ท่องจำนั้นเป็นไปได้ แต่การเรียนแบบท่องจำก็ใช้ไม่ได้กับเนื้อหาบางประเภท การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในปัจจุบันจึงมักใช้วิธีการที่เรียกว่า Role plays หรือการแสดงบทบาทสมมติ ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้วิธีการสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ แต่ผลลัพธ์ที่ได้คือการพูดแบบตะกุกตะกัก และก้อลิ้มในที่สุด ดังนั้นผู้สอนและสถาบันสอนภาษาต้องเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่จะสอน เนื้อหาบางประเภทก็ต้องใช้วิธีการท่องจำ และเนื้อหาบางประเภทก็ต้องใช้วิธีการแสดงบทบาทสมมติ

กล่าวโดยสรุปผู้ที่ต้องการเรียนภาษาต่างประเทศให้ได้ผลจำเป็นจะต้องมีความมุ่งมั่นและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการเรียนว่าเรียนไปเพื่ออะไร ต้องแสวงหาครูผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการสอน เลือกหลักสูตรที่ได้รับการออกแบบและการจัดการอย่างเป็นระบบ รวมถึงวิธีการสอนต้องเหมาะสม การเรียนภาษาต่างประเทศให้สำเร็จจึงไม่ใช่เรื่องไกลเกินเอื้อมอีกต่อไป (<http://www.soficonthailand.com/index.php?lay=show&ac=article&id=539534188&Ntype=1>)

2.2 ปัญหาการเรียน การสอนภาษาของคนต่างชาติ

ศรีวิไล พลมณี (2545: 12-13) กล่าวว่า ภาษาไทยในฐานะภาษาแม่มีรากฐานในระบบ การศึกษามาตลอดเวลาแห่งประวัติศาสตร์ชาติ การเรียนภาษาแม่มีวัตถุประสงค์ทั้งการใช้เพื่อสื่อสาร ระหว่างคนในชาติ และการอนุรักษ์ภาษาและวรรณคดีของชาติเอาไว้เพื่อสืบทอดแก่นุชนรุ่นหลัง วิธี สอนภาษาไทยให้เด็กไทยจึงไม่เหมือนกับการสอนภาษาไทยให้ผู้เรียนชาวต่างประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ใหญ่ และได้ภาษาอื่นมาก่อนแล้ว ปัญหาภาษาแม่รบกวนการเรียนภาษาที่สองจึงเป็นเรื่องที่ผู้สอน ต้องพยายามจัดการเรียนการสอนให้ช่วยลดปัญหานั้น จุดประสงค์ในการเรียนภาษาไทยของชาว ต่างประเทศ เวลาเรียนที่มีจำกัดและวัยที่เป็นผู้ใหญ่ไม่อาจทุ่มเทเวลาให้การเรียน เพราะต้องประกอบ อาชีพ รวมทั้งการลดถอยลงของประสิทธิภาพในการเรียนรู้ภาษา การออกเสียง และความจำ ก็มี ส่วน ทำให้ผู้เรียนเกิดความคับข้องใจ

ผลการสำรวจความสนใจและแรงจูงใจในการเรียนภาษาไทย ซึ่งศรีวิไล พลมณี (2545: 25- 28) ได้ทำไว้ในปี 2538 และปี 2543 โดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์นักศึกษาจาก มหาวิทยาลัยปูซาน ประเทศเกาหลี ซึ่งเป็นนักศึกษาวิชาเอกภาษาไทย ชั้นปีที่ 2 และ 3 จำนวน 20 คน ที่ได้มาเรียนภาษาไทยแบบเข้ม ณ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นเวลา 2 เดือน วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเหตุผลในการเลือกเรียนภาษาไทย จุดมุ่งหมายในอนาคตด้านการศึกษาต่อและ ด้านอาชีพตลอดจนความสนใจเกี่ยวกับไทยศึกษา และเพื่อทราบความคิดเห็นของนักศึกษาชาวเกาหลี ในฐานะผู้เรียนภาษาไทย ด้านปัจจัยที่จะเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนภาษาไทยความยากหรือปัญหาใน การเรียนภาษาไทย ข้อเสนอแนะด้านการสอนของอาจารย์และการเรียนนอกห้องเรียนของผู้เรียน ซึ่ง ผลการศึกษา มีข้อสรุปดังนี้

เหตุผลที่เลือกเรียนภาษาไทย

1. เหตุผลสำคัญอันดับหนึ่ง คือ เพื่อจะได้รู้จักประเทศไทยความเป็นอยู่ของคนไทย ตลอดจนเศรษฐกิจและวัฒนธรรมไทย
 2. เหตุผลอันดับสอง คือ ต้องการทำงานกับบริษัทเกาหลีในประเทศไทย เช่น ทำงานเป็น นักธุรกิจ มีคฤหาสน์ ผู้สื่อข่าว ผู้จัดรายการวิทยุโทรทัศน์ หรือทำงานกับสถานทูตหรือสายการบิน
 3. เหตุผลอันดับสาม คือ ความต้องการพูดภาษาไทยและการศึกษาต่อในประเทศไทย
 4. เหตุผลอันดับสี่ คือ ความต้องการท่องเที่ยวในประเทศไทย
- ความสนใจในการศึกษา

1. สนใจเรียนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยเป็นอันดับหนึ่ง
2. สนใจเรียนสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง เป็นอันดับสอง
3. สนใจวรรณคดีไทย ประวัติศาสตร์ ศาสนาพุทธเป็นอันดับสาม

ทัศนคติต่อภาษาไทยและหลักสูตรภาษาไทยที่เคยเรียนมา

1. อาจารย์สอนภาษาไทยชั้นเริ่มควรเป็นคนเกาหลี

2. อาจารย์สอนภาษาไทยชั้นกลางและชั้นสูงควรเป็นคนไทย
3. ผู้สอนต้องสอนให้ง่ายและสนุกโดยผ่านวิธีสอนที่หลากหลาย มีกิจกรรมประกอบ เช่น เต๋นร่ำ ดนตรี เพลง นิทาน
4. ด้านเนื้อหา ผู้สอนควรสอดแทรกให้เข้าใจ สังคม การเมือง วรรณคดี
5. มีการสอนโดยการฝึกทักษะมากขึ้นและให้ได้มีโอกาสสนทนากับคนไทย
6. ผู้เรียนควรสนใจและพยายามฝึกฝนการแต่งประโยคและการพูด
7. ผู้เรียนควรมีวิธีฝึกฝนเรียนรู้นอกชั้นเรียนโดยหาโอกาสอ่านหนังสือพิมพ์ภาษาไทย พูดกับคนไทย ท่องจำคำศัพท์และมาท่องเที่ยวประเทศไทย

สิ่งที่ยากในการเรียนภาษาไทย

1. เรื่องการออกเสียงเป็นเรื่องยากที่สุด โดยเฉพาะเสียงวรรณยุกต์และเสียงควบกล้ำ
2. นักศึกษามีปัญหามากด้านการเรียงคำในการแต่งประโยคภาษาไทย
3. นักศึกษามีปัญหาในการฟังคนไทยพูด โดยจะเข้าใจได้ยากมาก เพราะไม่มีโอกาสได้ฝึกการฟังเท่าใดนัก

ชาลี ศรีพุทธาธรรม (2548: 3) ได้สำรวจสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาไทยในประเทศจีน และประสบการณ์ตรงจากการสอนภาษาไทยให้กับนักธุรกิจจีนที่ทำงานอยู่ในประเทศรวมทั้งนักศึกษาของมหาวิทยาลัยยูนนาน นอร์มอนที่เลือกเรียนวิชาภาษาไทย ได้พบสาเหตุสำคัญที่เป็นปัญหาและอุปสรรค 3 ประการ สรุปได้ดังนี้คือ

1. สาเหตุจากความแตกต่างของโครงสร้างภาษาไทยและภาษาจีน เป็นผลทำให้ผู้เรียนที่พูดภาษาจีนเป็นภาษาแม่พูดคำไทยไม่ชัด เพราะความแตกต่างด้านโครงสร้างของภาษา เพราะภาษาจีนออกเสียงสั้นยาวความหมายไม่ต่างกัน แต่ภาษาไทยเมื่อออกเสียงสั้นยาว ความหมายจะต่างกัน เนื่องจากมีสระเสียงสั้น สระเสียงยาว
2. สาเหตุจากผู้เรียนได้แก่
 1. ผู้เรียนจำคำศัพท์ไม่ได้ เนื่องจากออกเสียงไม่ชัด ประกอบกับภาษาไทยมีเสียงที่ใกล้เคียงกันมากจึงทำให้ชาวจีนจำคำศัพท์ไม่ได้
 2. ผู้เรียนเรียงลำดับคำไทยให้เป็นประโยคไม่ได้ เพราะตำแหน่งคำขยายของประโยคต่างกัน ภาษาไทยคำขยายอยู่หลัง ภาษาจีนคำขยายอยู่หน้า
 3. ผู้เรียนสับสน ท้อแท้ที่จะเรียนรู้ทั้งที่เริ่มต้นอยากจะเรียนภาษาไทยมาก สาเหตุเพราะ ผู้เรียนสับสนที่จะต้องเรียนสัทอักษรสากล (IPA) ซึ่งนำมาใช้กำหนดแทนเสียงภาษาไทย และสัทอักษรจีน (Pin Yin) ใช้แทนเสียงพยัญชนะจีน ซึ่งสัทอักษร ทั้ง 2 ประเภท ใช้อักษรโรมันแทนเสียง ปัญหาเกิดขึ้นกรณีมีบางตัวใช้ตัวอักษรโรมันตัวเดียวกันแต่แทนเสียงต่างกัน

3. สาเหตุจากตำรา เอกสาร บทเรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยให้แก่ผู้เรียน มีน้อย ปัจจุบันตำราเอกสารบทเรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยให้แก่ผู้เรียนที่พูดภาษาจีนเป็นภาษาแม่มีน้อยมาก วิธีการเรียนและการสอนรวมถึงหลักสูตร แต่ละฝ่ายต่างจัดทำซึ่งยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ทำให้คุณภาพของการเรียนต่างกัน จึงเกิดปัญหาในด้านการเรียนรู้และการจำคำศัพท์

อัครา บุญทิพย์ (2525: 1) ได้สรุปเรื่องการศึกษาภาษาไทยของนักศึกษาต่างชาติว่า หลักสูตรจะมุ่งเน้นภาษาเพื่อการสื่อสารมากกว่าภาษาเชิงไวยากรณ์หรือวรรณคดี นักศึกษาที่เรียนภาษาไทยมีจุดมุ่งหมายในการเรียนเพื่อใช้ภาษาไทยด้านทักษะการฟังและการพูดเป็นสำคัญ การอ่านและการเขียนเป็นรอง อาจารย์ผู้สอนภาษาไทยแก่นักศึกษาชาวต่างประเทศจำเป็นต้องมีความรู้เรื่องความแตกต่างระหว่างหน่วยเสียงของภาษาไทยกับภาษาของผู้เรียน ดังนั้นการสอนภาษาไทยแก่นักศึกษาชาติต่างๆ จึงมีจุดเน้น มีปัญหาที่ต้องแก้ไขต่างกัน ผู้สอนต้องมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาษาของผู้เรียนตามสมควร จากเรื่องหน่วยเสียงสระพยัญชนะแล้ว ที่ยากยิ่งสำหรับผู้เรียนที่ภาษาของเขาไม่มีระบบเสียงวรรณยุกต์ ก็คือการผันเสียงวรรณยุกต์ให้ถูกต้อง ผู้สอนต้องใช้เวลาไม่ควรมองข้ามและเร่งรัดไปสอนเรื่องอื่น เพียงระดับเสียง 5 เสียงวรรณยุกต์ภาษาไทย อาจต้องใช้เวลาหลายคาบ เพราะนักศึกษาต่างชาติที่เรียนภาษาไทย หากออกเสียงวรรณยุกต์ไม่ถูกก็จะเป็นความผิดพลาดในการสื่อสารและถือเป็นความบกพร่องของผู้สอน การสอนภาษาไทยสำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศให้มีประสิทธิภาพ ไม่ใช่สอนด้วยวิธีบรรยาย แต่ต้องสอนด้วยวิธีนาฏการ อาจารย์จะต้องอารมณ์ดี มีความอดทน มีความสามารถในการแสดงออกอย่างสนุกสนาน ทั้งน้ำเสียงและกริยาท่าทาง เพราะการเรียนรู้ภาษาเป็นการเรียนรู้เชิงทักษะ ไม่ใช่เรียนรู้เพื่อความจำ ผู้เรียนจะต้องได้รับการกระตุ้นให้ฝึกพูด ฝึกใช้ภาษา อาจารย์ต้องเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน ซึ่งบางครั้งต้องแก้ไขการออกเสียงซึ่งผู้สอนคิดว่าง่าย (สำหรับคนไทย) แต่เป็นเสียงที่ออกให้ถูกต้องได้ยากสำหรับชาวต่างประเทศ ผู้สอนต้องอดทนและสนุกที่จะช่วยแก้ไข

สมหมาย รอดแป้นและคณะ (2552: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไขในการเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน พบว่าปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษพื้นฐานที่พบในระดับมาก คือ

1. ปัญหาด้านผู้เรียนซึ่งเกิดจากการที่ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้ภาษาอังกฤษไม่ดี
2. ผู้เรียนขาดโอกาสในการฝึกฝนทักษะภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน

นงสมร พงษ์พานิช (2554: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาของการพูดภาษาอังกฤษในการสื่อสารด้วยวาจาของนิสิตคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตศรีราชา พบว่าปัญหาการพูดภาษาอังกฤษอย่างเป็นทางการในที่ชุมชนของนิสิตคือ

1. การขาดความมั่นใจในตนเอง สืบเนื่องมาจากมีความรู้พื้นฐานทางด้านภาษาอังกฤษไม่เพียงพอสำหรับการสื่อสาร มีจำนวนคำศัพท์น้อย ขาดทักษะการใช้ภาษาในการสื่อสารในสภาพจริง
2. การขาดทักษะการคิดวิเคราะห์และการให้เหตุผลสนับสนุนความคิด

3. หลักสูตรภาษาไทยประยุกต์

1. รหัสและชื่อหลักสูตร

ภาษาไทย หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์
 ภาษาอังกฤษ Bachelor of Arts Program in Applied Thai

2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ชื่อเต็ม (ไทย): ศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทยประยุกต์)
 ชื่อย่อ (ไทย): ศศ.บ. (ภาษาไทยประยุกต์)
 ชื่อเต็ม (อังกฤษ): Bachelor of Arts (Applied Thai)
 ชื่อย่อ (อังกฤษ): B.A. (Applied Thai)

3. วิชาเอก (ถ้ามี)

ไม่มี

4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 125 หน่วยกิต

5. รูปแบบของหลักสูตร

5.1 รูปแบบ

หลักสูตรระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี

5.2 ภาษาที่ใช้

ภาษาไทย

5.3 การรับเข้าศึกษา

รับนักศึกษาไทย และนักศึกษาต่างชาติที่สามารถใช้ภาษาไทยได้เป็นอย่างดี

5.4 ความร่วมมือกับสถาบันอื่น

Nanning College for Vocational Technology ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

5.5 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว

6. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

6.1 ปรัชญา

มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและบูรณาการความรู้ทางภาษาไทยเพื่อประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณธรรม

6.2 วัตถุประสงค์

6.2.1 เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

6.2.2 เพื่อผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และศึกษาค้นคว้าเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

6.2.3 เพื่อผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้มีความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางภาษาไทยเพื่อพัฒนาวิชาชีพ

6.2.4 เพื่อผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ

7. หลักสูตร

7.1.1 จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร 125 หน่วยกิต

7.1.2 โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตร แบ่งเป็นหมวดวิชาที่สอดคล้องกับที่กำหนดไว้ในมาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

ก. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	32 หน่วยกิต
ก.1 กลุ่มวิชาภาษาไทย	6 หน่วยกิต
ก.2 กลุ่มวิชาภาษาอังกฤษ	9 หน่วยกิต
ก.3 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	9 หน่วยกิต
ก.4 กลุ่มวิชาพลศึกษาและนันทนาการ	2 หน่วยกิต
ก.5 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	6 หน่วยกิต
ข. หมวดวิชาเฉพาะ	87 หน่วยกิต
ข.1 กลุ่มวิชาแกน	18 หน่วยกิต
ข.2 กลุ่มวิชาชีพบังคับ	54 หน่วยกิต
ข.3 กลุ่มวิชาชีพเลือก	15 หน่วยกิต
ค. หมวดวิชาเลือกเสรี	6 หน่วยกิต

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา (2549) ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับชาวต่างชาติที่เน้นการเรียนรู้ตามสภาพจริง โดยได้ดำเนินการวิจัย 2 ระยะเวลาคือ การพัฒนาหลักสูตรและการศึกษาความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้เรียนเมื่อเรียนจบหลักสูตร กลุ่มเป้าหมายมี 4

กลุ่ม คือ ผู้เรียนชาวต่างประเทศ 5 คนในการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรและผู้เรียนชาวต่างประเทศ 7 คน ในการศึกษาความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้เรียนเมื่อเรียนตามหลักสูตร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลพื้นฐานได้แก่ แบบบันทึกการวิเคราะห์หลักสูตร แบบบันทึกการวิเคราะห์ แบบสัมภาษณ์ผู้สอนและผู้เรียน (2) เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร ได้แก่ แบบประเมินโครงร่างหลักสูตร แบบสอบถามผู้บริหาร แบบสอบถามผู้สอน แบบสัมภาษณ์ผู้เรียน และแบบสัมภาษณ์เพื่อนผู้เรียนและ (3) เครื่องมือในการศึกษาความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้เรียนเมื่อเรียนจบหลักสูตร ได้แก่ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน แบบสังเกตพฤติกรรมในการเรียน แบบสัมภาษณ์เจตคติต่อผู้เรียน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติร้อยละและวิเคราะห์เนื้อหา การหาประสิทธิภาพของบทเรียนได้ค่าประสิทธิภาพ 70.40 / 75.80 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 60 /60 ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้หลักสูตรภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับชาวต่างประเทศที่เน้นการเรียนรู้ตามสภาพจริงที่มีประสิทธิภาพ โดยผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่หลักสูตรกำหนดไว้ คือ ร้อยละ 60

องอาจ นัยพัฒนา (2548) ศึกษาการประเมินหลักสูตรตามโครงการการสอนภาษาไทยในประเทศไทย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม โดยประยุกต์ใช้แบบจำลองการประเมินแบบชิฟ (CIPP model) และแบบเน้นการตอบสนอง และการศึกษาเฉพาะกรณี พื้นที่ศึกษาคือ มหาวิทยาลัยแห่งชาติเวียดนามในสังกัดรัฐบาล 3 แห่ง และมหาวิทยาลัยเอกชน 1 แห่ง ประชากรได้แก่ นักศึกษาเวียดนาม ปัญญาชน ศิษย์เก่า อาสาสมัครการสอน อาจารย์ผู้สอน ผู้บริหารจัดการหลักสูตร ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการหรือนายจ้าง กงสุลใหญ่ และนักธุรกิจ เครื่องมือที่ใช้คือ แบบทดสอบและแบบสอบถาม และการศึกษาพบว่า ด้านบริบทการกำหนดตัวหลักสูตร แต่ผู้สอนมิได้ดำเนินการสอนตามองค์ประกอบของหลักสูตรที่กำหนด ด้านปัจจัยเบื้องต้น นักศึกษามีคุณสมบัติตามที่คาดหวัง ส่วนผู้ปกครองมีเจตคติต่อหลักสูตรภาษาไทยของบุตรหลาน ต่อการสื่อสารด้วยการใช้ภาษาไทย และการสนับสนุนการเรียนรู้ตามหลักสูตรของบุตรหลาน อยู่ในระดับปานกลางจนถึงระดับสูง ผู้สอนมีวุฒิที่เหมาะสม ความสามารถด้านทักษะการสอนยังต้องปรับปรุง ส่วนเจตคติต่อภาษาไทยและการสอนภาษาไทย อยู่ในทิศทางบวก ซึ่งสนับสนุนความสำเร็จของหลักสูตร อาคารสถานที่ยังมีข้อจำกัด ด้านกระบวนการ การบริหารจัดการหลักสูตรยังมีปัญหาและขาดความชัดเจน แต่การจัดการเรียนการสอน นักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมาก ด้านผลผลิต / ผลลัพธ์ พบว่า ผลสัมฤทธิ์โดยรวมอยู่ในระดับดี ความสามารถและทักษะการใช้ภาษา นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นได้

सनาน ลิปีเศวตกุล (2547) ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติสำหรับประเทศไทยในอนาคต โดยใช้เทคนิค E D F R (Ethnographic Delphi Futures Research) กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ และประสบการณ์ในการศึกษานานาชาติ จำนวน 24 คน โดยเลือก

แบบเจาะจง เครื่องที่ใช้เก็บข้อมูลคือ การสัมภาษณ์และแบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า 1) ด้านแนวคิดเสริมสร้างความเป็นนานาชาติและความเป็นไทยควบคู่กันไป 2) ด้านจุดมุ่งหมายมีแนวโน้มเน้นคิดเป็น ทำเป็น ความคิดสร้างสรรค์ 3) ด้านหลักสูตรเป็นหลักสูตรทันสมัย เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง 4) ผู้เรียนมีความหลากหลาย 5) ผู้สอน ควรค้นคว้าวิเคราะห์ปัญหาในด้านต่างๆ มากขึ้น 6) ภาษาใช้ภาษาอังกฤษ 7) ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ง่ายขึ้น 8) มีเกณฑ์กลางในการคัดเลือกผู้เรียน 9) วัดและประเมินตามสภาพความเป็นจริง 10) ระบบการศึกษาเป็นระบบ 12 ปี 11) การบริหารงบประมาณให้อิสระกับโรงเรียนนานาชาติให้เป็นไปตามความเป็นจริง 12) บุคลากรต้องพัฒนาอยู่เสมอ 13) จัดอาคารสถานที่ให้เหมาะสม นักเรียนไม่จำเป็นต้องนั่งเรียนในห้องเรียนเพียงอย่างเดียว 14) นักเรียนจะมีคุณภาพสูงขึ้น มีทักษะที่หลากหลายปรับตัวเข้ากับสังคมต่างประเทศได้

สุมิการ สุวรรณ (2549) ศึกษาสภาพการเรียนการสอนวิชาบูรณาการ หมวดวิชาศึกษา : รายวิชามนุษย์กับสังคม ประชากรคือ นิสิต ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1/2549 จำนวน 441 คน และอาจารย์ผู้สอน 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า สภาพการเรียนการสอนโดยทั่วไป ขนาดห้องเรียนมีความเหมาะสม สื่ออุปกรณ์มีความทันสมัยเหมาะสม ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอน ด้านเนื้อหาวิชา การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ การจัดช่วงเวลาเรียน จำนวนผู้เรียน ขนาดห้องเรียน สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน ลำดับหัวข้อการบรรยายและการได้รับความรู้ความเข้าใจ มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมศึกษาดูงาน นักศึกษาเห็นว่าการจัดกิจกรรมศึกษาดูงานก่อให้เกิดประโยชน์ในการเรียนรู้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2549) ศึกษาการประเมินหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป ปีการศึกษา 2548 กลุ่มตัวอย่างได้แก่นิสิตจำนวน 2,398 คน และอาจารย์ผู้สอนรายวิชาการศึกษาทั่วไป จำนวน 48 คน โดยประเมินด้านจุดมุ่งหมาย การเรียนการสอน และการบริหารจัดการ มีวิธีวิจัยประกอบด้วยการศึกษาเอกสาร และการแจกแบบสอบถาม และการประชุมเฉพาะกลุ่ม (Focus group) นิสิต บัณฑิต ผู้บริหาร และผู้ใช้ ผลการศึกษาพบว่า นิสิตมีความเห็นต่อจุดมุ่งหมายหลักสูตรศึกษาทั่วไปโดยภาพรวมระดับปานกลางส่วนอาจารย์มีความเห็นว่าจุดมุ่งหมายหลักสูตรการศึกษาที่ได้ประสบความสำเร็จระดับมากทั้งนิสิตและอาจารย์เห็นว่าจุดมุ่งหมายที่ประสบความสำเร็จอันดับแรกคือ การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ต่อตนเองและสังคม เช่นเดียวกับความคาดหวังต่อจุดมุ่งหมายหลักสูตรการศึกษาทั่วไปของนิสิต และอาจารย์เห็นตรงกันในระดับมาก คือ การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม

ครรชิต ทะกอง (2548) ศึกษาการประเมินการจัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติของวิทยาลัยนานาชาติมหาวิทยาลัยนเรศวร กลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์ผู้สอนและนิสิต ของวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2547 เครื่องมือได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือ

ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นดังนี้ ด้านผลิตคุณภาพการจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ด้านหลักสูตรคุณภาพอยู่ในระดับมาก ด้านปัจจัยเกื้อหนุน คุณภาพอยู่ในระดับมาก ด้านกระบวนการเรียนการสอน คุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการวัดและการประเมินผล คุณภาพอยู่ในระดับมาก ส่วนกลุ่มนิสิตมีความคิดเห็นว่าทุกด้านทั้ง ด้านนิสิต ด้านอาจารย์ ด้านหลักสูตร ด้านปัจจัยเกื้อหนุน ด้านกระบวนการเรียนการสอน และด้านการวัดและการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง

วิชิต สุรัตน์เรืองชัย (2549) ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ คณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปีการศึกษา 2549 จำนวน 300 คน และนิสิต จำนวน 2,000 คน และการทำ Focus Group ใช้คณาจารย์จำนวน 45 คน ผลการศึกษาพบว่าด้านการจัดการ การเรียนการสอนของคณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา คณาจารย์มีความเห็นว่ามีการประมวลการสอนครบทุกวิชา พฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับดีมาก มีการใช้สื่ออย่างสม่ำเสมอ การวัดและประเมินผลเน้นเนื้อหา และกระบวนการเรียนรู้ ส่วนนิสิตมีความเห็นว่า พฤติกรรมการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับดีปานกลาง มีการสื่อสารสม่ำเสมอ จะประเมินผลโดยการทดสอบมากที่สุด ส่วนปัญหาการจัดการเรียนการสอน คณาจารย์มีความเห็นว่าปัญหาที่มากที่สุดคือ ไม่มีเวลาเตรียมการสอน ส่วนปัญหาในส่วนตัวความคิดเห็นของนิสิตคือ อาจารย์ขาดเทคนิคการสอน และความต้องการพัฒนาการเรียนการสอน คณาจารย์ต้องการพัฒนาการสอนโดยอบรมปฏิบัติการ รูปแบบ และเทคนิคการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่วนนิสิตต้องการให้อาจารย์เตรียมการสอนล่วงหน้าและเข้าห้องสอนตรงเวลา

ธีรศักดิ์ อุ่่นอารมณฺ์เลิศ และคณะ(2552) ศึกษาการประเมินหลักสูตรศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีผู้ให้ข้อมูล 6 กลุ่ม ได้แก่ ผู้สอน นักศึกษาที่กำลังศึกษามหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ผู้บังคับบัญชา อาจารย์ที่ปรึกษา มหาบัณฑิตที่ศึกษาต่อระดับปริญญาเอกและผู้เชี่ยวชาญ การประเมินหลักสูตรครั้งนี้ใช้รูปแบบการประเมินแบบชิป (CIPPI) รวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้คือ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า วัดดูประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจน เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน มีความสอดคล้องกับหน่วยงานและความต้องการของผู้เรียน ส่วนปัจจัยนำเข้าพบว่าโครงสร้างหลักสูตรมีความเหมาะสมระดับมาก ผู้สอนมีความเหมาะสมระดับปานกลางถึงมากที่สุด นักศึกษาเหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุด องค์กรประกอบที่สนับสนุนการเรียนการสอนเหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุด ในขณะที่การประเมินผลผลิตพบว่ากลุ่มมหาบัณฑิตเห็นว่าตนเองมีคุณลักษณะด้านความรู้ ทักษะและเจตคติในระดับมากถึงมากที่สุด กลุ่มผู้บังคับบัญชาพึงพอใจมหาบัณฑิตในระดับมาก และกลุ่มอาจารย์ที่ปรึกษาของมหาบัณฑิตที่ศึกษาต่อในระดับ

ปริญญาเอก พึงพอใจในระดับปานกลางถึงมาก และการประเมินผลกระทบกลุ่มมหาบัณฑิตเห็นว่าตนสามารถนำความรู้ความสามารถ ทักษะประสบการณ์ที่ได้รับไปประยุกต์ในการปฏิบัติงานในระดับมาก

สุริย์วรรณ เสถียรสุคนธ์ (2009) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การสอนภาษาไทยให้แก่ นักศึกษาชาว จีน : สภาพ ปัญหา และแนวทางแก้ไข มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการ แก้ไขเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาไทยให้ แก่ นักศึกษาชาวจีนในเขตกรุงเทพมหานคร และ ปริมณฑล 2. แสวงหาแนวทางพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ การศึกษา วิจัยเรื่องนี้เป็นงานวิจัยภาคสนาม โดยมุ่งให้ได้ผลการวิจัย 2 ส่วนคือ ใช้วิธีการสัมภาษณ์ ผู้สอนแบบเจาะลึกจำนวน 19 ตัวอย่าง และ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามผู้เรียนที่เป็น นักศึกษาชาวจีน 160 ตัวอย่าง ผลการวิจัยในส่วนของผู้สอนพบว่า สภาพการสอนภาษาไทยให้แก่ นักศึกษาชาวจีนในระบบอุดมศึกษาไทยมี 2 แบบคือ หลักสูตรระยะสั้น 4-6, 8-16 สัปดาห์ มี วัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการใช้ภาษาไทยเบื้องต้นสามารถใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารใน ชีวิตประจำวันได้ และหลักสูตรระยะยาว 1-2 ปี มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการใช้ภาษาไทย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนเป็นภาษาไทยให้แก่ นักศึกษาชาวจีน ในประเด็นปัญหาและอุปสรรค เกี่ยวกับการสอน ผู้สอนเห็นว่าปัญหาสำคัญคือผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้ภาษาไทยแตกต่างกัน บางส่วนมี ปัญหาการปรับตัวให้เข้ากับสังคมไทย แต่ส่วนใหญ่มีข้อดีคือความขยันหมั่นเพียร ดังนั้นแนวทางแก้ไข จึงควรเน้นการทดสอบพื้นฐานความรู้และการเรียนปรับพื้นฐานภาษาไทยของผู้เรียนตลอดจนการเตรียม ความพร้อมก่อนเดินทางมาเรียนที่ประเทศไทย ในส่วนของผู้เรียนพบว่า นักศึกษาชาวจีนมีทัศนคติต่อ การสอนภาษาไทยว่า เป็นการสอนแบบบรรยายและฝึกปฏิบัติในห้องเรียน โดยเน้นการใช้ทักษะทั้ง 4 คือ การฟัง พูด อ่าน เขียน อย่างสัมพันธ์กัน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเป็นไปอย่าง ไกล่ลชิด มีการให้ความรู้ทั้งด้านภาษาและวัฒนธรรมควบคู่กัน ในประเด็นปัญหาการสอน ผู้เรียนเห็นว่า ทั้งครูและนักศึกษชาวจีนมีความรู้ความสามารถและความรับผิดชอบต่างกัน ขาดสื่อการสอนที่ ทันสมัย ขาดตำราหรือเอกสารการสอนที่เหมาะสม ดังนั้นแนวทางแก้ไขจึงควรเน้นการเตรียมความ พร้อมในทุกด้าน และทางสถาบันต้นสังกัดควรมีการประเมินคุณภาพอย่างเข้มงวดและเป็นระบบที่ ชัดเจน

สมหมาย รอดแป้นและคณะ (2552) ได้ศึกษาปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไข ในการ เรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานใน 4 ทักษะคือทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา จำนวน 137 คน พบว่าปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษพื้นฐานที่พบใน ระดับมาก คือ ปัญหาด้านผู้เรียนซึ่งเกิดจากการที่ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้ภาษาอังกฤษไม่ดี รองลงมา คือผู้เรียนขาดโอกาสในการฝึกฝนทักษะภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ในส่วนของปัญหาทางด้าน ผู้สอน ด้านวิธีการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านสื่อทัศนูปกรณ์และด้านการวัดและประเมินผล พบว่าอยู่

ในระดับปานกลาง ส่วนแนวทางในการแก้ไขปัญหาคือการเรียนการสอนภาษาอังกฤษพื้นฐาน โดยสรุปมีดังนี้ การแก้ไขปัญหาด้านผู้เรียน ควรส่งเสริมความมั่นใจในการตอบคำถามพร้อมทั้งหาโอกาสฝึกฝนทักษะภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันและส่งเสริมด้านการอ่านและการเขียนให้มากขึ้น ผู้สอนควรหาโอกาสพานิสิตเข้าไปใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาให้มากขึ้นสร้างความสนใจในวิชาภาษาอังกฤษและเพิ่มเติมความรู้ในการสอนภาษาอังกฤษให้มากขึ้น ส่วนแนวทางแก้ไขปัญหาด้านวิธีการสอนควรเน้นทักษะ ฟัง พูด อ่าน เขียน ปรับใช้กับห้องเรียนและมีกิจกรรม สื่อการสอนให้ทันสมัย สำหรับแนวทางแก้ไขปัญหาด้านเนื้อหาวิชา พบว่าเนื้อหาวิชาควรเหมาะสมกับระดับผู้เรียนและเอื้อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะครบทั้ง 4 ด้าน และด้านโสตทัศนูปกรณ์ในห้องเรียน ควรมีประสิทธิภาพและมีเพียงพอ นอกจากนี้ด้านการวัดและประเมินผล ควรวัดให้ตรงกับเนื้อหาในบทเรียน ซึ่งจะต้องมีความเหมาะสมและเที่ยงตรง

นางสมร พงษ์พานิช (2554) ได้ศึกษาปัญหาของการพูดภาษาอังกฤษในการสื่อสารด้วยวาทาของนิสิตคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตศรีราชา ตุลาคม 2550 ถึงกันยายน 2551 การวิจัยครั้งนี้มุ่งสำรวจปัญหาการพูดภาษาอังกฤษอย่างเป็นทางการในรูปแบบการพูดนำเสนอและการพูดแสดงความคิดเห็นในที่ชุมชน เพื่อเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นการวิจัยแบบผสมผสานการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตศรีราชา ที่ศึกษาอยู่ในคณะวิทยาการจัดการ จำนวน 179 คน เรียนวิชาการสื่อสารด้วยวาทาในภาคปลายปีการศึกษา 2550 จำนวน 89 คน และในภาคต้นปีการศึกษา 2551 จำนวน 90 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามแบบประเมินค่า การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง ผลการวิจัยพบว่าปัญหาการพูดภาษาอังกฤษอย่างเป็นทางการในที่ชุมชนของนิสิตคือ 1) การขาดความมั่นใจในตนเอง สืบเนื่องมาจากมีความรู้พื้นฐานทางด้านภาษาอังกฤษไม่เพียงพอสำหรับการสื่อสาร มีจำนวนคำศัพท์น้อย ขาดทักษะการใช้ภาษาในการสื่อสารในสภาพจริง 2) การขาดทักษะการคิดวิเคราะห์และการให้เหตุผลสนับสนุนความคิด นอกจากนี้การวิจัยพบว่าการเรียนที่มีการลงมือปฏิบัติอย่างจริงจัง ต่อเนื่องและสม่ำเสมอภายใต้การให้คำแนะนำในการแก้ไขข้อบกพร่องเป็นรายบุคคลช่วยให้มีความมั่นใจ และพัฒนาความสามารถทางด้านการพูด

ปรียา หิรัญประดิษฐ์ (อ้างถึงในชาติ ศรีพุทธาธรรม, 2548: 29) ศึกษาวิจัยเรื่องสถานภาพการเรียนและการสอนภาษาไทยให้แก่ชาวต่างประเทศในประเทศไทย ในประเด็นความคิดเห็นบางประการของชาวต่างประเทศต่อการเรียนการสอนภาษาไทย ด้านความพึงพอใจ ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้เรียนในชั้นเรียนเห็นว่าครูมีความสำคัญมาก ผู้เรียนพอใจในการสอนของครูมากที่สุด เพราะครูช่วยแก้ไขภาษาให้ถูกต้องโดยเฉพาะการออกเสียง ชอบการเรียนในชั้นเรียนเพราะมีโอกาสฝึกฝนกับเพื่อนและครู แม้แต่ผู้เรียนด้วยตนเองก็ต้องการครู เพราะหนังสือช่วยอะไรไม่ได้มาก การเรียนภาษาที่ดีต้องมีผู้สอน

2. กิจกรรมการเรียน กิจกรรมเสริมนอกเวลาเรียน เช่น การไปทัศนศึกษา และการจัดเพื่อนทางภาษาเป็นสิ่งที่ผู้เรียนพอใจมาก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการศึกษา และปัญหาการจัดการศึกษา หลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ ทั้งนี้เพื่อนำข้อค้นพบไปพัฒนาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ ซึ่งเป็นการวิจัยทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพโดยแบ่งวิธีดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรเป้าหมาย ในการศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดประชากรเป้าหมายได้แก่

1.1 ผู้บริหารคณะศิลปศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณบดี รองคณบดี และผู้ช่วยคณบดี

1.2 คณะกรรมการประจำหลักสูตร จำนวน 5 คน

1.3 ผู้สอน ซึ่งเป็นผู้สอน นักศึกษาต่างชาติในภาคการศึกษาที่ 2/2554

1.4 ผู้เรียน ซึ่งเป็นนักศึกษาจีนที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษา 2/2554 จำนวน 70 คน

1.5 ผู้ใช้บัณฑิต ในที่นี้คือ ผู้บังคับบัญชา / หัวหน้างานที่นักศึกษาไปฝึกงาน

2. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1

1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ ทบทวนเอกสารวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ

2) สืบค้นความคิดเห็นเบื้องต้นของผู้สอน และผู้เรียนเกี่ยวกับการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์

3) จัดหมวดหมู่ข้อมูลที่ได้จากการทบทวนเอกสารวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

4) จัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

5) นำเครื่องมือที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและให้คำแนะนำเสนอแนะ ทั้งในแง่ความเหมาะสมและความสอดคล้องของแบบสอบถาม

6) นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

7) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้

ลักษณะแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับ
ชาวต่างชาติ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ เพิ่มเติม

ขั้นตอนที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูล

1) ประสานงานกับหัวหน้าสาขาภาษาไทยประยุกต์ เพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูลทั้ง
จาก คณะกรรมการประจำหลักสูตร ผู้สอน และผู้เรียน

2) ติดต่อขอสัมภาษณ์ผู้บริหาร ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาภาษาไทยประยุกต์
สำหรับชาวต่างชาติ

ติดต่อขอสัมภาษณ์หน่วยงานที่นักศึกษาต่างชาติในหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์ไป
ฝึกงาน

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) แบบสอบถาม นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม มาหาค่าเฉลี่ยโดยกำหนดค่า
คะแนน ดังนี้

คะแนน	5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
คะแนน	4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
คะแนน	3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
คะแนน	2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
คะแนน	1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

และแปลค่าคะแนน ดังนี้

ค่าคะแนน	4.51 – 5.00	หมายความว่า เห็นด้วยมากที่สุด
ค่าคะแนน	3.51 – 4.50	หมายความว่า เห็นด้วยมาก
ค่าคะแนน	2.51 – 3.50	หมายความว่า ปานกลาง
ค่าคะแนน	1.51 – 2.50	หมายความว่า น้อย
ค่าคะแนน	1.00 – 1.50	หมายความว่า น้อยที่สุด

2) แบบสัมภาษณ์ ใช้วิเคราะห์เนื้อหา แล้วนำเสนอผลโดยการบรรยายเพื่อ เสริม
ความสมบูรณ์ของการศึกษา

3) จัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในผลการศึกษา ระหว่างคณะกรรมการประจำ
หลักสูตร และอาจารย์ผู้สอนในสาขาภาษาไทยประยุกต์ เพื่อนำเสนอแนวทางการจัดการศึกษา
หลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ
ขั้นตอนที่ 4 สรุปและอภิปรายผล

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการแจกแบบสอบถามนักศึกษา ผู้บริหาร ผู้สอน และผู้ใช้บัณฑิต จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และนำผลการวิจัยมาวิเคราะห์สรุปผล ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละนักศึกษา จำแนกตามข้อมูลทั่วไป

N = 68

รายชื่อ	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1	เพศ		
	ชาย	12	17.60
2	หญิง	56	82.40
	สถานภาพ		
	ปีที่ 3	34	50.00
	ชั้นปีที่ 4	34	50.00
3	เกรดเฉลี่ย		
	ต่ำกว่า 3.00		
	3.01 – 3.50	4	7.27
	3.51 ขึ้นไป	25	45.45
		26	47.28

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 82.40 และ เพศชายร้อยละ 17.60 ด้านสถานภาพพบว่าเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 50 และชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 50 ส่วนเกรดเฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ในระดับ 3.51 ขึ้นไป ร้อยละ 38.20 รองลงมา 3.01-3.50 ร้อยละ 36.80 และ ต่ำกว่า 3.00 ร้อยละ 5.90

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทย ประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

รายชื่อ	ด้านหลักสูตร	μ	S.D	ระดับความหมาย
---------	--------------	-------	-----	---------------

1	วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับสภาพสังคมและความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน	3.59	0.99	มาก
2	วัตถุประสงค์ของหลักสูตรระบุลักษณะของผลผลิตที่มุ่งหวังอย่างชัดเจน	3.50	0.86	ปานกลาง
3	วัตถุประสงค์หลักสูตรมีความเหมาะสมกับผู้เรียน	3.49	1.03	ปานกลาง
4	ชาวต่างชาติ	3.69	0.87	มาก
5	โครงสร้างของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับ	3.35	0.94	ปานกลาง
6	วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเนื้อหารายวิชามีความเหมาะสมสอดคล้องกัน	3.63	0.98	มาก
7	รายวิชาในหลักสูตรครอบคลุมเนื้อหาสาระที่จำเป็นของการใช้ภาษาไทย	3.51	0.98	ปานกลาง
8	การจัดเรียงลำดับของเนื้อหา	3.49	0.95	ปานกลาง
9	รายวิชาช่วยให้ง่ายต่อการเรียนรู้	3.37	0.98	ปานกลาง
10	ลำดับรายวิชามีความสอดคล้องตลอดหลักสูตรรายวิชาในหลักสูตรมีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนรายวิชาสามารถนำไปประกอบอาชีพได้	3.41	1.04	ปานกลาง
รวม		3.50	0.96	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 นักศึกษามีความความเห็นในภาพรวมด้านหลักสูตร อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า โครงสร้างของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 3.69$) รองลงมา คือ รายวิชาในหลักสูตรครอบคลุมเนื้อหาสาระที่จำเป็นของการใช้ภาษาไทย และ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับสภาพสังคมและความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน ($\mu = 3.63$ และ $\mu = 3.59$) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็น
เกี่ยวกับคุณสมบัติผู้สอนหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์
สำหรับชาวต่างชาติ

รายชื่อ	ด้านคุณสมบัติผู้สอน	μ	S.D	ระดับความหมาย
1	มีความรู้ในรายวิชาที่สอน	4.0	0.9	มาก
2	มีสื่อและวิธีสอนที่หลากหลาย	1	22	มาก
3	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์รายวิชา ส่งเสริมให้นักศึกษาคิด วิเคราะห์ และกล้าแสดงความคิดเห็น	3.7	0.8	มาก
4	รับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักศึกษา	1	82	มาก
5	มีความตั้งใจและทุ่มเทในการสอน	4.0	0.8	มาก
6	มีเจตคติที่ดีในวิชาชีพครู	0	98	มาก
		3.6	1.0	
		9	40	
		3.9	0.8	
		1	42	
		3.8	0.8	
		5	68	
	รวม	3.8	0.9	มาก
		6	1	

จากตารางที่ 3 นักศึกษามีความความเห็นในภาพรวมด้านคุณสมบัติผู้สอนอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าผู้สอนมีความรู้ในรายวิชาที่สอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.01$) รองลงมา คือ ผู้สอนส่งเสริมให้นักศึกษาคิด วิเคราะห์ และกล้าแสดงความคิดเห็นและ มีความตั้งใจและทุ่มเทในการสอน ($\mu = 4.00$ และ $\mu = 3.91$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

รายชื่อ	ด้านการเรียนการสอน	μ	S.D	ระดับความหมาย
1	นักศึกษาสามารถเชื่อมโยงความรู้	3.59	0.93	มาก
2	ทฤษฎีกับปฏิบัติได้จริง	3.62	0.90	มาก
3	นักศึกษาสามารถคิด วิเคราะห์ ตัดสินแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นระบบ	3.78	0.90	ปานกลาง
4	ส่งเสริมให้นักศึกษาแสดงออกอย่างสร้างสรรค์	3.50	0.87	มาก
5	ส่งเสริมให้นักศึกษามีประสบการณ์ทั้งในห้องเรียน	3.82	0.93	มาก
6	และนอกห้องเรียน	3.90	0.81	มาก
7	ส่งเสริมให้นักศึกษาค้นคว้าและการทำงานร่วมกัน	3.71	0.92	
	มีการสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมในการสอน			
	ส่งเสริมให้เข้าร่วมกิจกรรม			

	เสริมหลักสูตรต่างๆเพื่อพัฒนาตนเองและครอบครัว			
	รวม	3.70	0.90	มาก

จากตารางที่ 4 นักศึกษามีความเห็นในภาพรวมด้านการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่ามีการสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมในการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 3.90$) รองลงมา คือ ส่งเสริมให้นักศึกษาค้นคว้าและการทำงานร่วมกันและ ส่งเสริมให้เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆ เพื่อพัฒนาตนเองและครอบครัว ($\mu = 3.82$ และ $\mu = 3.71$) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับทรัพยากรการเรียนรู้หลักสูตรภาษาไทยประยุกต์ สำหรับชาวต่างชาติ

รายชื่อ	ด้านทรัพยากรการเรียนรู้	μ	S.D	ระดับความหมาย
1	ความพร้อมเรื่องเอกสารประกอบการเรียนการสอน	3.84	0.92	มาก
2	ความพร้อมของห้องสมุด	3.75	0.99	มาก
3	ความพร้อมของห้องเรียนบรรยาย	3.63	0.91	ปานกลาง
4	ความพร้อมของอุปกรณ์สื่อ-โสตทัศนูปกรณ์	3.50	1.04	มาก
5	ความพร้อมของเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.56	0.99	
	รวม	3.65	0.98	มาก

จากตารางที่ 5 นักศึกษามีความความเห็นในภาพรวมด้านทรัพยากรการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าความพร้อมเรื่องเอกสารประกอบการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 3.84$) รองลงมา คือ ความพร้อมของห้องสมุด และความพร้อมของห้องเรียนบรรยาย ($\mu = 3.75$ และ $\mu = 3.63$) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

รายชื่อ	ด้านการบริหารจัดการ	μ	S.D	ระดับความหมาย
1	แผนการศึกษาในหลักสูตรมีความชัดเจนและมีการปฏิบัติเป็นไปตามที่กำหนด	3.6	0.9	มาก
2	อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ในการเรียนการสอนมีคุณภาพ	3.4	0.9	ปานกลาง
3	มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาและการให้คำปรึกษาที่ดี	3.7	0.9	มาก
4	มีแหล่งข้อมูลประชาสัมพันธ์ด้านต่างๆ	3.5	0.9	มาก
		3.6	0.9	
		3.5	0.9	
	รวม	3.6	0.9	มาก

	2	4	
--	---	---	--

จากตารางที่ 6 นักศึกษามีความเห็นในภาพรวมด้านการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาและการให้คำปรึกษาที่ดีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 3.75$) รองลงมา คือ มีแหล่งข้อมูลประชาสัมพันธ์ด้านต่างๆ และ แผนการศึกษาในหลักสูตรมีความชัดเจนและมีการปฏิบัติเป็นไปตามที่กำหนด ($\mu = 3.65$ และ $\mu = 3.60$) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านสภาพแวดล้อมหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

ราย ข้อ	ด้านสภาพแวดล้อม	μ	S. D	ระดับ ความหมา ย
1	มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้	3.5	0.8	มาก
2	มีสถานที่ให้นักศึกษาได้พักผ่อน หย่อนใจ ศึกษาความรู้ด้วย ตนเอง	3	9	มาก
3	มีสถานที่ออกกำลังกายแก่นักศึกษา	3.7	0.9	ปานกลาง
		1	1	
		3.1	1.1	
		3	6	
	รวม	3.4	0.9	ปานกลาง
		5	9	

จากตารางที่ 7 นักศึกษามีความเห็นในภาพรวมด้านสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีสถานที่ให้นักศึกษาได้พักผ่อนหย่อนใจ ศึกษาความรู้ด้วย

ตนเองมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 3.71$) รองลงมา คือ มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้และมีสถานที่ออกกำลังกายแก่นักศึกษา ($\mu = 3.53$ และ $\mu = 3.13$) ตามลำดับ

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการให้บริการ / การสนับสนุนการเรียนการสอน / การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรหลักสูตรภาษาไทย ประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

รายชื่อ	ด้านการให้บริการ / การสนับสนุนการเรียนการสอน/การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	μ	S. D	ระดับความหมาย
1	คุณภาพในการให้บริการติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ธุรการ	3.3	1.0	ปานกลาง
2	ของคุณะ	7	1	ปานกลาง
3	คุณภาพในการให้บริการหอพักนักศึกษา	3.4	0.9	ปานกลาง
4	ประสิทธิภาพของระบบที่ให้บริการการศึกษา เช่น ระบบลงทะเบียน การแจ้งผลการศึกษา	1	0	ปานกลาง
5	มีกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะนอกห้องเรียน	3.4	0.9	ปานกลาง
6	ความเหมาะสมของเวลาในการจัดกิจกรรม	9	2	ปานกลาง
	มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะชีวิตและสังคม	3.4	1.1	
		4	0	
		3.3	0.9	
		7	6	
		3.3	0.9	

		5	4	
รวม		3.4	0.9	ปานกลาง
		0	7	

จากตารางที่ 8 นักศึกษามีความเห็นในภาพรวมด้านการให้บริการ/การสนับสนุนการเรียนการสอน /การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ประสิทธิภาพของระบบที่ให้บริการศึกษา เช่น ระบบลงทะเบียน การแจ้งผลการศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 3.49$) รองลงมา คือ มีกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะนอกห้องเรียนและ คุณภาพในการให้บริการหอพักนักศึกษา ($\mu = 3.44$ และ $\mu = 3.41$) ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการประเมินผลหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์ สำหรับชาวต่างชาติ

รายชื่อ	ด้านการประเมินผล	μ	S. D	ระดับความหมาย
---------	------------------	-------	------	---------------

1	มีวิธีการประเมินที่หลากหลาย	3.4	0.9	ปานกลาง
2	มีการวัดและประเมินผล			มาก
3	สอดคล้องกับเนื้อหา	3	4	มาก
	แบบทดสอบสอดคล้องกับ	3.5	0.8	
4	พฤติกรรมที่ต้องการวัดและ	6	7	มาก
5	ประเมิน	3.5	0.8	มาก
	การวัดและประเมินผลมีความ	9	9	
	เหมาะสม			
	ผู้เรียนสามารถสะท้อนผลการ	3.6	0.8	
	เรียนรู้ของตนเองได้	8	3	
		3.7	0.8	
		2	4	
รวม		3.5	0.8	มาก
		9	7	

จากตารางที่ 9 นักศึกษามีความเห็นในภาพรวมด้านการประเมินผลอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าผู้เรียนสามารถสะท้อนผลการเรียนรู้ของตนเองได้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 3.72$) รองลงมา คือ การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมและทักษะนอกห้องเรียนและ แบบทดสอบสอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการวัดและประเมิน ($\mu = 3.68$ และ $\mu = 3.59$) ตามลำดับ

ตารางที่ 10 ภาพรวมค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษา หลักสูตรภาษาไทย ประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

รายชื่อ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทย ประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ	μ	S. D	ระดับ ความหมาย
1	ด้านหลักสูตร	3.5	0.9	ปานกลาง มาก มาก มาก มาก
2	ด้านคุณสมบัติผู้สอน	0	6	
3	ด้านการเรียนการสอน	3.8	0.9	
4	ด้านทรัพยากรการเรียนรู้	6	1	
5	ด้านการบริหารจัดการ	3.7	0.8	
		0	9	
		3.6	0.9	
		5	8	
		3.6	0.9	
		2	4	

รายชื่อ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทย ประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ (ต่อ)	μ	S. D	ระดับ ความหมาย
6	ด้านสภาพแวดล้อม	3.4	0.9	ปานกลาง ปานกลาง
7	ด้านการให้บริการ / การ สนับสนุนการเรียนการสอน/การ	5	9	
8	จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	3.4	0.9	มาก
	ด้านการประเมินผล	0	7	
		3.5	0.8	

		9	7	
รวม		3.5	0.9	มาก
		9	4	

จากตารางที่ 10 นักศึกษามีความเห็นในภาพรวมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านคุณสมบัติผู้สอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 3.86$) รองลงมา คือ ด้านการเรียนการสอนและ ด้านทรัพยากรการเรียนรู้ ($\mu = 3.70$ และ $\mu = 3.65$) ตามลำดับ

4.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามข้อมูลทั่วไป

N = 5

รายชื่อ	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1	ประสบการณ์การทำงานเกี่ยวกับหลักสูตร	1	20
	1-2 ปี	2	40
	3-4 ปี	2	40
	5 ปีขึ้นไป		
2	งานบริหารที่เกี่ยวข้องบริหาร	4	80

วิชาการ	2	40
กิจการนักศึกษา	2	40
วิจัย	1	20
ประกันคุณภาพ	-	-

จากตารางที่ 11 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์การทำงานอยู่ระหว่าง 1-2 ปี ร้อยละ 20 ประสบการณ์การทำงาน 3-4 ปี ร้อยละ 40 และ 5 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 40 โดยส่วนใหญ่รับผิดชอบงานบริหาร ร้อยละ 80 งานวิชาการ ร้อยละ 40 งานกิจการนักศึกษา ร้อยละ 40 และงานวิจัย ร้อยละ 20

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

รายชื่อ	ด้านหลักสูตร	μ	S.D	ระดับความหมาย
---------	--------------	-------	-----	---------------

1	วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับสภาพสังคมและความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน	3.20	0.45	ปานกลาง
2	วัตถุประสงค์ของหลักสูตรระบุลักษณะของผลผลิตที่มุ่งหวังอย่างชัดเจน	3.20	0.45	ปานกลางมาก
3	วัตถุประสงค์หลักสูตรมีความเหมาะสมกับผู้เรียนชาวต่างชาติ	3.60	0.89	ปานกลางมาก
4	โครงสร้างของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	3.40	0.89	ปานกลางมาก
5	เนื้อหารายวิชามีความเหมาะสมสอดคล้องกัน	3.40	0.55	ปานกลาง
6	รายวิชาในหลักสูตรครอบคลุมเนื้อหาสาระที่จำเป็นของการใช้ภาษาไทย	3.60	0.55	ปานกลาง
7	การจัดเรียงลำดับของเนื้อหาวิชาช่วยให้ง่ายต่อการเรียนรู้	3.80	0.84	ปานกลาง
8	ลำดับรายวิชามีความสอดคล้องตลอดหลักสูตร	3.40	0.55	ปานกลาง
9	รายวิชาในหลักสูตรมีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	3.80	0.84	
10	รายวิชาสามารถนำไปประกอบอาชีพได้	3.40	0.55	

		3.2 0	0.4 5	
		3.2 0	0.4 5	
	รวม	3.4 0	0.6 1	ปานกลาง

จากตารางที่ 12 ผู้บริหารมีความเห็นในภาพรวมด้านหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าการจัดเรียงลำดับของเนื้อหาวิชาช่วยให้ง่ายต่อการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 3.80$) รองลงมา คือ วัตถุประสงค์หลักสูตรมีความเหมาะสมกับผู้เรียนชาวต่างชาติและ รายวิชาในหลักสูตรครอบคลุมเนื้อหาสาระที่จำเป็นของการใช้ภาษาไทย ($\mu = 3.60$)

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติผู้สอนการจัด การศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

รายชื่อ	ด้านคุณสมบัติผู้สอน	μ	S.D	ระดับความหมาย
1	มีความรู้ในรายวิชาที่สอน	4.0	0.7	มาก
2	มีสื่อและวิธีสอนที่หลากหลาย	0	1	มาก
3	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์รายวิชา	3.6	1.1	มาก
4	ส่งเสริมให้นักศึกษาคิด วิเคราะห์	0	4	มาก
5	และกล้าแสดงความคิดเห็น	4.0	0.7	ปานกลาง
6	รับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักศึกษา	0	1	มาก
	มีความตั้งใจและทุ่มเทในการสอน	3.8	0.8	
	มีเจตคติที่ดีในวิชาชีพครู	0	4	
		3.2	0.4	
		0	5	
		4.4	0.8	
		0	9	
รวม		3.8	0.7	มาก
		3	9	

จากตารางที่ 13 ผู้บริหารมีความเห็นในภาพรวมด้านคุณสมบัติผู้สอนอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีเจตคติที่ดีในวิชาชีพครู มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.40$) รองลงมา คือ มีความรู้ในรายวิชาที่สอน ส่งเสริมให้นักศึกษาคิด วิเคราะห์ และกล้าแสดงความคิดเห็น ($\mu = 4.00$) ตามลำดับ

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

รายชื่อ	ด้านการเรียนการสอน	μ	S. D	ระดับความหมาย
1	นักศึกษาสามารถเชื่อมโยงความรู้ทฤษฎีกับปฏิบัติได้จริง	3.4	0.5	ปานกลาง
2	นักศึกษาสามารถคิด วิเคราะห์ ตัดสินแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นระบบ	3.4	0.5	ปานกลาง
3	ส่งเสริมให้นักศึกษาแสดงออกอย่างสร้างสรรค์	4.0	0.7	มาก
4	ส่งเสริมให้นักศึกษามีประสบการณ์ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน	4.0	0.7	มาก
5	ส่งเสริมให้นักศึกษาค้นคว้าและการทำงานร่วมกัน	3.6	0.8	ปานกลาง
6	มีการสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมในการสอน	3.6	0.8	ปานกลาง
7	ส่งเสริมให้เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆเพื่อพัฒนาตนเอง	3.8	0.4	ปานกลาง

	และครอบครัว	0	5	
		3.8	0.8	
		0	4	
		3.4	0.5	
		0	5	
	รวม	3.6	0.6	มาก
		2	5	

จากตารางที่ 14 ผู้บริหารมีความเห็นในภาพรวมด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ส่งเสริมให้นักศึกษาแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.00$) รองลงมา ส่งเสริมให้นักศึกษาค้นคว้าและการทำงานร่วมกัน และมีการสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมในการสอน ($\mu = 3.80$)

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับทรัพยากรการเรียนรู้อการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

รายชื่อ	ด้านทรัพยากรการเรียนรู้อ	μ	S. D	ระดับความหมาย
1	ความพร้อมเรื่องเอกสาร	3.4	0.9	ปาน
2	ประกอบกรเรียนการสอน	0	0	กลาง
3	ความพร้อมของห้องสมุด	3.2	0.8	ปาน
4	ความพร้อมของห้องเรียนบรรยาย	0	4	กลาง
5	ความพร้อมของอุปกรณ์สื่อ- โสตทัศนูปกรณ์	3.6	0.9	มาก
		0	0	ปาน

	ความพร้อมของเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.4 0	0.9 0	กลาง ปาน กลาง
		3.4 0	1.1 4	
	รวม	3.4 0	0.9 3	ปาน กลาง

จากตารางที่ 15 ผู้บริหารมีความเห็นในภาพรวมด้านทรัพยากรการเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าความพร้อมของห้องเรียนบรรยาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 3.60$) รองลงมา คือมีความพร้อมเรื่องเอกสารประกอบการเรียนการสอน ความพร้อมของอุปกรณ์สื่อ-โสตทัศนูปกรณ์ และความพร้อมของเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\mu = 3.40$)

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

รายชื่อ	ด้านการบริหารจัดการ	μ	S. D	ระดับความหมาย
1	แผนการศึกษาในหลักสูตรมีความชัดเจนและมีการปฏิบัติเป็นไปตามที่กำหนด	3.6 0	0.9 0	มาก
2	อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ในการเรียนการสอนมีคุณภาพ	3.6 0	0.9	ปานกลาง
3	มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาและการให้คำปรึกษาที่ดี	3.4 0	0	มาก

	มีแหล่งข้อมูลประชาสัมพันธ์ด้านต่างๆ	0	0.5	
		3.6	5	
		0	0.5	
			5	
รวม		3.5	0.7	มาก
		5	2	

จากตารางที่ 16 ผู้บริหารมีความเห็นในภาพรวมด้านการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า แผนการศึกษาในหลักสูตรมีความชัดเจนและมีการปฏิบัติเป็นไปตามที่กำหนด อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ในการเรียนการสอนมีคุณภาพ มีแหล่งข้อมูลประชาสัมพันธ์ด้านต่างๆ มีค่าเฉลี่ยในระดับเดียวกัน ($\mu = 3.60$)

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

รายชื่อ	ด้านสภาพแวดล้อม	μ	S. D	ระดับความหมาย
1	มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้	3.2	0.4	ปาน
2	มีสถานที่ให้นักศึกษาได้พักผ่อนหย่อนใจ ศึกษาความรู้ด้วยตนเอง	0	5	กลาง
3	มีสถานที่ออกกำลังกายแก่	3.2	0.8	ปาน
		0	4	กลาง

	นักศึกษา	3.6 0	0.8 9	มาก
	รวม	3.3 3	0.7 3	ปาน กลาง

จากตารางที่ 17 ผู้บริหารมีความเห็นในภาพรวมด้านสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีสถานที่ออกกำลังกายแก่นักศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 3.60$) รองลงมา คือ มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ และมีสถานที่ให้นักศึกษาได้พักผ่อนหย่อนใจ ศึกษาความรู้ด้วยตนเอง ($\mu = 3.20$)

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการให้บริการ / การสนับสนุนการเรียนการสอน / การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

ราย ข้อ	ด้านการให้บริการ / การ สนับสนุนการเรียนการสอน/การ จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	μ	S. D	ระดับ ความหม าย
1	คุณภาพในการให้บริการติดต่อ ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ธุรการ ของคุณะ	3.4 0	0.5 5	ปาน กลาง
2	คุณภาพในการให้บริการหอพัก นักศึกษา	3.6 0	0.5 5	มาก ปาน
3	ประสิทธิภาพของระบบที่ ให้บริการศึกษา เช่น ระบบ	3.4 0	0.5 5	ปาน กลาง
4	ลงทะเบียน การแจ้งผลการศึกษา			
5				

6	มีกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะ นอกห้องเรียน	3.8	0.8	มาก
	ความเหมาะสมของเวลาในการ จัดกิจกรรม	0	4	ปาน กลาง
	มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนา	3.4	0.5	มาก
	ทักษะชีวิตและสังคม	0	5	
		3.6	0.8	
รวม		3.5	0.6	มาก
		3	5	

จากตารางที่ 18 ผู้บริหารมีความความเห็นในภาพรวมด้านการให้บริการ / การสนับสนุนการเรียนการสอน/การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะนอกห้องเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 3.80$) รองลงมา คือ มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะชีวิตและสังคม และ คุณภาพในการให้บริการหอพักนักศึกษา ($\mu = 3.60$)

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการประเมินผลการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

รายชื่อ	ด้านการประเมินผล	μ	S. D	ระดับความหมาย
1	มีวิธีการประเมินที่หลากหลาย	3.4	0.8	ปาน
2	มีการวัดและประเมินผลสอดคล้อง	0	9	กลาง
3	กับเนื้อหา	4.0	0.7	มาก
4	แบบทดสอบสอดคล้องกับ	0	1	มาก

5	พฤติกรรมที่ต้องการวัดและประเมิน	4.0	0.7	มาก
	การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม	0	1	มาก
	ผู้เรียนสามารถสะท้อนผลการเรียนรู้ของตนเองได้	4.0	0.7	
		0	1	
		3.8	0.4	
รวม		0	5	
		3.8	0.6	มาก
		4	9	

จากตารางที่ 19 ผู้บริหารมีความเห็นในภาพรวมด้านการประเมินผลอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่ามีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหา แบบทดสอบสอดคล้องกับและการวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม พฤติกรรมที่ต้องการวัดและประเมินมีค่าเฉลี่ยในระดับเดียวกัน ($\mu = 4.00$)

ตารางที่ 20 ภาพรวมค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

รายชื่อ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ	μ	S. D	ระดับความหมาย
1	ด้านหลักสูตร	3.4	0.6	ปานกลาง
2	ด้านคุณสมบัติผู้สอน	0	1	มาก
3	ด้านการเรียนการสอน	3.8	0.7	มาก
4	ด้านทรัพยากรการเรียนรู้	3	9	ปานกลาง
5	ด้านการบริหารจัดการ	3.6	0.6	มาก
		2	5	

		3.4	0.9	
		0	3	
		3.5	0.7	
		5	2	

รายชื่อ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ(ต่อ)	μ	S. D	ระดับความหมาย
6	ด้านสภาพแวดล้อม	3.3	0.7	ปานกลาง
7	ด้านการให้บริการ / การสนับสนุนการเรียนการสอน/การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	3	3	มาก
8	ด้านการประเมินผล	3.5	0.6	
		3	5	มาก
		3.8	0.6	
		4	9	
	รวม	3.5	0.7	มาก
		6	2	

จากตารางที่ 20 ผู้บริหารมีความเห็นในภาพรวมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการประเมินผลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 3.84$) รองลงมา คือ ด้านคุณสมบัติ

ผู้สอนและ ด้านการเรียนการสอน($\mu = 3.83$ และ $\mu = 3.62$)
ตามลำดับ

4.3 ข้อมูลทั่วไปของผู้สอน

ตารางที่ 21 จำนวนและร้อยละของผู้สอน จำแนกตามข้อมูลทั่วไป

N = 15

รายชื่อ	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1	เพศ		
	ชาย	7	46.70
2	หญิง	8	53.30
	สถานภาพ		
	อาจารย์สาขาภาษาไทย		
	ประยุกต์	3	20.00
3	อาจารย์นอกสาขา	11	73.30
	ภาษาไทยประยุกต์	1	6.70
	อาจารย์พิเศษนอกคณะศิลปศาสตร์		
4	อายุ	3	20.00
	ต่ำกว่า 30 ปี	9	60.00
	อายุ 31-40 ปี	2	13.30
	อายุ 41-50 ปี	1	3.70
	อายุ 51 ปีขึ้นไป		
4	ประสบการณ์การทำงาน	4	26.70
	เกี่ยวกับหลักสูตร	2	13.30
	1-5 ปี	4	26.70
	6-10 ปี	5	33.30
	11-15 ปี		

	16 ปีขึ้นไป		
--	-------------	--	--

จากตารางที่ 21 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 53.30 และ เพศชายร้อยละ 46.70 ด้านสถานภาพพบว่า เป็นอาจารย์สาขาภาษาไทยประยุกต์ ร้อยละ 20.00 อาจารย์นอกสาขาภาษาไทยประยุกต์ ร้อยละ 73.30 และอาจารย์พิเศษนอกคณะศิลปศาสตร์ ร้อยละ 6.70 ประสบการณ์การทำงานเกี่ยวกับหลักสูตรระหว่าง 1-5 ปี ร้อยละ 26.70 ระหว่าง 6-10 ปี ร้อยละ 13.30 ระหว่าง 11.-15 ปี ร้อยละ 26.70 และ 16 ปีขึ้นไปร้อยละ 33.30

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านหลักสูตรการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

รายชื่อ	ด้านหลักสูตร	μ	S.D	ระดับความหม
---------	--------------	-------	-----	-------------

				าย
1	วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับสภาพสังคมและความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน	4.0 7	0.5 9	มาก
2	วัตถุประสงค์ของหลักสูตรระบุลักษณะของผลผลิตที่มุ่งหวังอย่างชัดเจน	3.9 3	0.5 9	มาก
3	วัตถุประสงค์หลักสูตรมีความเหมาะสมกับผู้เรียนชาวต่างชาติ	3.8 0	0.6 8	มาก
4	โครงสร้างของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	3.8 7	0.7 4	มาก
5	เนื้อหารายวิชามีความเหมาะสมสอดคล้องกัน	3.5 3	0.9 9	มาก
6	รายวิชาในหลักสูตรครอบคลุมเนื้อหาสาระที่จำเป็นของการใช้ภาษาไทย	3.8 7	0.9 9	มาก
7	การจัดเรียงลำดับของเนื้อหาวิชาช่วยให้ง่ายต่อการเรียนรู้ลำดับรายวิชาที่มีความสอดคล้อง	3.7 3	0.9 9	มาก
8	ตลอดหลักสูตรรายวิชาในหลักสูตรมีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	3.8 7	0.8 8	มาก
9	รายวิชาสามารถนำไปประกอบอาชีพได้	3.6 0	0.8 8	มาก
10		3.9	0.8	

		3	3	
			0.8	
			3	
			0.7	
			0	
	รวม	3.8	0.7	มาก
		2	8	

จากตารางที่ 22 ผู้สอนมีความเห็นในภาพรวมด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับสภาพสังคมและความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.07$) รองลงมา คือ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรระบุลักษณะของผลผลิตที่มุ่งหวังอย่างชัดเจน และรายวิชาสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ ($\mu = 3.93$)

ตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านคุณสมบัติผู้สอนการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

ราย	ด้านคุณสมบัติผู้สอน	μ	S.D	ระดับ
-----	---------------------	-------	-----	-------

ข้อ				ความหมาย
1	มีความรู้ในรายวิชาที่สอน	4.4	0.6	มาก
2	มีสื่อและวิธีสอนที่หลากหลาย	0	3	มาก
3	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์รายวิชา	4.2	0.7	มาก
4	ส่งเสริมให้นักศึกษาคิด วิเคราะห์	0	8	มาก
5	และกล้าแสดงความคิดเห็น	4.2	0.5	มากที่สุด
6	รับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	7	9	มาก
	กับนักศึกษา	4.4	0.6	
	มีความตั้งใจและทุ่มเทในการสอน	7	4	
	มีเจตคติที่ดีในวิชาชีพครู	4.5	0.6	
		3	4	
		4.4	0.7	
		0	4	
	รวม	4.3	0.6	มาก
		7	7	

จากตารางที่ 23 ผู้สอนมีความเห็นในภาพรวมด้านคุณสมบัติผู้สอนอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่ามีความตั้งใจและทุ่มเทในการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.53$) รองลงมา คือ รับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักศึกษาและ

มีความรู้ในรายวิชาที่สอน และมีเจตคติที่ดีในวิชาชีพครู ($\mu = 4.47$ และ $\mu = 4.40$) ตามลำดับ

ตารางที่ 24 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็น
เกี่ยวกับด้านการเรียนการสอนการจัดการศึกษาหลักสูตร
ภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

รายชื่อ	ด้านการเรียนการสอน	μ	S.D	ระดับความหมาย
1	นักศึกษาสามารถเชื่อมโยงความรู้	3.9	0.8	มาก
2	ทฤษฎีกับปฏิบัติได้จริง	3	8	มาก
3	นักศึกษาสามารถคิด วิเคราะห์	3.8	0.8	มาก
4	ตัดสินใจปัญหาได้อย่างเป็นระบบ	7	3	มาก
5	ส่งเสริมให้นักศึกษาแสดงออก	3.9	0.8	มาก
6	ส่งเสริมให้นักศึกษามี	3	8	มาก
7	ประสบการณ์ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน	4.0	0.8	มาก
	ส่งเสริมให้นักศึกษาค้นคว้าและการทำงานร่วมกัน	7	0	
	มีการสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมในการสอน	4.0	0.8	
	ส่งเสริมให้เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆเพื่อพัฒนาตนเอง	7	8	
	และครอบครัว	4.1	0.7	
		3	4	
		4.2	0.7	

		0	8	
	รวม	4.0	0.8	มาก
		2	3	

จากตารางที่ 24 ผู้สอนมีความเห็นในภาพรวมด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ส่งเสริมให้เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆเพื่อพัฒนาตนเอง และครอบครัวมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.20$) รองลงมา คือมีการสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมในการสอน และส่งเสริมให้นักศึกษามีประสบการณ์ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน และส่งเสริมให้นักศึกษาค้นคว้าและการทำงานร่วมกัน ($\mu = 4.13$ และ $\mu = 4.07$) ตามลำดับ

ตารางที่ 25 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านทรัพยากรการเรียนรู้การจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

รายชื่อ	ด้านทรัพยากรการเรียนรู้	μ	S.D	ระดับความหมาย
1	ความพร้อมเรื่องเอกสาร	3.6	1.1	มาก
2	ประกอบการเรียนการสอน	7	1	ปานกลาง
3	ความพร้อมของห้องสมุด	3.4	1.1	มาก
4	ความพร้อมของห้องเรียนบรรยาย	0	2	มาก
5	ความพร้อมของอุปกรณ์สื่อ- โสตทัศนูปกรณ์	3.6	0.8	มาก
	ความพร้อมของเทคโนโลยี	0	3	
	สารสนเทศ	3.7	0.9	

		3	6	
		3.6	0.8	
		0	3	
	รวม	3.6	0.9	มาก
		0	7	

จากตารางที่ 25 ผู้สอนมีความเห็นในภาพรวมด้านทรัพยากรการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าความพร้อมของอุปกรณ์สื่อ-โสตทัศนูปกรณ์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.73$) รองลงมา คือ ความพร้อมเรื่องเอกสารประกอบการเรียนการสอนและ ความพร้อมของห้องเรียนบรรยาย และ ความพร้อมของเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\mu = 4.67$ และ $\mu = 3.60$) ตามลำดับ

ตารางที่ 26 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการบริหารจัดการการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

ราย ข้อ	ด้านการบริหารจัดการ	μ	S.D	ระดับ ความหมาย
1	แผนการศึกษาในหลักสูตรมีความชัดเจนและมีการปฏิบัติเป็นไปตามที่กำหนด	3.6	0.7	มาก
2	อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ในการเรียนการสอนมีคุณภาพ	0	4	มาก
3	มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาและการให้คำปรึกษาที่ดี	3.6	0.8	ปานกลาง
4		0	3	

	มีแหล่งข้อมูลประชาสัมพันธ์ด้าน ต่างๆ	3.6 7 3.4 0	1.0 5 0.9 1	
	รวม	3.5 6	0.8 8	มาก

จากตารางที่ 26 ผู้สอนมีความความเห็นในภาพรวมด้านการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาและการให้คำปรึกษาที่ดีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 3.67$) รองลงมา คือ แผนการศึกษาในหลักสูตรมีความชัดเจน และมีการปฏิบัติเป็นไปตามที่กำหนด และอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ในการเรียนการสอนมีคุณภาพ ($\mu = 3.60$)

ตารางที่ 27 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านสภาพแวดล้อมการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

ราย ข้อ	ด้านสภาพแวดล้อม	μ	S.D	ระดับ ความหม าย
1	มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้	3.5	1.1	มาก
2	มีสถานที่ให้นักศึกษาได้พักผ่อน หย่อนใจ ศึกษาความรู้ด้วยตนเอง	3	9	ปาน กลาง
3	มีสถานที่ออกกำลังกายแก่นักศึกษา	3.3	0.9	ปาน กลาง

		3.2 0	1.1 5	
รวม		3.3 5	1.1 0	ปาน กลาง

จากตารางที่ 27 ผู้สอนมีความเห็นในภาพรวมด้านสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 3.53$) รองลงมา คือ มีสถานที่ให้นักศึกษาได้พักผ่อนหย่อนใจ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และ มีสถานที่ออกกำลังกายแก่นักศึกษา ($\mu = 3.33$ และ $\mu = 3.20$) ตามลำดับ

ตารางที่ 28 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการให้บริการ / การสนับสนุนการเรียนการสอน / การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

ราย ข้อ	ด้านการให้บริการ / การสนับสนุน การเรียนการสอน /การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	μ	S.D	ระดับ ความหม าย
1	คุณภาพในการให้บริการติดต่อ ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ธุรการของ คณะ	3.6 0	0.9 9	มาก มาก มาก
2	คุณภาพในการให้บริการหอพัก นักศึกษา	3.5	1.0	มาก
3	ประสิทธิภาพของระบบที่ให้บริการ ศึกษา เช่น ระบบลงทะเบียน การ แจ้งผลการศึกษา	3 4.0	6 0.8	มาก มาก มาก
4	มีกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะ	0	5	มาก

นอกห้องเรียน				
ความเหมาะสมของเวลาในการจัดกิจกรรม	3.6	0.8		
มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะชีวิตและสังคม	7	2		
	3.9	0.8		
	3	0		
	3.8	0.7		
	6	7		
รวม	3.7	0.8	มาก	
	6	8		

จากตารางที่ 28 ผู้สอนมีความเห็นในภาพรวมด้านการให้บริการ / การสนับสนุนการเรียนการสอน/การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ประสิทธิภาพของระบบที่ให้บริการศึกษา เช่น ระบบลงทะเบียน การแจ้งผลการศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.00$) รองลงมา คือ ความเหมาะสมของเวลาในการจัดกิจกรรม และ มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะชีวิตและสังคม ($\mu = 3.93$ และ $\mu = 3.86$) ตามลำดับ

ตารางที่ 29 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการประเมินผลการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

รายชื่อ	ด้านการประเมินผล	μ	S.D	ระดับความหมาย
1	มีวิธีการประเมินที่หลากหลาย มีการวัดและประเมินผลสอดคล้อง	3.8	1.0	มาก มาก

2	กับเนื้อหา	0	1	มาก
3	แบบทดสอบสอดคล้องกับ พฤติกรรมที่ต้องการวัดและ ประเมิน	3.9	0.9	มาก
4	การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม	3	7	มาก
5	ผู้เรียนสามารถสะท้อนผลการ เรียนรู้ของตนเองได้	4.0	0.8	
		7	0	
		4.0	0.9	
		7	6	
		4.0	1.0	
		0	7	
	รวม	3.9	0.9	มาก
		7	6	

จากตารางที่ 29 ผู้สอนมีความเห็นในภาพรวมด้านการประเมินผลอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าแบบทดสอบสอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการวัดและประเมิน และการวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.07$) รองลงมา คือ ผู้เรียนสามารถสะท้อนผลการเรียนรู้ของตนเองได้ และมีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหา ($\mu = 4.00$ และ $\mu = 3.93$) ตามลำดับ

ตารางที่ 30 ภาพรวมค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

รายชื่อ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทย ประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ	μ	S.D	ระดับ ความหมาย
1	ด้านหลักสูตร	3.8	0.7	มาก
2	ด้านคุณสมบัติผู้สอน	2	8	มาก
3	ด้านการเรียนการสอน	4.3	0.6	มาก
4	ด้านทรัพยากรการเรียนรู้	7	7	มาก
5	ด้านการบริหารจัดการ	4.0	0.8	มาก
		2	3	
		3.6	0.9	
		0	7	
		3.5	0.8	
		6	8	
รายชื่อ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทย ประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ(ต่อ)	μ	S.D	ระดับ ความหมาย
6	ด้านสภาพแวดล้อม	3.3	1.1	ปาน กลาง
7	ด้านการให้บริการ / การสนับสนุน การเรียนการสอน/การจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร	5	0	มาก
8	ด้านการประเมินผล	3.7	0.8	
		6	8	มาก
		3.9	0.9	
		7	6	
รวม		3.8	0.8	มาก
		0	8	

จากตารางที่ 30 ผู้สอนมีความเห็นในภาพรวมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านคุณสมบัติผู้สอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.37$) รองลงมา คือ ด้านการเรียนการสอน และ ด้านหลักสูตร ($\mu = 4.02$ และ $\mu = 3.82$) ตามลำดับ

4.4 ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บัณฑิต

ตารางที่ 31 จำนวนและร้อยละของผู้ใช้บัณฑิต จำแนกตามข้อมูลทั่วไป

N = 43

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์การทำงานเกี่ยวกับหลักสูตร		
ต่ำกว่า 1 ปี	2	4.70
1 -5 ปี	22	51.20
มากกว่า 5 ปี	19	44.20

จากที่ตาราง 31 พบว่าผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานอยู่ระหว่าง 1.5 ปี คิดเป็นร้อยละ 51.20 รองลงมา มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.20 และต่ำกว่า 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.70 ตามลำดับ

ตารางที่ 32 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานของนักศึกษาด้านความรู้ความสามารถในวิชาการ/วิชาชีพ

ราย ข้อ	ด้านความรู้ ความสามารถใน วิชาการ/วิชาชีพ	μ	S.D	ระดับ ความหมาย
1	ความรู้ในสาขาวิชาการ	3.44	0.80	ปานกลาง
2	ความรู้ในสาขาวิชาชีพ	3.63	0.76	มาก
3	สามารถนำมาประยุกต์ใช้ใน การทำงาน	3.84	0.75	มาก
4	สามารถในการวางแผน	3.51	0.70	มาก
ราย ข้อ	ด้านความรู้ ความสามารถใน วิชาการ/วิชาชีพ	μ	S.D	ระดับ ความหมาย
5	สามารถปฏิบัติงานได้ตาม คำสั่ง	4.10	0.69	มาก
6	สามารถในการใช้ภาษาไทย	3.86	0.86	มาก
7	สามารถทางเทคโนโลยี	3.74	0.82	มาก
8	สารสนเทศ สามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูป	3.70	0.91	มาก
รวม		3.72	0.79	มาก

จากตารางที่ 32 ผู้ใช้บัณฑิตมีความเห็นในภาพรวมการทำงานของนักศึกษา ด้านความรู้ ความสามารถในวิชาการ/วิชาชีพ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.72$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ความสามารถในการใช้ภาษาไทย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 3.86$) รองลงมา คือ ความสามารถในการนำประยุกต์ใช้ในการทำงาน และ ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\mu = 3.84$ และ $\mu = 3.74$) ตามลำดับ

ตารางที่ 33 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานของนักศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรม และมนุษยสัมพันธ์

รายชื่อ	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และ มนุษยสัมพันธ์	μ	S.D	ระดับ ความหมาย
1	ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์	4.42	0.66	มาก
2	รับผิดชอบในงานที่ทำและอุทิศ เวลา	4.14	0.60	มาก
3	มีใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และมีมนุษย สัมพันธ์	4.21	0.71	มาก
4	สามารถทำงานเป็นทีม	3.95	0.75	มาก
5	เชื่อมั่นในตนเอง	3.67	0.75	มาก
6	กล้าแสดงออก	3.84	0.75	มาก
7	สามารถปรับตัวกับเพื่อน ร่วมงาน	4.00	0.79	มาก
8	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.09	0.78	มาก
รวม		4.04	0.72	มาก

จากตารางที่ 33 ผู้ใช้บัณฑิตมีความเห็นในภาพรวมการทำงานของนักศึกษา ด้านคุณธรรม จริยธรรม และมนุษยสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.42$) รองลงมา คือ มีใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และมีมนุษยสัมพันธ์ และรับผิดชอบในงานที่ทำและอุทิศเวลา ($\mu = 4.21$ และ $\mu = 4.14$) ตามลำดับ

ตารางที่ 34 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานของนักศึกษาด้านความรับผิดชอบต่อจรรยาวิชาชีพ

รายชื่อ	ด้านความรับผิดชอบต่อจรรยาวิชาชีพ	μ	S.D	ระดับความหมาย
1	มีความขยัน หมั่นเพียร	4.19	0.66	มาก
2	ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของ	4.07	0.70	มาก
3	หน่วยงาน	3.93	0.88	มาก
4	รักษาความลับในงานที่ปฏิบัติ	4.33	0.68	มาก
5	เป็นผู้ตรงต่อเวลา	4.05	0.79	มาก
6	ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอย่าง	4.21	0.74	มาก
7	สม่ำเสมอ	4.19	0.79	มาก
	ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนร่วมงาน			
	ปฏิบัติหน้าที่ตามที่มอบหมายได้ถูกต้อง			
	รวม	4.13	0.75	มาก

จากตารางที่ 34 ผู้ใช้บัณฑิตมีความความเห็นในภาพรวมการทำงานของนักศึกษา ด้านความรับผิดชอบต่อจรรยาวิชาชีพอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าเป็นผู้ตรงต่อเวลามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.33$) รองลงมา คือ ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานและ มีความขยัน หมั่นเพียรปฏิบัติหน้าที่ตามมอบหมายได้ถูกต้อง ($\mu = 4.21$ และ $\mu = 4.19$) ตามลำดับ

ตารางที่ 35 ภาพรวมค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับบัณฑิตหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

รายชื่อ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับบัณฑิต	μ	S.D	ระดับ
---------	----------------------------	-------	-----	-------

ข้อ	หลักสูตรภาษาไทยประยุกต์ สำหรับชาวต่างชาติ			ความหม าย
1	ด้านความรู้ ความสามารถใน วิชาการ/วิชาชีพ	3.7	0.7	มาก
2	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และ มนุษยสัมพันธ์	4.0	9	มาก
3	ด้านความรับผิดชอบต่อจรรยา วิชาชีพ	4.1	2	
		3	0.7	
			5	
รวม		3.9	0.7	มาก
		6	5	

จากตารางที่ 35 ผู้ใช้บัณฑิตมีความเห็นในภาพรวมเกี่ยวกับบัณฑิตหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ความรับผิดชอบต่อจรรยาวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.13$) รองลงมาคือด้านคุณธรรม จริยธรรมและมนุษยสัมพันธ์ และด้านความรู้ความสามารถในวิชาการ/วิชาชีพ ($\mu = 4.04$ และ $\mu = 3.72$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1. การจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เป็นไปตามวัตถุประสงค์ (20 คน)	ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ (40 คน)
<p>1. นักศึกษาได้รับความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยมากขึ้น (1 คน)</p> <p>2. การพูด การฟัง การเขียนและการคิดด้านภาษาไทยได้รับการพัฒนาค่อนข้างสูง (1 คน)</p> <p>3. ช่วงเวลาที่เรียนในมหาวิทยาลัยนักศึกษาได้เรียนรู้คุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมไทย (1 คน)</p> <p>4. ทำให้ใช้ภาษาไทยได้ดีขึ้น (1 คน)</p>	<p>1. มีรายวิชาเรียนแล้วไม่มีการประยุกต์ (1 คน)</p> <p>2. บางวิชาได้ความรู้ไม่เยอะ ได้ความรู้ไม่เท่าที่อยากได้ ใช้งานได้น้อย บางวิชายากเกินไป บางวิชาไม่มีประโยชน์ (11 คน)</p> <p>3. นักศึกษาที่เรียนมาได้แค่ภาษาไม่มีความสามารถในการทำงาน (1 คน)</p> <p>4. อาจารย์สอนบางรายวิชาไม่เหมาะสมกับนักศึกษา (1 คน)</p> <p>5. บางวิชาไม่เกี่ยวข้องอยากเรียนวิชาที่มีประโยชน์เกี่ยวกับอาชีพ (1 คน)</p> <p>6. นักศึกษายังไม่สามารถใช้ภาษาไทยสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ (1 คน)</p> <p>7. บางวิชาเรียนจบไปแล้วแต่ไม่รู้ว่าจุดประสงค์ของวิชาให้เรียนเพื่ออะไร (1 คน)</p> <p>8. หลายวิชาเรียนไปแล้วใช้ประโยชน์ไม่ได้ (12 คน)</p> <p>9. วิชาที่เรียนไม่ค่อยมีประโยชน์เมื่อนักเรียนออกไปทำงาน (5 คน)</p> <p>10. ได้ความรู้ที่เรียนเพียง</p>

	เล็กน้อย พอออกไปทำงานแล้ว ใช้ประโยชน์ไม่ได้ (4 คน) 11. วัตถุประสงค์ไม่ตรงกับ ความต้องการของอาชีพ (1 คน)
--	---

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์ สำหรับชาวต่างชาติ

รายการ	ความถี่ (คน)
1. มีการพัฒนาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับ ชาวต่างชาติทำให้ชาวต่างชาติรู้จักภาษาไทย	1
2. ควรมีการพัฒนา เพิ่มวิชาสอนหลายวิชา เช่น เปิด สอนวิชาการค้า วิชาการท่องเที่ยว และควรให้ นักศึกษาใช้ห้องเรียนที่พอเหมาะ	1
3. ควรเพิ่มวิชาที่ใช้ในชีวิตจริง ตัดวิชาที่ไม่ค่อย เหมาะออก เช่น วรรณคดีมรดก นำมาอ่านเพิ่มความรู ก็พอแล้ว	1
4. ควรมีวิชาเรียนด้านธุรกิจ ด้านการตลาด ด้านบัญชี วิชาการจัดดอกไม้ การสอนร้องเพลงไทยเพิ่มเติม	16
5. ควรมีการใช้ภาษาอังกฤษมาสอน	1
	2

<p>6. ควรมีการพัฒนาโดยเฉพาะด้านการจัดวิชา การใส่ใจนักศึกษา การบริการ บางที่ไม่ทำตามที่สัญญา ควรมีวิชาการการออกเสียงเพื่อช่วยปรับปรุงให้นักศึกษาออกเสียงได้ถูกต้อง สำหรับปี 4 ไม่ควรสอนเยอะในห้องเรียน ควรให้มีการออกไปปฏิบัติงานข้างนอกจริง</p>	1
<p>7. ควรมีการพัฒนา อาจารย์บางรายวิชาควรเปลี่ยนบ้าง บางวิชาไม่จำเป็นสำหรับนักศึกษา เช่น การอ่านสิ่งพิมพ์ ควรเพิ่มวิชาการตลาด บัญชีจะดีกว่า</p>	2
<p>8. ควรมีการพัฒนา ทางมหาวิทยาลัยควรสร้างแผนการเรียนการสอนให้ชัดเจน ควรมีเส้นทางให้นักศึกษาเข้าสู่อาเซียนได้</p>	1 7 4
<p>9. บางวิชาไม่ค่อยมีคุณภาพ อาจารย์ไม่ตั้งใจไม่รู้จะสอนอะไรทำให้นักศึกษางง</p>	2
<p>10. เพิ่มวิชาที่สามารถนำไปประกอบอาชีพได้และไม่ควรจัดวิชาให้ซ้ำกัน</p>	
<p>11. ควรเพิ่มเติมกิจกรรมที่ทำร่วมกับนักศึกษาไทย</p>	1
<p>12. ควรมีสิทธิเท่าเทียมนักศึกษาไทย เช่น ปัจฉินนิเทศ ของที่ระลึกควรได้เหมือนกันเพราะนักศึกษาจีนก็เป็นส่วนหนึ่งของคณะ กิจกรรมสำหรับนักศึกษาจีนยังมีน้อย</p>	2 8
<p>13. อาจารย์ควรดูแลนักศึกษาเพิ่มขึ้นกว่านี้</p>	1
<p>14. ความรู้ที่สอนควรเหมาะสมกับความต้องการของสังคม ควรมีการพัฒนาทักษะชีวิตและสังคม</p>	3
<p>15. รู้สึกว่าเรียนแล้วไม่ค่อยได้อะไร</p>	
<p>16. มีระบบให้นักศึกษาเลือกวิชาเรียนเอง</p>	
<p>17. ควรมีกิจกรรมระหว่างคนไทยกับชาวต่างชาติมากกว่า</p>	

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

รายการ	ความถี่ (คน)
1. มีวิชาว่างมาก มีวิชายากมาก เวลาในการเรียนไม่เหมาะสม มีวิชาไม่ได้เรียนอะไรก็ต้องเรียน 5 ชั่วโมง	2
2. ออกเสียงยาก	4
3. ห้องเรียน ห้องพักมีปัญหามากมาย ของเสียไม่มาซ่อม	4 1
4. มีคำศัพท์มากมายเฉพาะด้านไม่เข้าใจ การออกเสียงไม่ชัดเจน สิ่งที่เรียนมีครึ่งหนึ่งใช้ในชีวิตจริงไม่ได้	4
5. การออกเสียงไม่ชัดเจน	2
6. ผู้สอนบางคนไม่เข้าใจการออกเสียง ไม่สนใจความคิดเห็นของผู้เรียน	3
7. ห้องสมุดมีหนังสือน้อย ทำให้ค้นคว้าข้อมูลที่ต้องการไม่เจอ การออกเสียงไม่ถูกต้อง สิ่งที่อาจารย์สอนนำมาใช้ในชีวิตประจำวันไม่ได้ ไม่รู้ว่าอาจารย์ต้องการสอนอะไร ไม่ต้องการให้สอนวิชาที่มีการท่องจำอย่างเดียว	1 2
8. การสอนไม่น่าสนใจ เวลาการสอนน้อยเพราะอาจารย์มาสายมาก	1
9. แผนการเรียน การสอนไม่ชัดเจน นักศึกษาไม่สามารถรู้ล่วงหน้าว่าจะเรียนอะไร บางวิชาไม่สอดคล้องกับความสามารถของนักศึกษา การเรียนการสอนไม่มั่นคงมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย	1 1

10. การพูด การฟัง การเขียน การใช้ภาษาไทยในด้านต่างๆ	
11. อาจารย์บางท่านสอนใช้ภาษาไทยคำภาษาอังกฤษค่านักศึกษาไม่รู้เรื่อง จึงควรมีการสอนภาษาอังกฤษเพิ่มเติม	1
12. เวลาส่งงานไปให้อาจารย์ตรวจอาจารย์ก็ไม่ได้เอามาคืนทำให้ไม่รู้ว่าที่ทำนั้นถูกหรือไม่	1
13. คำศัพท์ใหม่ที่นักศึกษายังไม่รู้อาจารย์ไม่มีการอธิบายเพิ่ม บางครั้งสอนในเรื่องที่ยากเกินไป	4
14. ห้องเรียนไม่สบาย อุปกรณ์การเรียนไม่พร้อม อาจารย์มาสอนสายทำให้นักศึกษาไม่สบายใจ	2
15. อาจารย์สอนไม่รู้เรื่อง	7
16. อาจารย์บางท่านไม่ค่อยสอนอะไรให้นักศึกษาทำแต่การบ้านและไม่มีการเฉลย อาจารย์บางท่านสอนแต่ในหนังสือ บางท่านสอนอีกอย่างออกข้อสอบอีกอย่าง	3
17. วัตถุประสงค์รายวิชาไม่ชัดเจน	1
18. อาจารย์ไม่สามารถทำให้นักศึกษาเข้าใจสิ่งที่อาจารย์สอน ข้อสอบยากเกินไป เมื่อนักศึกษามีปัญหาและสอบถามอาจารย์ทำให้นักศึกษางงยิ่งขึ้น ข้อเสนอแนะจากนักศึกษาอาจารย์ฟังแต่ไม่ยอมปรับปรุง	2
19. อาจารย์ดูแลนักศึกษาไม่ทั่วถึง นักศึกษา 1 ห้องควรมีประมาณ 20-25 คน	
รายการ	ความถี่(คน)
20. สิ่งที่ต้องใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่ได้สอนในห้องเรียน	7
21. ประยุกต์ความรู้ที่เรียนในห้องเรียนมาใช้ในสังคมไม่ค่อยได้ ความรู้ที่เรียนไม่สามารถนำมาทำงานได้	8
	1

22. อาจารย์ไม่ค่อยดูแลเรื่องห้องพัก	1
23. ไม่รู้ว่าเรียนแล้วจะไปทำงานอะไร	1
24. ไม่มีโอกาสเรียนกับนักศึกษาไทย	1
25. อาจารย์ไม่สอนตามหลักสูตร บางครั้งสอนแบบไม่มีสาระ	1
26. อาจารย์พูดเร็ว	

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของปริมาณบัณฑิตที่สำเร็จ

เหมาะสม (37 คน)	ไม่เหมาะสม (19 คน)
1. เหมาะสมแต่ถ้าอยู่ในประเทศจีนยังไม่ได้รับการยอมรับ (1 คน)	1. ตอนนีคนทีเรียนภาษาไทยประยุกต์เยอะเกิน (1 คน) 2. ตลาดต้องการนักศึกษาจีนน้อย (1คน) 3. คนจีนที่มาเปิดบริษัทในประเทศไทยยังมีน้อย (1คน)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นผู้บริหารและครูสอนเกี่ยวกับการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เป็นไปตามวัตถุประสงค์ (10 คน)	ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์
<p>1. บัณฑิตหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติมีคุณภาพปานกลาง แต่สอดคล้องกับหลักสูตร (1 คน)</p> <p>2. เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เนื่องจากเป็นหลักสูตรที่ตลาดแรงงานยังมีความต้องการสำหรับชาวต่างชาติ (1 คน)</p> <p>3. เป็นไปตามวัตถุประสงค์แต่อาจจะไม่เต็มร้อยเพราะพื้นฐานความรู้และการใช้ภาษาของนักศึกษาแตกต่างกัน ความตั้งใจต่างกัน (1 คน)</p> <p>4. หลักสูตรเขียนไว้ครอบคลุมหากแต่ยังยาก</p>	-

<p>เกินไปสำหรับนักศึกษาจีนที่เรียนมาน้อย ด้านภาษาไทยควรมีความรู้เรื่องหลัก ภาษาไทยให้มากด้าน นักศึกษาเรียงลำดับ คำผิด (1 คน)</p> <p>5. เป็นไปตามวัตถุประสงค์แต่ให้ข้อสังเกต เรื่องการทำงานทำของนักศึกษาจีน ซึ่ง อาจจะเป็นอุปสรรคในการทำงานของ นักศึกษาไทยในอนาคต (1 คน)</p> <p>6. เป็นไปตามหลักสูตร เด็กจีนใน มหาวิทยาลัยพูดและเขียนภาษาไทยได้เก่ง มาก แต่เรื่องมารยาทยังต้องปรับปรุง (1 คน)</p>	
--	--

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์ สำหรับชาวต่างชาติ

รายการ	ความถี่ (คน)
1. ควรเน้นกิจกรรมที่แสดงออกถึงความเป็นไทยให้ มากกว่านี้	1
2. มีกิจกรรมที่มีการสื่อสารด้วยภาษาไทยให้มากกว่า นี้	1
3. ควรมีการปรับปรุงรายวิชา	1
4. ควรมีการทบทวนเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนา	1
5. ควรมีการพัฒนา เนื่องจากเป็นหลักสูตรเปิดมา พอสมควรควรได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัยขึ้น	1
6. ควรมีการสอบข้อสอบมาตรฐานเพื่อให้ได้ นักศึกษาที่มีความพร้อมและมีคุณภาพกว่านี้	1
7. เมื่อจบแล้วถึง 2 รุ่น ควรมีการทบทวนเพื่อกำหนด แนวทางการพัฒนา	1

รายการ	ความถี่ (คน)
8. ควรมีการพัฒนาหลักสูตรในส่วนของเนื้อหาวิชา (รายวิชา) ให้เหมาะสมกับหลักสูตรนักศึกษาจีน ไม่ควรนำรายวิชาของนักศึกษาไทยเข้ามาปะปน เพราะนักศึกษาจีนไม่สามารถเรียนเนื้อหาเดียวกับนักศึกษาไทยได้ เพราะฐานความรู้ของนักศึกษาจีนไม่เท่า นักศึกษาไทย	1
9. ควรมีการพัฒนาอย่างมากในเรื่องวัฒนธรรมและ มารยาทในการอยู่ร่วมกันกับคนไทย	1
10. ควรพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียนและตลาดแรงงาน	1
11. ควรมีการทบทวน พิจารณาตามกรอบทุกๆ 4 ปี	

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับ ชาวต่างชาติ

รายการ	ความถี่(12 คน)
1. นักศึกษามีพื้นฐานความรู้ไม่พอ	1
2. สื่อการเรียนการสอนไม่ทันสมัย	1
3. ความพร้อมบรรยากาศในการเรียน	1
4. ทักษะการเขียนของนักศึกษายังไม่ดีพอ	1
5. นักศึกษาต่างชาติมีความต้องการเรียน ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น	1

6. ความไม่สอดคล้องของเนื้อหาและความเป็นจริง	1
7. พื้นความรู้ด้านภาษาไทยของนักศึกษาที่แตกต่างกัน	1
8. ควรมีวิชาไวยากรณ์ไทยให้มากกว่านี้	1
9. ปัญหาด้านการคัดกรองนักศึกษาจีน อยากให้มีข้อสอบคัดเลือกนักศึกษาจีนก่อน ทั้งด้านความรู้ จริยธรรม เพื่อวัดคุณภาพมากกว่าปริมาณ	1
10. เด็กยังเข้าใจอะไรบางอย่างผิด	1
11. การสื่อสาร ความสามารถในการสืบค้น	1
12. ห้องคอมพิวเตอร์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของคณะที่ใช้ในการเรียนการสอนไม่ค่อยมีคุณภาพ จึงแก้ปัญหาด้วยการใช้ห้องเรียนรู้ของสำนักวิทยบริการฯ ทำให้นักศึกษาไทยบางคนเข้าใจผิดคิดว่าถูกละเมิดสิทธิการใช้ห้องเรียนรู้ ดังนั้น ทางคณะควรพิจารณาจัดหาครุภัณฑ์ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของคณะเอง	

4. ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับความเหมาะสมของปริมาณบัณฑิตที่สำเร็จ

เหมาะสม	ความถี่ (คน)
1. การมีนักศึกษานับว่าจำนวนมากต้องมีการเตรียมความพร้อมมากขึ้นเช่น สถานที่ บุคลากร ฯลฯ	1

2. สถานที่ ห้องเรียนมีจำกัด รวมถึงที่พัก นักศึกษา	1 1
3. ปริมาณเหมาะสมแต่คุณภาพบัณฑิตยัง ต้องปรับปรุง	

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นผู้ใช้บัณฑิตเกี่ยวกับการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

1. อยากให้มีนักศึกษาฝึกงานทุกเทอม
2. นอกจากฝึกภาษาไทยแล้วควรมีวิชาที่เน้นถึงศิลปวัฒนธรรมด้วย
3. การใช้ภาษาไทยของนักศึกษาที่ส่งมาฝึกงานส่วนใหญ่จะใช้ภาษาพูดได้ดี แต่ภาษาเขียนยังต้องปรับปรุง อาจเป็นหน่วยงานราชการมีการใช้ภาษาที่เป็นแบบเฉพาะ นักศึกษายังร่างหนังสือและใช้ภาษาทางการไม่ได้ แต่ให้พิมพ์หนังสือตามแบบที่ร่างได้ ถ้าเป็นไปได้ควรมีการเรียนภาษาราชการให้นักศึกษาด้วย
4. นักศึกษาไม่มีความมั่นใจในการใช้ภาษา
5. นักศึกษามีความตั้งใจในการทำงานที่ได้รับมอบหมายแต่ยังใช้ภาษาทางการไม่ดีนัก

แนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

คณะผู้วิจัยได้เชิญอาจารย์สาขาภาษาไทยประยุกต์ประชุมเมื่อวันที่ ตุลาคม 2555 เพื่อร่วมระดมสมองในการหาแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติด้านต่าง ๆ โดยได้แนวทางดังต่อไปนี้

ด้านหลักสูตร

1. ควรมีการจัดทำคู่มือหลักสูตรให้กับผู้เรียนทุกคน

2. ควรมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรทางเว็บไซต์ของคณะศิลปศาสตร์

3. ควรจัดปฐมนิเทศผู้เรียนให้เข้าใจในหลักสูตร

ด้านคุณสมบัติผู้สอน

1. ควรให้ผู้บริหารสาขาวิชาแจ้งให้ผู้สอนทราบข้อมูล

2. มีโครงการพัฒนาการเรียนการสอนและโครงการพัฒนาคุณภาพผู้สอน

ด้านการสอน

1. ผู้สอนต้องแจ้งผลการตรวจประเมินงานของนักศึกษา

2. ผู้สอนควรมีวิธีการสอนที่หลากหลาย โดยเน้นการปฏิบัติมากกว่าการบรรยาย

ด้านทรัพยากรการเรียนรู้

1. แจ้งผู้บริหารคณะทราบและดำเนินการแก้ไข

2. เพิ่มทรัพยากรสารสนเทศ เช่น สื่อ หนังสือ

ด้านบริหารจัดการ

1. มีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

2. การจัดรายวิชาควรมีความเชื่อมโยงและมีประโยชน์

3. ควรมีรายวิชาที่เน้นอาชีพและทันสมัย

4. ไม่ควรมีนักศึกษาเกิน 25 คนในแต่ละห้องเรียน

5. นักศึกษาสามารถลงทะเบียนเพิ่มในรายวิชาที่ต้องการได้

ด้านสภาพแวดล้อม

1. จัดหาเครื่องอำนวยความสะดวกพื้นฐานสำหรับผู้ยู่หอพัก

2. มีโครงการให้ผู้พักอาศัยทำความสะอาดหอพักร่วมกัน

ด้านกิจกรรมนักศึกษา

1. จัดกิจกรรมร่วมกับนักศึกษาไทย เช่น จัดชมรมภาษาจีน

2. สร้างความเท่าเทียมในการร่วมกิจกรรมนักศึกษา โยไม่แบ่งแยก

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้สอน นักศึกษา และศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษา รวมทั้งศึกษาปัญหาการจัดการศึกษา และเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ ประชากรในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์ นักศึกษาจีนชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2554 ทุกคน รวมถึงผู้ใช้บัณฑิต เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows สถิติที่ใช้คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า

1. ในภาพรวมความคิดเห็นของนักศึกษา นักศึกษาเห็นด้วยกับการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์ในระดับมาก ($\mu=3.59$) โดยเห็นด้วยกับคุณสมบัติผู้สอนค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=3.86$) รองลงมาคือ ด้านการเรียนการสอน และด้านทรัพยากรการเรียนรู้อื่นๆ ($\mu=3.70$ และ $\mu=3.65$ ตามลำดับ)

ในภาพรวมความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้บริหารเห็นด้วยกับการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์ในระดับมาก ($\mu=3.56$) โดยเห็นด้วยกับการประเมินผลค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=3.84$) รองลงมาคือ ด้านคุณสมบัติผู้สอนและด้านการเรียนการสอน ($\mu=3.83$ และ $\mu=3.62$ ตามลำดับ)

ในภาพรวมความคิดเห็นของผู้สอน ผู้สอนเห็นด้วยกับการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์ในระดับมาก ($\mu=3.80$) โดยเห็นด้วยกับคุณสมบัติผู้สอนค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.37$) รองลงมาคือ ด้านการเรียนการสอนและด้านหลักสูตร ($\mu=4.02$ และ $\mu=3.82$ ตามลำดับ)

2. ในภาพรวมของความพึงพอใจของนายจ้างต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษา พบว่านายจ้างมีความพึงพอใจระดับมาก ($\mu=3.96$) โดยพึงพอใจในด้านความรับผิดชอบต่อจรรยาวิชาชีพ ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.13$) รองลงมาคือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และมนุษยสัมพันธ์และด้านความรู้ความสามารถในวิชาการ / วิชาชีพ ($\mu=4.04$ และ $\mu=3.72$ ตามลำดับ)

3. ปัญหาการจัดสภาพการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติพบว่า มีปัญหาในหลายด้าน ได้แก่ ด้านการจัดเนื้อหาวิชาที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลักสูตรหลายวิชาเรียนแล้วใช้ประโยชน์ไม่ได้ ด้านการประเมินผลควรแจ้งผลการประเมินหลังการสั่งงาน

เพื่อให้ศึกษารับรู้ข้อบกพร่อง และข้อสอบถาม ด้านทรัพยากรการเรียนรู้อุปสรรคในเรื่องความพร้อมของสื่อโสตทัศนอุปกรณ์ รวมถึงปริมาณหนังสือในห้องสมุดไม่เพียงพอ และการใช้อินเทอร์เน็ตที่ไม่สะดวก ด้านบริหารจัดการมีปัญหาในการจัดรายวิชาและประโยชน์ของรายวิชาไม่สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา ด้านสภาพแวดล้อมมีปัญหาเรื่องความพร้อมของหอพัก ห้องเรียน รวมถึงเครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ ด้านกิจกรรมนักศึกษาเงินต้องการเข้าร่วมกิจกรรมกับนักศึกษาไทย

4. แนวทางการจัดการศึกษาภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ คือ การจัดการศึกษาภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ ควรคำนึงถึงความต้องการและความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยศึกษาข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียน ความต้องการของสถานประกอบการก่อน แล้วนำมาร่วมกันอภิปรายในกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาจัดทำหลักสูตรให้มีเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเป้าหมายของผู้เรียนได้เหมาะสมที่สุด นอกจากนี้ควรปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน

อภิปรายผล

จากความหมายของหลักสูตรที่ได้มีการทบทวนเอกสารวรรณกรรมในบทที่ 2 ที่หมายถึงแผนการเรียนรู้และประสบการณ์หรือกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียน ประกอบด้วยจุดหมาย หลักการ โครงสร้าง เนื้อหา และกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งถือเป็นเครื่องชี้ในการจัดความรู้และสิ่งที่คาดหวังจะเกิดขึ้นกับผู้เรียน และแนวทางในการจัดให้ผู้เรียน จึงจำเป็นต้องมีการประเมินหลักสูตรเพื่อนำข้อมูลว่าวิเคราะห์ และพิจารณาว่าหลักสูตรที่จัดขึ้นดังกล่าวนี้มีคุณภาพหรือได้ผลตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ และควรจะปรับปรุงแก้ไขในส่วนใดบ้าง

หลักสูตรภาษาไทยประยุกต์ ของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร นี้ได้จัดทำขึ้นตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 โดยมีนักศึกษาสำเร็จการศึกษาไปแล้ว 2 รุ่น สำหรับการศึกษารุ่นนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการศึกษา ปัญหาในการจัดการศึกษารวมถึงการนำข้อค้นพบมานำเสนอแนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ ผลการศึกษาพบว่า ทั้งนักศึกษา ผู้สอน และผู้บริหารต่างก็มีความคิดไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เห็นด้วยกับการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การจัดทำหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาตินี้ ได้ผ่านกระบวนการสำรวจความต้องการของผู้เรียน การระดมสมองของกลุ่มผู้สอนและผู้บริหาร รวมถึงการวิพากษ์หลักสูตรจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งถือได้ว่าเป็นกลุ่มที่มีส่วนได้ส่วนเสียในหลักสูตร สำหรับปัญหาการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ จากข้อค้นพบการศึกษา อาจนำเสนอประเด็นที่น่าสนใจได้ดังนี้

1. ด้านความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร นักศึกษามีทั้งเห็นด้วยว่าสอดคล้องและไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ อาจเป็นไปได้ว่านักศึกษาบางส่วนขาดความชัดเจนในวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ดังนั้นจึงควรมีการชี้แจงให้นักศึกษาเข้าใจให้ตรงกัน และควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอย่างเป็นระบบ เพื่อจะทำให้การเรียนการสอนมีความเป็นมาตรฐานมากขึ้น
2. ด้านคุณสมบัติผู้สอนและการเรียนการสอน แม้ว่าในภาพรวมนักศึกษาจะเห็นด้วยในคุณสมบัติผู้สอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด แต่ได้มีการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม เช่น เมื่อนักศึกษาส่งงาน นักศึกษาต้องการที่จะทราบผลการประเมินในทันที เพื่อนำมาปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาตนเองในหัวข้อเหล่านั้น ซึ่งเป็นการยืนยันในคำกล่าวของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545) ที่ว่า การประเมินผลการเรียนจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถปรับปรุงแก้ไขการเรียนของตนได้ก่อนที่จะศึกษาเนื้อหาใหม่ ซึ่งบุคคลจะแก้ไขตนเองได้ดีและถูกจุดก็ต่อเมื่อรู้จุดบกพร่องของตนเอง

ส่วนการเรียนการสอน นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นที่ต้องการฝึกทักษะการพูด ฟัง เขียน เพื่อที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและการทำงาน ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของสังัด อุทรานันท์ (2532) ที่ว่า กิจกรรมสร้างการเรียนรู้ กิจกรรมสร้างการเรียนรู้ถือว่าเป็นกิจกรรมหลักที่มีความสำคัญยิ่ง การให้ความรู้หรือฝึกให้เกิดทักษะหรือสร้างเจตคติตามที่ได้กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของการสอน

3. ด้านทรัพยากรการเรียนรู้ แม้ว่าความคิดเห็นด้านทรัพยากรการเรียนรู้ได้คะแนนเฉลี่ยในระดับมาก แต่นักศึกษาบางส่วนได้แสดงความคิดเห็นว่าหนังสือในห้องสมุดมีไม่เพียงพอ อุปกรณ์การเรียนการสอน รวมถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ (ระบบอินเทอร์เน็ต) ไม่พร้อม ซึ่งสังัด อุทรานันท์ (2532) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้แก่ผู้ใช้หลักสูตร เช่น การบริการห้องสมุด สื่อการเรียนการสอน ถือเป็นบริการหลักสูตรที่ต้องคำนึงเวลานำหลักสูตรไปใช้

4. ด้านการบริหารจัดการ จากประเด็นปัญหาที่นักศึกษานำเสนอไม่ว่าจะเป็นวัตถุประสงค์หลักสูตร คุณสมบัติผู้สอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้อัตโนมัติจนการประเมินผล จะเห็นได้ว่าสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารและบริการหลักสูตรของสังัด อุทรานันท์ (2532) ได้กล่าวว่าควรมีการจัดการเกี่ยวกับงานเตรียมบุคลากร การจัดผู้สอนเข้าสอนตามหลักสูตร การบริหารและบริการวัสดุหลักสูตร และการบริการหลักสูตรภายในโรงเรียน

จากผลการศึกษาคั้งนี้ทางคณะกรรมการหลักสูตรและผู้สอนได้ร่วมกันให้มีการพัฒนาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์เพื่อให้การใช้หลักสูตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์

การจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ ควรคำนึงถึงความต้องการและความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากผู้เรียนมีความแตกต่างระหว่างบุคคลซึ่งการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนก่อนจัดหลักสูตร เพื่อจะได้จัดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเป้าหมายของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ควรปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ ในภาพรวมของระดับอุดมศึกษา เพื่อจะได้นำไปจัดทำกรอบการจัดทำหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์ที่เปิดสอนให้กับชาวต่างชาติ ในมาตรฐานเดียวกัน

บรรณานุกรม

- กมล สดุดประเสริฐ. 2516. การเรียนการสอนตามหลักสูตรใหม่. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2545. แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. 2544. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- กองวิเทศสัมพันธ์ สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. 2544. รายงานการประชุมปฏิบัติการว่าด้วยการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยในบริบทไทยศึกษา. กรุงเทพฯ: กองวิเทศสัมพันธ์. (เอกสารอัดสำเนา)
- กิ่งแก้ว อารีรักษ์. 2546. การวัดและประเมินผลทางภาษา. กรุงเทพฯ: บริษัท พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว) จำกัด.
- โกชัย สาริกบุตร. 2550. เทคนิคการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยแบบบูรณาการ. เอกสารประกอบการอบรมวิธีการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ : แนวการสอนแบบบูรณาการ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ครรชิต ทะกอง. 2548. การประเมินการจัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติของวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยนเรศวร. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- จงบก แซ. 2543. ความสามารถในการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาเกาหลี แผนกภาษาไทยชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยบูรพา ภาษาและกิจการต่างประเทศ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา. 2549. การพัฒนาหลักสูตรภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับชาวต่างประเทศที่เน้นการเรียนรู้ตามความจริง. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาหยัน อิมสำราญ (บรรณาธิการ). 2550. ภาษากับการสื่อสาร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บริษัท พี.เพรส จำกัด.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2549. การประเมินหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป ปีการศึกษา 2545. กรุงเทพฯ: สำนักงานจัดการศึกษาทั่วไป.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. 2539. การพัฒนาหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ออลีนเพรส.
- ชาลี ศรีพุทธาธรรม. 2548. การพัฒนาบทเรียนเสริมทักษะการพูดคำไทยที่ใช้ในชีวิตประจำวันด้วยเทคนิคท่องจำคำสัมผัสสำหรับชาวต่างชาติที่พูดภาษาจีนเป็นภาษาแม่. วิทยานิพนธ์

ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- ทัศนาศา แคมมณี. 2528. การประเมินผลหลักสูตรในการพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ:
หน่วยพัฒนาคณาจารย์ ฝ่ายวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทัศนาศา แคมมณี. 2545. ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี
ประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ธำรง บัวศรี. 2542. ทฤษฎีหลักสูตร การออกแบบ และพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บริษัท
ธนัชชการพิมพ์ จำกัด
- ธีรศักดิ์ อุ่่นอารมณเลิศและคณะ. 2552. การประเมินหลักสูตรศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนศึกษา.
นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นางสมร พงษ์พานิช. 2554. ปัญหาของการพูดภาษาอังกฤษในการสื่อสารด้วยวาจาของนิสิตคณะ
วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตศรีราชา ตุลาคม 2550 ถึง กันยายน
2551. วารสารมนุษยศาสตร์ ปีที่ 18 ฉบับที่ 1: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2549. ประมวลสาระชุดวิชา การพัฒนาหลักสูตรและวิธีการ
สอน หน่วยที่ 1-7. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รัตน์เรขา ฤทธิศร. ม.ป.ป.. ไทยสอนฝรั่ง ฝรั่งสอนไทย. โดย Teach Thai Learn Thai
(Foongstudio@gmail.com.เมื่อ 12 กรกฎาคม 2010 เวลา 8:48 น.)
- รุจิช ภู่อรวา. 2546. การพัฒนาหลักสูตร : ตามแนวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: บริษัท
บุ๊ค พอยท์ จำกัด.
- วิชัย ตัสสระ. 2535. การพัฒนาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
- วิชัย วงษ์ใหญ่. 2539. พัฒนาหลักสูตรและการสอน : มิติใหม่. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม.
- วิจิตา สุรัตน์เรืองชัยและคณะ. 2549. การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนของ
คณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา. วารสารศึกษาศาสตร์ ปีที่ 17 ฉบับที่ 2 เดือน
พฤศจิกายน.
- ศรีวิไล พลมณี. 2545. พื้นฐานการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ. เชียงใหม่: ศูนย์ไทย
ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศิริวรรณ สิริพุทไธวรรณ. 2547. คุณลักษณะของบัณฑิตที่มีผลต่อการจ้างงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัย
ทักษิณ. มหาวิทยาลัยทักษิณ.

- สงัด อุทรพจน์. 2535. พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ: ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สนาน ลิปเสวตกุล. 2547. การพัฒนารูปแบบการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติสำหรับประเทศไทยในอนาคต. วารสารศึกษาศาสตร์. 16(1), 65-80.
- สมพงษ์ วิทยศักดิ์พันธ์. 2545. คู่มือการสอนภาษาไทยเบื้องต้นในบริบทไทยศึกษาสำหรับชาวต่างชาติ. เชียงใหม่: โรงพิมพ์มีเมือง เชียงใหม่.
- สมหมาย รอดแป้นและคณะ. 2552. ปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไข ในการเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานใน 4 ทักษะคือทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา. คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา: พะเยา.
- สาคร ธรณี และพระมหาศักดิ์ชาย โกวิท. 2553. ความคิดเห็นของนักศึกษาชาวต่างชาติที่มีการจัดการศึกษาในมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย. วิ ทยานิพนธ์พุทธศาสนมหาบัณฑิต (การบริหารจัดการคณะสงฆ์). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สุทธนู ศรีไสย. 2549. การสอนระดับอุดมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- สมิทร คุณานุกร. 2518. หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- _____. 2549. สภาพการเรียนการสอนวิชาบูรณาการ หมวดวิชาศึกษา : รายวิชามนุษย์กับสังคม. คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน.
- สุริยวรรณ เสถียรสุคนธ์ . 2009. การสอนภาษาไทยให้แก่ นักศึกษาชาวจีน : สภาพ ปัญหา และแนวทางแก้ไข. Thailand Data Verse Network. December 16, 2009. http://hdl.handle.net/10527/10241_V1 [Version].
- สำนักข่าวไทย,กลุ่มวิเคราะห์ข่าวและฐานข้อมูล. www.thaigov.go.th/th/useful-information/item/31260.html.
- องอาจ นัยพัฒน์ และคณะ. 2548. การประเมินหลักสูตรตามโครงการการสอนภาษาไทยในประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม. วารสารวิชาการคณะศึกษาศาสตร์.
- อัครา บุญทิพย์. 2525. การใช้ภาษา. กรุงเทพมหานคร: ธเนศวรการพิมพ์.
- อัญชลี สารรัตน์. 2547. เอกสารการสอนวิชา 211 722 การประเมินหลักสูตร. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (เอกสารอัดสำเนา)
- LUO YAN และ PENG MEL. 2553. การศึกษาสาเหตุการเลือกเรียนสาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครของนักศึกษาจากมณฑลทวาย ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

Bruner, Jerome S. 1963. The Process of Education. New York : Harvard University Press Vintage

Gagne' , Robert M. and Leslie Briggs J. 1974. Principle of Instructional Design. New York : Holt, Rinehart and Winston.

<http://www.soficonthailand.com/index.php?lay=show&ac=article&id=539534188&Ntype=1>

Marsh, Colen & Willis, George. 1995. Curriculum : Alternative Approaches, Ongoing Issues. Upper Saddle Rive, New Jersey : Merrill Prentice Hall.

Nicholls, Audrey & Nicholls, Howard. 1976. Developing a Curriculum : A Praetieal Guide. London : George Allen Unwin.

Pratt David. 1980. Curriculum Design and Development. New York : Harcourt Brace Jovanich, Inc.

Taba, Hilda. 1962. Curriculum Development : Theory and Practice. New York : Harcourt, Brace & World.

Teach Thai Learn Thai. Foongstudio@gmail.com.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ก (1) หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ

ก (2) ภาพการประชุมระดมสมองเพื่อหาแนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

ภาคผนวก ข

ข (1) แบบสอบถามแนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ ผู้บริหาร

ข (2) แบบสอบถามแนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ ผู้สอน

ข (3) แบบสอบถามแนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ นักศึกษา

ข (4) แบบสอบถามแนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ ผู้ใช้บัณฑิต

ที่ ศธ ๐๕๘๑.๐๘/ 0459

คณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

๘๖ ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต

กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๒ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์วสันต์ รั้งรองรัตน์

ด้วยผู้ช่วยศาสตราจารย์วีณา สงวนพงษ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ทรงสิริ วิชิรานนท์ อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อยู่ในระหว่างการทำนงานวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ” ซึ่งเครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม

ในการนี้ คณะศิลปศาสตร์เล็งเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเหมาะสมเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่จะตรวจแบบสอบถามในครั้งนี้ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายภคพันธ์ ศาลาทอง)

คณบดีคณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

งานวิจัยและพัฒนา

โทร. ๐-๒๒๘๒-๔๑๐๒-๒ ต่อ ๑๒๓๑

โทรสาร ๐-๒๒๘๑-๐๐๔๓

ที่ ศธ ๐๕๘๑.๐๘/ **0460**

คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
๘๖ ถนนพิชณูโลก เขตดุสิต
กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๒๑ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.วิรัช วงศ์อภินันท์วัฒนา

ด้วยผู้ช่วยศาสตราจารย์วีณา สงวนพงษ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ทรงสิริ วิชิรานนท์ อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ” ซึ่งเครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม

ในการนี้ คณะศิลปศาสตร์เล็งเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเหมาะสมเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่จะตรวจแบบสอบถามในครั้งนี้ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายภคพันธ์ ศาลาทอง)

คณบดีคณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

งานวิจัยและพัฒนา

โทร. ๐-๒๒๘๒-๕๑๐๒-๒ ต่อ ๑๒๓๑

โทรสาร ๐-๒๒๘๑-๐๐๕๓

ที่ ศธ ๐๕๘๑.๐๘/ 0459

คณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

๘๖ ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต

กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๒ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์วสันต์ รั้งรองรัตน์

ด้วยผู้ช่วยศาสตราจารย์วีณา สงวนพงษ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ทรงสิริ วิชิรานนท์ อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ” ซึ่งเครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม

ในการนี้ คณะศิลปศาสตร์เล็งเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเหมาะสมเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่จะตรวจแบบสอบถามในครั้งนี้ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายภคพันธ์ ศาลาทอง)

คณบดีคณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

งานวิจัยและพัฒนา

โทร. ๐-๒๒๘๒-๔๑๐๒-๒ ต่อ ๑๒๓๑

โทรสาร ๐-๒๒๘๑-๐๐๔๓

ที่ ศธ ๐๕๘๑.๐๘/ **0460**

คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
๘๖ ถนนพิชณูโลก เขตดุสิต
กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๒๑ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.วิรัช วงศ์อภินันท์วัฒนา

ด้วยผู้ช่วยศาสตราจารย์วีณา สงวนพงษ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ทรงสิริ วิชิรานนท์ อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ” ซึ่งเครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม

ในการนี้ คณะศิลปศาสตร์เล็งเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเหมาะสมเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่จะตรวจแบบสอบถามในครั้งนี้ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายภคพันธ์ ศาลาทอง)

คณบดีคณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

งานวิจัยและพัฒนา

โทร. ๐-๒๒๘๒-๕๑๐๒-๒ ต่อ ๑๒๓๑

โทรสาร ๐-๒๒๘๑-๐๐๕๓

การนำเสนอผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์
แก่ กลุ่มอาจารย์สาขาภาษาไทยประยุกต์
ณ ห้องอาหาร คณะศิลปศาสตร์
9 ตุลาคม 2555

จากการได้รับอนุมัติให้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์ งบประมาณได้ พ.ศ. 2555 เมื่อได้ผลการศึกษา ได้นำข้อค้นพบนำเสนอต่อกลุ่มอาจารย์สาขาภาษาไทยประยุกต์ เพื่ออภิปราย และร่วมกันหาแนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

*(กรณีผู้บริหาร)

แบบสอบถาม แนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์

สำหรับชาวต่างชาติ

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ โดยจัดแบ่งเป็น 3 ตอนได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

1 ตำแหน่งงานบริหาร

2 ประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรนี้..... ปี

3. งานบริหารที่เกี่ยวข้อง

- บริหาร
- วิชาการ
- กิจการนักศึกษา
- วิจัย
- ประกันคุณภาพ
- อื่นๆ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

วัตถุประสงค์หลักสูตร

1. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

2. เพื่อผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และศึกษาค้นคว้าเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต
3. เพื่อผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้มีความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางภาษาไทยเพื่อพัฒนาวิชาชีพ
4. เพื่อผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ด้านหลักสูตร					
1.1 วัตถุประสงค์หลักสูตรมีความสอดคล้องกับสภาพสังคมและความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน					
1.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตรระบุลักษณะของผลผลิตที่มุ่งหวังอย่างชัดเจน					
1.3 วัตถุประสงค์หลักสูตรมีความเหมาะสมกับผู้เรียนชาวต่างชาติ					
1.4 โครงสร้างหลักสูตรมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
1.5 เนื้อหารายวิชามีความเหมาะสมไม่ซ้ำซ้อนกัน					
1.6 รายวิชาในหลักสูตรครอบคลุมเนื้อหาสาระที่จำเป็นของการใช้ภาษาไทย					
1.7 การจัดเรียงลำดับของเนื้อหาวิชาช่วยให้ง่ายต่อการเรียนรู้					
1.8 ลำดับรายวิชามีความสอดคล้องตลอดหลักสูตร					
1.9 รายวิชาในหลักสูตรมีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					
1.10 รายวิชาสามารถนำไปประกอบอาชีพได้					
2. ด้านคุณสมบัติผู้สอน					
2.1 มีความรู้ในวิชาที่สอน					
2.2 มีสื่อและวิธีสอนที่หลากหลายสอดคล้องกับวัตถุประสงค์รายวิชา					
2.3 ส่งเสริมให้นักศึกษาคิด วิเคราะห์ และกล้าแสดงความคิดเห็น					
2.4 รับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นนักศึกษา					
2.5 มีความตั้งใจและทุ่มเทในการสอน					
2.6 มีเจตคติที่ดีในวิชาชีพครู					
3. ด้านการเรียนการสอน					
3.1 นักศึกษาสามารถเชื่อมโยงความรู้ทฤษฎีกับปฏิบัติได้จริง					
3.2 นักศึกษาสามารถคิด วิเคราะห์ ตัดสินแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นระบบ					
3.3 ส่งเสริมให้นักศึกษาแสดงออกอย่างสร้างสรรค์					

3.4 ส่งเสริมให้นักศึกษามีประสบการณ์ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน					
3.5 ส่งเสริมให้นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าและการทำงานร่วมกัน					
3.6 มีการสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมในการสอน					
3.7 ส่งเสริมให้เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆ เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม					
4. ด้านทรัพยากรการเรียนรู้					
4.1 ความพร้อมด้านเอกสารประกอบการเรียนการสอน					
4.2 ความพร้อมของห้องสมุด					
4.3 ความพร้อมของห้องเรียนบรรยาย					
4.4 ความพร้อมของอุปกรณ์สื่อ-โสตทัศนูปกรณ์					
4.5 ความพร้อมของเทคโนโลยีสารสนเทศ					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
5.ด้านการบริหารจัดการ					
5.1 แผนการศึกษาในหลักสูตรมีความชัดเจนและมีการปฏิบัติเป็นไปตามที่กำหนด					
5.2 อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ในการเรียนการสอนมีคุณภาพ					
5.3 มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาและการให้คำปรึกษาที่ดี					
5.4 มีแหล่งข้อมูลประชาสัมพันธ์ด้านต่างๆ					
6. ด้านสภาพแวดล้อม					
6.1 มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้					
6.2 มีสถานที่ให้นักศึกษาได้พักผ่อนหย่อนใจ ศึกษาความรู้ด้วยตนเอง					
6.3 มีสถานที่ออกกำลังกายแก่นักศึกษา					
7. ด้านการให้บริการ / การสนับสนุนการเรียนการสอน /การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร					
7.1 คุณภาพในการให้บริการติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ธุรการของคณะ					
7.2 คุณภาพในการให้บริการหอพักนักศึกษา					
7.3 ประสิทธิภาพของระบบที่ให้บริการด้านการศึกษา เช่น ระบบลงทะเบียน การแจ้งผลการศึกษา					

7.4 มีกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะนอกชั้นเรียน					
7.5 ความเหมาะสมของการจัดการเวลาในการทำกิจกรรม					
7.6 มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะชีวิตและสังคม					
8. ด้านการประเมินผล					
8.1 มีวิธีการประเมินที่หลากหลาย					
8.2 การวัดและการประเมินผลการเรียนสอดคล้องกับเนื้อหา					
8.3 แบบทดสอบสอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการวัดและประเมิน					
8.4 การวัดและการประเมินผลมีความเหมาะสม					
8.5 ผู้เรียน สามารถสะท้อนผลการเรียนรู้ของตนเองได้					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

1. ท่านคิดว่าคุณภาพบัณฑิตหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่ อย่างไร

2. ท่านคิดว่าควรมีการพัฒนาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติหรือไม่ อย่างไร

3. ปัญหาที่ท่านพบในการเรียนการสอนหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติมีอะไรบ้าง

4. ท่านคิดว่าปริมาณบัณฑิตที่สำเร็จในแต่ละปีมีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

*(กรณีผู้สอน)

แบบสอบถาม แนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์ สำหรับชาวต่างชาติ

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ โดยจัดแบ่งเป็น 3 ตอนได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

1 เพศ (.....) ชาย (.....) หญิง

2 สถานภาพ

(.....) อาจารย์สาขาภาษาไทยประยุกต์ (.....) อาจารย์นอกสาขาภาษาไทยประยุกต์

(.....) อาจารย์พิเศษนอกคณะศิลปศาสตร์

3. อายุ..... ปี

4. ประสบการณ์การสอน ปี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

วัตถุประสงค์หลักสูตร

1. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และศึกษาค้นคว้าเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต
3. เพื่อผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้มีความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางภาษาไทยเพื่อพัฒนาวิชาชีพ
4. เพื่อผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1.ด้านหลักสูตร					
1.1 วัตถุประสงค์หลักสูตรมีความสอดคล้องกับสภาพสังคมและความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน					
1.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตรระบุลักษณะของผลผลิตที่มุ่งหวังอย่างชัดเจน					
1.3 วัตถุประสงค์หลักสูตรมีความเหมาะสมกับผู้เรียนชาวต่างชาติ					
1.4 โครงสร้างหลักสูตรมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
1.5 เนื้อหารายวิชามีความเหมาะสมไม่ซ้ำซ้อนกัน					
1.6 รายวิชาในหลักสูตรครอบคลุมเนื้อหาสาระที่จำเป็นของการใช้ภาษาไทย					
1.7 การจัดเรียงลำดับของเนื้อหาวิชาช่วยให้ง่ายต่อการเรียนรู้					
1.8 ลำดับรายวิชามีความสอดคล้องตลอดหลักสูตร					
1.9 รายวิชาในหลักสูตรมีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					
1.10 รายวิชาที่ศึกษาสามารถนำไปประกอบอาชีพได้					
2.ด้านคุณสมบัติผู้สอน					
2.1 มีความรู้ในรายวิชาที่สอน					
2.2 มีสื่อและวิธีสอนที่หลากหลายสอดคล้องกับวัตถุประสงค์รายวิชา					
2.3 ส่งเสริมให้นักศึกษาคิด วิเคราะห์ และกล้าแสดงความคิดเห็น					
2.4 รับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นนักศึกษา					
2.5 มีความตั้งใจและทุ่มเทในการสอน					
2.6 มีเจตคติที่ดีในวิชาชีพครู					
3. ด้านการเรียนการสอน					

3.1 นักศึกษาสามารถเชื่อมโยงความรู้ทฤษฎีกับปฏิบัติได้จริง					
3.2 นักศึกษาสามารถคิด วิเคราะห์ ตัดสินใจแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นระบบ					
3.3 ส่งเสริมให้นักศึกษาแสดงออกอย่างสร้างสรรค์					
3.4 ส่งเสริมให้นักศึกษามีประสบการณ์ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน					
3.5 ส่งเสริมให้นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าและการทำงานร่วมกัน					
3.6 มีการสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมในการสอน					
3.7 ส่งเสริมให้เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆ เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
4. ด้านทรัพยากรการเรียนรู้					
4.1 ความพร้อมด้านเอกสารประกอบการเรียนการสอน					
4.2 ความพร้อมของห้องสมุด					
4.3 ความพร้อมของห้องเรียนบรรยาย					
4.4 ความพร้อมของอุปกรณ์สื่อ-โสตทัศนูปกรณ์					
4.5 ความพร้อมของเทคโนโลยีสารสนเทศ					
5. ด้านการบริหารจัดการ					
5.1 แผนการศึกษาในหลักสูตรมีความชัดเจนและมีการปฏิบัติเป็นไปตามที่กำหนด					
5.2 อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ในการเรียนการสอนมีคุณภาพ					
5.3 มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาและการให้คำปรึกษาที่ดี					
5.4 มีแหล่งข้อมูลประชาสัมพันธ์ด้านต่างๆ					
6. ด้านสภาพแวดล้อม					
6.1 มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้					
6.2 มีสถานที่ให้นักศึกษาได้พักผ่อนหย่อนใจ ศึกษาความรู้ด้วยตนเอง					
6.3 มีสถานที่ออกกำลังกายแก่นักศึกษา					

7. ด้านการให้บริการ / การสนับสนุนการเรียนการสอน / การจัดกิจกรรม					
เสริมหลักสูตร					
7.1 คุณภาพในการให้บริการติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ธุรการของคณะ					
7.2 คุณภาพในการให้บริการหอพักนักศึกษา					
7.3 ประสิทธิภาพของระบบที่ให้บริการด้านการศึกษา เช่น ระบบลงทะเบียน					
การแจ้งผลการศึกษา					
7.4 มีกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะนอกชั้นเรียน					
7.5 ความเหมาะสมของการจัดการเวลาในการทำกิจกรรม					
7.6 มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะชีวิตและสังคม					
8. ด้านการประเมินผล					
8.1 มีวิธีการประเมินที่หลากหลาย					
8.2 การวัดและการประเมินผลการเรียนสอดคล้องกับเนื้อหา					
8.3 แบบทดสอบสอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการวัดและประเมิน					
8.4 การวัดและการประเมินผลมีความเหมาะสม					
8.5 ผู้เรียน สามารถสะท้อนผลการเรียนรู้ของตนเองได้					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

1. ท่านคิดว่าคุณภาพบัณฑิตหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่ อย่างไร

2. ท่านคิดว่าควรมีการพัฒนาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติหรือไม่ อย่างไร

3. ปัญหาที่ท่านพบในการเรียนการสอนหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติมีอะไรบ้าง

4. ท่านคิดว่าปริมาณบัณฑิตที่สำเร็จในแต่ละปีมีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

กรณีผู้ใช้บัณฑิต

แบบสอบถาม แนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์ สำหรับชาวต่างชาติ

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ โดยจัดแบ่งเป็น 3 ตอนได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ตำแหน่งงานของนายจ้าง.....
2. ประสบการณ์การทำงาน ปี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการทำงานของนักศึกษา

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ความรู้ ความสามารถในวิชาการ / วิชาชีพ					
1.1 ความรู้ในสาขาวิชาการ					
1.2 ความรู้ในสาขาวิชาชีพ					
1.3 สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน					
1.4 สามารถในการวางแผน					

1.5 สามารถปฏิบัติงานได้ตามคำสั่ง					
1.6 สามารถในการใช้ภาษาไทย					
1.7 สามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ					
1.8 สามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูป					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
2. คุณธรรม จริยธรรม และมนุษยสัมพันธ์					
2.1 ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์					
2.2 รับผิดชอบในงานที่ทำและอุทิศเวลา					
2.3 มีใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และมีมนุษยสัมพันธ์					
2.4 สามารถทำงานเป็นทีม					
2.5 เชื้อมั่นในตนเอง					
2.6 กล้าแสดงออก					
2.7 สามารถปรับตัวกับเพื่อนร่วมงาน					
2.8 รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น					
3. ความรับผิดชอบต่อจรรยาวิชาชีพ					
3.1 มีความขยัน หมั่นเพียร					
3.2 ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของหน่วยงาน					
3.3 รักษาความลับในงานที่ปฏิบัติ					
3.4 เป็นผู้ตรงต่อเวลา					
3.5 ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอ					
3.6 ให้ความร่วมมือ และช่วยเหลือเพื่อนร่วมงาน					
3.7 ปฏิบัติหน้าที่ตามมอบหมายได้ถูกต้อง					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทาง การจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

*(กรณีนักศึกษา)

แบบสอบถาม แนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์ สำหรับชาวต่างชาติ

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษา
หลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ โดยจัดแบ่งเป็น 3 ตอนได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์
สำหรับชาวต่างชาติ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

1 เพศ (.....) ชาย (.....) หญิง

2 สถานภาพชั้นปี

(.....) ชั้นปีที่ 3 (.....) ชั้นปีที่ 4

3. เกรดเฉลี่ยสะสม.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

วัตถุประสงค์หลักสูตร

1. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และศึกษาค้นคว้าเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

3. เพื่อผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้มีความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางภาษาไทยเพื่อพัฒนาวิชาชีพ

4. เพื่อผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ด้านหลักสูตร					
1.1 วัตถุประสงค์หลักสูตรมีความสอดคล้องกับสภาพสังคมและความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน					
1.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตรระบุลักษณะของผลผลิตที่มุ่งหวังอย่างชัดเจน					
1.3 วัตถุประสงค์หลักสูตรมีความเหมาะสมกับผู้เรียนชาวต่างชาติ					
1.4 โครงสร้างหลักสูตรมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
1.5 เนื้อหารายวิชามีความเหมาะสมไม่ซ้ำซ้อนกัน					
1.6 รายวิชาในหลักสูตรครอบคลุมเนื้อหาสาระที่จำเป็นของการใช้ภาษาไทย					
1.7 การจัดเรียงลำดับของเนื้อหาวิชาช่วยให้ง่ายต่อการเรียนรู้					
1.8 ลำดับรายวิชามีความสอดคล้องตลอดหลักสูตร					
1.9 รายวิชาในหลักสูตรมีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					
1.10 รายวิชาที่ศึกษาสามารถนำไปประกอบอาชีพได้					
2. ด้านคุณสมบัติผู้สอน					
2.1 มีความรู้ในรายวิชาที่สอน					
2.2 มีสื่อและวิธีสอนที่หลากหลายสอดคล้องกับวัตถุประสงค์รายวิชา					
2.3 ส่งเสริมให้นักศึกษาคิด วิเคราะห์ และกล้าแสดงความคิดเห็น					
2.4 รับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นนักศึกษา					
2.5 มีความตั้งใจและทุ่มเทในการสอน					
2.6 มีเจตคติที่ดีในวิชาชีพครู					
3. ด้านการเรียนการสอน					
3.1 นักศึกษาสามารถเชื่อมโยงความรู้ทฤษฎีกับปฏิบัติได้จริง					
3.2 นักศึกษาสามารถคิด วิเคราะห์ ตัดสินใจปัญหาได้อย่างเป็นระบบ					

3.3 ส่งเสริมให้นักศึกษาแสดงออกอย่างสร้างสรรค์					
3.4 ส่งเสริมให้นักศึกษามีประสบการณ์ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน					
3.5 ส่งเสริมให้นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าและการทำงานร่วมกัน					
3.6 มีการสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมในการสอน					
3.7 ส่งเสริมให้เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆ เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม					
4. ด้านทรัพยากรการเรียนรู้					
4.1 ความพร้อมด้านเอกสารประกอบการเรียนการสอน					
4.2 ความพร้อมของห้องสมุด					
4.3 ความพร้อมของห้องเรียนบรรยาย					
4.4 ความพร้อมของอุปกรณ์สื่อ-โสตทัศนูปกรณ์					
4.5 ความพร้อมของเทคโนโลยีสารสนเทศ					
รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
5. ด้านการบริหารจัดการ					
5.1 แผนการศึกษาในหลักสูตรมีความชัดเจนและมีการปฏิบัติเป็นไปตามที่กำหนด					
5.2 อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ในการเรียนการสอนมีคุณภาพ					
5.3 มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาและการให้คำปรึกษาที่ดี					
5.4 มีแหล่งข้อมูลประชาสัมพันธ์ด้านต่างๆ					
6. ด้านสภาพแวดล้อม					
6.1 มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้					
6.2 มีสถานที่ให้นักศึกษาได้พักผ่อนหย่อนใจ ศึกษาความรู้ด้วยตนเอง					
6.3 มีสถานที่ออกกำลังกายแก่นักศึกษา					
7. ด้านการให้บริการ / การสนับสนุนการเรียนการสอน / การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร					
7.1 คุณภาพในการให้บริการติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ธุรการของคณะ					
7.2 คุณภาพในการให้บริการหอพักนักศึกษา					
7.3 ประสิทธิภาพของระบบที่ให้บริการด้านการศึกษา เช่น ระบบลงทะเบียน การแจ้งผลการศึกษา					

7.4	มีกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะนอกชั้นเรียน					
7.5	ความเหมาะสมของการจัดการเวลาในการทำกิจกรรม					
7.6	มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะชีวิตและสังคม					
8. ด้านการประเมินผล						
8.1	มีวิธีการประเมินที่หลากหลาย					
8.2	การวัดและการประเมินผลการเรียนสอดคล้องกับเนื้อหา					
8.3	แบบทดสอบสอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการวัดและประเมิน					
8.4	การวัดและการประเมินผลมีความเหมาะสม					
8.5	ผู้เรียน สามารถสะท้อนผลการเรียนรู้ของตนเองได้					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ

1. ท่านคิดว่าคุณภาพบัณฑิตหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่ อย่างไร

2. ท่านคิดว่าควรมีการพัฒนาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติหรือไม่ อย่างไร

3. ปัญหาที่ท่านพบในการเรียนการสอนหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติมีอะไรบ้าง

4. ท่านคิดว่าปริมาณบัณฑิตที่สำเร็จในแต่ละปีมีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

